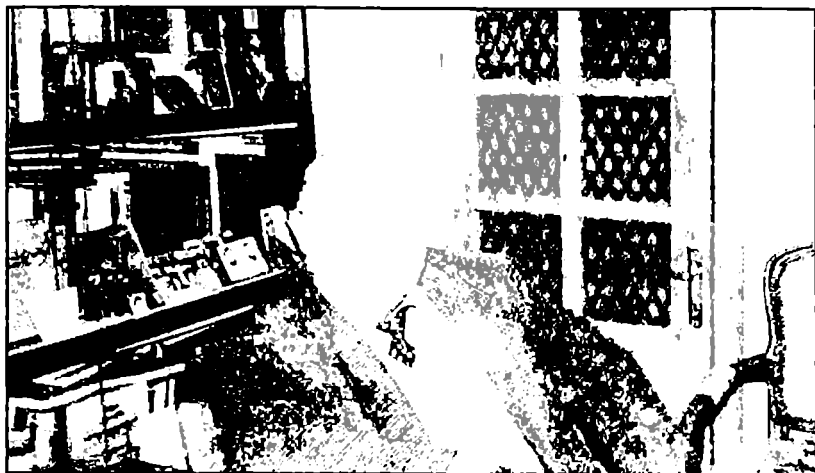

**„თანამდებობის პირთა დამოუკიდებლობა
ერის დამოუკიდებლობა არ არის“.**

ალფრედ კურატაშვილი
ადამიანის კონსტიტუციური უფლებები და სამეცნიერო კადრების
ატესტაციის სისტემის რადიკალური გარდაქმნის აუცილებლობა (რუსულ
ენაზე). პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალი „ინტელექტი“, 2000,
№ 1 (7), გვ. 160.

**“НЕЗАВИСИМОСТЬ ДОЛЖНОСТНЫХ ЛИЦ НЕ
ЕСТЬ НЕЗАВИСИМОСТЬ НАЦИИ”.**

Альфред Кураташвили
Конституционные права человека и необходимость радикальной
перестройки системы аттестации научных кадров.
Периодический научный журнал “Интеллект”, 2000,
№ 1 (7), с. 160.

**“INDEPENDENCE OF HIGH-RANKING OFFICIALS IS
NOT INDEPENDENCE OF THE NATION”.**

Alfred Kuratashvili
Constitutional rights of a man and the necessity of radical
reorganization of the qualification system of scientific personnel
(In the Russian language). Periodic scientific journal “Intellect”, 2000,
№ 1 (7), p. 160.

სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობათა
საერთაშორისო აკადემია
თბილისის ბიზნესისა და სოციალურ-ეკონომიკური
მართვის უნივერსიტეტი

აღწერად კურორტად თანამდებობის პირთა უფლებებისა და კასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია

პრინციპულად ახალი მმცნირული
მიმართულება – ადამიანის
ინტერესების დაცვისა და
სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის
აუცილებელი მმცნირული საფუკველი

საერთაშორისო გამომცემლობა “პროგრესი”
თბილისი
2003

შპს 34+1+32+330
ББК 67+87+66+65
პ 96

აღწერა ანზორის ძე კურატაშვილი. თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია. პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულება – ადამიანის ინტერესების დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის აუცილებელი მეცნიერული საფუძველი. თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა „პროგრესი“, 2003. – 256 გვ.

მონოგრაფიაში განხილულია ავტორის მიერ ადრე შექმნილი და გამოქვეყნებული თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების პოლიტიკურ-სამართლებრივი თეორია – როგორც პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულება და როგორც ადამიანის ინტერესების დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის აუცილებელი ინტელექტუალური საფუძველი.

უფრო მეტიც, დასაბუთებულია ამ თეორიის გამოყენების აუცილებლობა და მნიშვნელობა თანამედროვე მსოფლიოში. კერძოდ, ავტორის მიერ დასაბუთებულია მისი მნიშვნელობა არა მარტო საზოგადოებისა და სახელმწიფოს შიდა პრობლემების გადასაჭრელად, არამედ მთელი მსოფლიოს ხალხების ნორმალური ცხოვრებისა და მოღვაწეობისათვის, ტერორიზმის, შიდასახელმწიფოებრივი და სახელმწიფოთაშორისი კონფლიქტების და ა. შ. ლიკვიდაციისათვის.

მონოგრაფიაში შემოთავაზებულია ავტორის მიერ შემუშავებული სახელმწიფო ხელისუფლების ყველა შტოს თანამდებობის პირთა მათ უფლებებთან დაბალანსებული პასუხისმგებლობის სამართლებრივი მექანიზმები, რის გარეშეც წარმოუდგენელია ადამიანის ინტერესების დაცვა და საზოგადოების, სახელმწიფოსა და მთლიანად კაცობრიობის ეფექტიანი ფუნქციონირება.

რ ე ც ე ნ ზ ე ნ ტ ე ბ ი :

ლენინდ დეიჩმანი (ნიუ-იორკი, აშშ) – მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი, აკადემიკოსი

მიხეილ როკეტლიშვილი (ნიუ-იორკი, აშშ) – მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი,
აკადემიკოსი

ვლადიმერ სარიჩევი (როჩესტერი, აშშ) – მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი,
აკადემიკოსი

**INTERNATIONAL ACADEMY
OF SOCIAL-ECONOMIC SCIENCES
THE TBILISI BUSINESS AND SOCIAL-ECONOMIC
MANAGEMENT UNIVERSITY**

ALFRED KURATASHVILI

**THEORY OF BALANCE OF
RIGHTS AND
RESPONSIBILITY
OF OFFICIALS**

**FUNDAMENTALLY NEW SCIENTIFIC
TREND – ESSENTIAL SCIENTIFIC BASIS OF
PROTECTION OF INTERESTS OF A PERSON AND
SOCIAL-ECONOMIC PROGRESS**

**International Publishing House “Progress”
Tbilisi
2003**

UDC 34+1+32÷330

ББК 67+87+66÷65

К 93

Alfred A. Kuratashvili. *Theory of Balance of Rights and Responsibility of Officials. Fundamentally New Scientific Trend – Essential Scientific Basis of Protection of Interests of a Person and Social-Economic Progress*. Tbilisi: International Publishing House “Progress”, 2003. – 256 p.

The monograph considers the created and published by the author earlier political-legal theory of the balance of rights and responsibility of officials – as the fundamentally new scientific trend and as the necessary intellectual basis of protection of interests of a person and of the social-economic progress.

Moreover, it substantiates necessity and importance of use of the given theory proves in the modern world. In particular, the author proves its importance not only for the resolution of internal problems of effective functioning of the society and the state, but also for normal life and activity of all peoples of the world, for liquidation of terrorism, intrastate and interstate conflicts and so on.

The monograph offers the created by the author legal mechanisms of the responsibility of officials of all branches of the state power that (responsibility) should be balanced with their rights, without which protection of interests of a person and effective functioning of the society, the state and the mankind as a whole is impossible.

R e v i e w e r s :

Leonid Deutschman (New York, USA) – Doctor of Sciences, Professor, Academician

Mikhail Roketlishvili (New York, USA) – Doctor of Sciences, Professor, Academician

Vladimir Sarichev (Rochester, USA) – Doctor of Sciences, Professor, Academician

© Alfred A. Kuratashvili, 2003.

ISBN 99928-858-1-5

**МЕЖДУНАРОДНАЯ АКАДЕМИЯ
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ НАУК
ТБИЛИССКИЙ УНИВЕРСИТЕТ БИЗНЕСА И
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ**

АЛЬФРЕД КУРАТАШВИЛИ

**ТЕОРИЯ
СБАЛАНСИРОВАННОСТИ
ПРАВ И
ОТВЕТСТВЕННОСТИ
ДОЛЖНОСТНЫХ ЛИЦ**

**ПРИНЦИПИАЛЬНО НОВОЕ НАУЧНОЕ
НАПРАВЛЕНИЕ – НЕОБХОДИМАЯ НАУЧНАЯ
ОСНОВА ЗАЩИТЫ ИНТЕРЕСОВ ЧЕЛОВЕКА И
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПРОГРЕССА**

**Международное издательство “Прогресс”
Тбилиси
2003**

УДК 34+1+32-330
ББК 67+87+66+65
К 93

Кураташвили Альфред Анзорович. *Теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц. Принципиально новое научное направление – необходимая научная основа защиты интересов человека и социально-экономического прогресса.* Тбилиси: Международное издательство “Прогресс”, 2003. – 256 с.

В монографии рассматривается созданная и опубликованная автором ранее политико-правовая теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц – как принципиально новое научное направление и как необходимая интеллектуальная основа защиты интересов человека и социально-экономического прогресса.

Более того, обосновывается необходимость и значимость использования данной теории в современном мире. В частности, автором обосновывается ее значимость не только для решения внутренних проблем эффективного функционирования общества и государства, но и для нормальной жизни и деятельности всех народов мира, для ликвидации терроризма, внутригосударственных и межгосударственных конфликтов и т.д.

В монографии предлагаются созданные автором правовые механизмы ответственности должностных лиц всех ветвей государственной власти, которая (ответственность) должна быть сбалансирована с их правами, без чего защита интересов человека и эффективное функционирование общества, государства и человечества в целом не представляется возможным.

Р е з ю м е :

Леонид Дейчман (Нью-Йорк, США) – доктор наук, профессор,
академик

Михаил Рокетлишвили (Нью-Йорк, США) – доктор наук, профессор,
академик

Владимир Саричев (Рочестер, США) – доктор наук, профессор,
академик

© Кураташвили Альфред Анзорович, 2003.

ISBN 99928-858-1-5

ავტორის მეცნიერული შემოქმედების შესახებ

ალფრედ ანჯორის ძე კურატაშვილი – ეკონომიკურ, ფილოსოფიურ და იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი საზოგადოებრივ მეცნიერებათა დარგში, სოციალურ-ეკონომიკურ მეცნიერებათა საერთაშორისო აკადემიის პრეზიდენტი, თბილისის ბიზნესისა და სოციალურ-ეკონომიკური მართვის უნივერსიტეტის რექტორი, ნიუ-იორკის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, აშშ პოლიტიკურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალ „პროგრესის“ მთავარი რედაქტორი, საერთაშორისო ასოციაცია „კულტურათა დიალოგის“ მმართველობის წევრი და ამ ასოციაციის წარმომადგენელთა საბჭოს წევრი (სანკტ-პეტერბურგი), საქართველოს ჟურნალისტთა ფედერაციის წევრი, მრავალი საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალის რედაქლეციების წევრი და ა. შ., 250-ე მეტი სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი, რომელთა მნიშვნელოვანი ნაწილი გამოქვეყნებულია საზღვარგარეთ – არის მეცნიერი, რომელმაც შექმნა პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულებები და პრინციპულად ახალი მეცნიერული თეორიები ეკონომიკის, ფილოსოფიის, პოლიტოლოგიისა და იურისპრუდენციის დარგებში.

მოცემული მონოგრაფიის ავტორის მიერ შექმნილი პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულებებიდან და პრინციპულად ახალი მეცნიერული თეორიებიდან განსაკუთრებით აღსანიშნავია:

- მიზნის ფილოსოფია;
- სოციალური მიზნის ფილოსოფია;
- საშუალებათა ფილოსოფია;
- ეკონომიკური მიზნის ფილოსოფია – საშუალებათა ეკონომიკური თვითმიზნის ფილოსოფია;
- ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოების ძირითადი სოციალურ-ეკონომიკური კანონის თეორია;
- სოციალურ-ეკონომიკური კანონების თეორია;
- კომპლექსური სოციალურ-ეკონომიკური ცნობიერების (აზროვნების) თეორია;
- სოციალიზმის პრინციპულად ახალი თეორია – ჰუმანოსოციალიზმის (ჰუმანოსოციალური საზოგადოების) თეორია;
- ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოების თეორია;
- ჭეშმარიტად ადამიანური სახელმწიფოს თეორია;
- პრინციპულად ახალი პოლიტიკური ეკონომია – ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოების სოციალური ეკონომია;
- სოციალურ-ეკონომიკური მართვის თეორია;

- ახალი მეცნიერული თეორიების შექმნის თეორია;
- ეროვნულ-ზოგადსაკაცობრიო იდეოლოგიის თეორია;
- საზოგადოებრივი ცნობიერების მიმართ ადამიანის ინდივიდუალური ცნობიერების უპირატესი განვითარების თეორია;
- სოციალური ყოფიერების მიმართ ადამიანური ცნობიერების უპირატესი განვითარებისა და ფუნქციონალურად მმართველობითი როლის თეორია;
- საზოგადოებრივი ყოფიერების პრინციპულად ახალი თეორია, რომლის თანახმად საზოგადოებრივი ყოფიერება წარმოადგენს ადამიანურ ცნობიერებას მოქმედებაში;
- მატერიალური წარმოებისა და მთლიანად საზოგადოების ეკონომიკური ბაზისის მიმართ სულიერი წარმოების (მეცნიერების, იდეოლოგიის, პოლიტიკისა და სამართლის, ანუ ეგრეთწოდებული „ზედნაშენის“) უპირატესი განვითარების – როგორც ეკონომიკური ბაზისის ფუნქციონირების განმსაზღვრელი ინტელექტუალური, ორგანიზაციული და მმართველობითი საფუძვლის – თეორია;
- საკუთრების ჭეშმარიტად საზოგადოებრივი შინაარსის თეორია, რომელიც (საკუთრების საზოგადოებრივი შინაარსი) განისაზღვრება

- საკუთრების ფუნქციონირების სოციალური მიმართულებით მისი ფორმის მიუხედავად;
- აუცილებლობისა და თავისუფლების (ცენტრალიზმისა და თვითმმართველობის) შეხამების თეორია;
 - ბრმა (ხელისუფლების მიერ არამართვადი) საზოგადოებისა და სახელმწიფოს თეორია;
 - კერძო საკუთრების სოციალური რეალიზაციის თეორია;
 - მატერიალური სტიმულირებისა და ეკონომიკურ-სამართლებრივი პასუხისმგებლობის შეხამების თეორია;
 - ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოების კვლავწარმოებითი ურთიერთობების თეორია;
 - ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოების ამოსავალი კვლავწარმოებითი ურთიერთობის თეორია;
 - ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოების ძირითადი კვლავწარმოებითი ურთიერთობის თეორია;
 - საზოგადოებრივ-ეკონომიკური ეპოქების განსხვავების პრინციპულად ახალი თეორია;
 - საბაზრო ურთიერთობების გენეტიკურად ანტაგონისტური ბუნებისა და ხალხის ინტერესებისათვის მათი ფუნქციონალური გამოყენების მექანიზმის თეორია;

- შრომის საშუალებათა ნომინალური და რეალური ღირებულების თეორია;
- ღირებულების შექმნის პრინციპულად ახალი თეორია;
- ზედმეტი ღირებულების შექმნის თვისებრივად ახალი მექანიზმის თეორია;
- ადამიანის ექსპლუატაციის მექანიზმის პრინციპულად ახალი შინაარსის თეორია;
- არაეკონომიკური ექსპლუატაციის თეორია – ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების მითვისების თეორია;
- მეცნიერული მიმართულება, რომელიც ასახულებს ჰუმანოსოციალური – ჭეშმარიტად ადამიანური – საზოგადოების უპირატესობებს სხვა პოლიტიკური სისტემების მიმართ;
- ცხოვრების ჭეშმარიტი ხარისხის თეორია;
- კლასიკური კაპიტალიზმის სოციოკაპიტალიზმში ევოლუციური ტრანსფორმაციის თეორია;
- სოციოკაპიტალიზმის თეორია;
- ადამიანის ინტერესების უზენაესობის თეორია – ხალხის ინტერესების დიქტატურის თეორია;
- კრატოკრატიის თეორია – სახელმწიფო ხელისუფლების მიერ ხელისუფლების ფლობის თეორია;

- საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მოჩვენებითი და ჭეშმარიტი დამოუკიდებლობის თეორია;
- თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია;
- სოციალურად გამიზნული კომუნიკაბელური საზოგადოებისა და სახელმწიფოს თეორია;
- ხალხის ეკონომიკური გენოციდის თეორია;
- ხალხის ეკონომიკური გაუპატიურების თეორია;
- ჭეშმარიტად ადამიანური სოციალური რევოლუციის თეორია, ანუ ჰუმანოსოციალური რევოლუციის თეორია და ა. შ.

სწორედ ავტორის მიერ შექმნილი: სოციალური მიზნის ფილოსოფიის – როგორც პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულების, და აგრეთვე სოციალურ-ეკონომიკური კანონების თეორიის – როგორც პრინციპულად ახალი მეცნიერული თეორიის გამო, მას – როგორც ანტიმარქსისტს – გააფთრებულად ებრძოდნენ (ჯერ კიდევ 1974 წლიდან და განსაკუთრებით 1982-1989 წლებში) დოგმატიკოსი – ფილოსოფოსები, ეკონომისტები, პოლიტოლოგები და მეცნიერებისა და პოლიტიკის სხვა „მოღვაწეები“, რომლებიც მარქსიზმ-ლენინიზმის ტყვეობაში იმყოფებოდნენ.

ამასთან ისინი თავის თანამდებობებს იყენებდნენ ახალი მეცნიერული იდეების დაუშვებელი მეთოდებით აღსაკვეთად, მაგრამ ავტორთან ბრძოლაში

გამანადგურებელი დამარცხება განიცადეს საერთაშორისო მასშტაბით ჯერ კიდევ საბჭოთა კავშირის არსებობის პერიოდში. თუმცა შემდგომში მათ მაინც მოახერხეს აღმოჩენილიყვნენ კიდევ უფრო მაღალ თანამდებობებზე თითქოსდა როგორც საბაზრო ეკონომიკისა და ეგრეთწოდებული დემოკრატიის მომხრეები... (?!).

მეცნიერული შემოქმედების წინააღმდეგ ასეთი ბრძოლა გასაკვირიც არ არის, რადგან „საყოველთაოდ ცნობილია, რომ სიახლე მეცნიერებაში და საერთოდ ცხოვრებაში ყოველთვის ძნელად, ბრძოლით იკვლევდა გზას. ამასთან დაკავშირებით ხატოვნად და მეტად საინტერესოდ წერდა ლუდვიგ ბიორნე: „მას შემდეგ რაც პითაგორამ აღმოაჩინა თავისი თეორემა, მან ასი ხარი შესწირა მსხვერპლად. იმ დროიდან მოყოლებული მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვი კანკალებს ყოველთვის, როდესაც ხდება ახალი ჭეშმარიტების აღმოჩენა...““ (Кураташвили А. А. Некоторые размышления по проблемам социально-экономической науки. Материалы научной конференции: “Наука и общество” (13-14 декабря 1984 г.). Тбилиси: “Мецნიერება”. 1984, с. 59.).

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ალფრედ კურატაშვილის მიერ შექმნილ სოციალურ-ეკონომიკური კანონების თეორიას, რომელსაც ავტორმა სპეციალური მონოგრაფია მიუძღვნა (რომელშიც აღნიშნული თეორიიდან გამომდინარე მოცემულია მის მიერვე შექმნილი სოციალიზმის პრინციპულად ახალი თეორია –

შემდეგ პროფესორი ბორის ლევინი წერდა: „სოციალურ-ეკონომიკური მიდგომა სულ უფრო ფართო გამოყენებას ჰპოვებს როგორც მეცნიერულ გამოკვლევებში, ისე სამეურნეო საქმიანობის მართვაში. პერსპექტივაში სწორედ ეს მიდგომა გახდება პრევალირებული ეკონომიკისა და მისი ცალკეული დარგების, და აგრეთვე საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვა სფეროების ფუნქციონირების საბოლოო სახალხო-სამეურნეო შედეგების როგორც ანალიზში, ისე შეფასებაში.

საზოგადოების სოციალური მართვის საფუძველში უნდა ჩაიდოს პრინციპები, რომლებიც გამომდინარეობს სოციალურ-ეკონომიკური კანონების თეორიიდან. ამ მართვის ერთ-ერთი ასპექტია იდეოლოგიური მუშაობა, რომელიც უნდა ტარდებოდეს მეცნიერულ საფუძველზე.

ასეთ საფუძველს იდეოლოგიურ მუშაობას აძლევს განსახილველი მონოგრაფია.“

„მიგვაჩნია, — წერდა რეცენზიის დასკვნისას პროფესორი ბორის ლევინი, — რომ მონოგრაფიაში მოცემული მეცნიერული მიმართულება ფართოდ გავრცელდება სამეცნიერო საზოგადოებრიობაში.“

გარდა ამისა, ალფრედ კურატაშვილის აღნიშნულ მონოგრაფიაზე გამოქვეყნდა ქართველი მეცნიერ-ეკონომისტის ელგუჯა ჩადუნელის რეცენზია (ჟურნალი „ეკონომისტი“, 1984, № 2), რომელშიც მან მაღალი შეფასება მისცა ამ მონოგრაფიას.

პროფესორ ალფრედ კურატაშვილის მონოგრაფიის ანალოგიური მაღალი შეფასებით თავისი რეცენზიების გამოქვეყნებას ჟურნალ „საქართველოს კომუნისტში“ შეეცადნენ მეცნიერ-ეკონომისტები: ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი არჩილ თეთრაული (საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეკონომიკისა და სამართლის ინსტიტუტის განყოფილების გამგე) და ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ვლადიმერ სარიჩევი (ლენინგრადის ერთ-ერთი წამყვანი უმაღლესი სასწავლებლის პოლიტიკური ეკონომიის კათედრის გამგე, რომელიც ამჟამად ცხოვრობს აშშ-ში).

მაგრამ აღნიშნული რეცენზიების გამოქვეყნების ნაცვლად, მათი ავტორები, ისევე როგორც გამოქვეყნებული რეცენზიის ავტორი პროფესორი ბორის ლევინი, უმკაცრესი თავდასხმების ქვეშ მოექცნენ ამ ჟურნალის მაშინდელი მთავარი რედაქტორის, ფილოსოფიურ მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორ ვ. კეშელავას მხრიდან, რომელიც, როგორც მისმა შემდგომმა მოქმედებებმა აჩვენა, დატყვევებული იყო ეგრეთწოდებული „მარქსიზმის ანბანური ჭეშმარიტებებით“ (?!), და რომელმაც ტოტალიტარული რეჟიმისათვის დამახასიათებელი მანერით რედაქციის სახელით ფაქტობრივად თვითონ გამოაქვეყნა რეცენზია („საქართველოს კომუნისტი“, 1984, მარტი, № 3) პროფესორ არჩილ თეთრაულის და პროფესორ ვლადიმერ სარიჩევის გამოუქვეყნებელ რეცენზიებზე

(რეცენზიების ხელნაწერებზე), და აგრეთვე პროფესორ ბორის ლევინის გამოქვეყნებულ რეცენზიაზე, თითქოსდა როგორც „სარედაქციო“ (?!).

უფრო მეტიც, როგორც მოგვიანებით გახდა ცნობილი, ჟურნალ „საქართველოს კომუნისტის“ მთავარმა რედაქტორმა გაუგზავნა წერილები (ფაქტობრივად გაუგზავნა საჩინვები) მოსკოვში და ლენინგრადში იმ ინსტიტუტების ხელმძღვანელებს, რომლებშიც მუშაობდნენ პროფესორი ბ. ლევინი და პროფესორი ვ. სარიჩევი, მოთხოვნით დაეკისრებინათ მათთვის პასუხისმგებლობა იმის გამო, რომ მათ მოიწონეს და მაღალი შეფასება მისცეს ალფრედ კურატაშვილის მონაგრაფიას (?!).

ამრიგად, როგორც ჩანს დარწმუნებული იმაში, რომ მარქსიზმ-ლენინიზმის ფუძემდებლების შემდეგ არავის არა აქვს უფლება და არც ძალუძს შექმნას ახალი მეცნიერული მიმართულება და/ან ახალი მეცნიერული თეორია, და რომ თითქოს მეცნიერებმა ამჟამად მხოლოდ უნდა იმეორონ მათი იდეები, ე. ი. დარწმუნებული იმაში, რომ თითქოს მეცნიერებმა მხოლოდ მარქსიზმის თუთიყუშების როლი უნდა შეასრულონ, ევრეთწოდებული „სარედაქციოს“ ავტორს არ შეეძლო ეპატიებინა (?) რეცენზიების ავტორებისათვის ის, რომ მათ სცნეს და მხარი დაუჭირეს ალფრედ კურატაშვილის სოციალურ-ეკონომიკური კანონების თეორიას და მის მონოგრაფიას მთლიანად.

ამიტომ როგორც თანამდებობის პირი, რომელიც მიჩვეული იყო საზოგადოებრივი მეცნიერებისადმი მბრძანებლობას საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის სახელით (რამეთუ ჟურნალი „საქართველოს კომუნისტი“ იყო სწორედ საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცკ-ის თეორიული და პოლიტიკური ჟურნალი), „სარედაქციოს“ ავტორი აღშფოთებული იყო იმით, რომ რეცენზენტები არ გმობდნენ მონოგრაფიის ავტორს, რომელმაც გაბედა შეექმნა ახალი მეცნიერული თეორია და ახალი მეცნიერული მიმართულება (?!).

კერძოდ, ცდილობდა რა გაეკრიტიკებინა პროფესორ ა. თეთრაულის გამოუქვენებელი გამოხმაურება (რეცენზია) ალფრედ კურატაშვილის მონოგრაფიაზე ჟურნალისტური და სამართლებრივი ეთიკის უხეში დარღვევით, ეგრეთწოდებული „სარედაქციოს“ ავტორი წერდა: „გარდა ინტერესის აღმძრავი სათაურისა („ახალი მიმართულება სოციალიზმის პოლიტიკური ეკონომიის აქტუალურ პრობლემათა კვლევაში“), რეცენზენტი ვერაფრით ვერ ახერხებს მკითხველის ყურადღების მიპყრობას“ („საქართველოს კომუნისტი“, 1984, № 3, გვ. 78). და იქვე „სარედაქციოს“ ავტორმა მოიყვანა ციტატა პროფესორ ა. თეთრაულის გამოუქვენებელი რეცენზიიდან იმის შესახებ, რომ ა. კურატაშვილის მონოგრაფია „წარმოადგენს ღრმად

მეცნიერულ გამოკვლევას, რომელშიც ორიგინალურად არის დასმული და გადაწყვეტილი სოციალიზმის პოლიტიკური ეკონომიის საკვანძო პრობლემები. იგი საბჭოთა ეკონომიკური მეცნიერების კარგი შენაძენია“ (იქვე).

ამასთან „სარედაქციოს“ ავტორი ამით ცდილობდა დაუსაბუთებლად და ტენდენციურად გაეკრიტიკებინა გამოუქვეყნებელი რეცენზიის ავტორი ამ სიტყვებისათვის და რეცენზიის ხელნაწერისათვის მთლიანად, რომლიდანაც თითქოს შეუძლებელია „რაიმე გაიგოს მკითხველმა“ (იქვე).

შემდეგ „სარედაქციოს“ ავტორი გადავიდა პროფესორ ბ. ლევინის რეცენზიის ასეთივე დაუსაბუთებელ და ტენდენციურ „კრიტიკაზე“, რომელსაც თითქოს არ „უთქვამს რაიმე არსებითი. სამაგიეროდ, რაც თქვა, თქვა ენერგიულად, ეფექტურად და შთამბეჭდავად“ (იქვე, გვ. 79).

განაგრძო რა პროფესორ ბ. ლევინისა და მასთან ერთად პროფესორ ვ. სარიჩევის „კრიტიკა“, „სარედაქციოს“ ავტორმა, რომელმაც, როგორც ჩანს, ამ დროისათვის დაკარგა ყოველგვარი კონტროლი თავის თავზე, წერდა: „სოციალურ-ეკონომიკური კანონების თეორიის“ ჰიპნოზური გავლენა პროფესორ ვ. სარიჩევს წინააღმდეგობის უნარს უკარგავს და, ვითარცა სომნამბულურ მდგომარეობაში მყოფს, იმას

ათქმევინებს, რაც არ უნდა ეთქვას“ („საქართველოს კომუნისტი“, 1984, № 3, გვ. 80). საკვირველია, მაგრამ ფაქტია (?!). იქნება შთაბეჭდილება, რომ პროფესორი ვ. სარიჩევი კი არა, არამედ „სარედაქციოს“ ავტორი ამ პუბლიკაციის მომზადების პროცესში თვითონ იმყოფებოდა სომნამბულურ მდგომარეობაში მასზე მარქსიზმის ჰიპნოზური გავლენის გამო (?!).

შემდეგ „სარედაქციოს“ ავტორი წერდა: „ახალი საზოგადოების (კომუნისტური საზოგადოების პირველი და მეორე ფაზების) ურთიერთობათა სპეციფიკის საყოველთაოდ აღიარებული გაგებისაგან ძირფესვიანად განსხვავებული საკუთარი შეხედულების კვინტესენციას ა. კურატაშვილი საკმაოდ მკაფიოდ გადმოსცემს“ (იქვე, გვ. 81).

ხოლო ა. კურატაშვილის მონოგრაფიიდან შესაბამისი ციტატის მოყვანის შემდეგ, რომელშიც მარქსის მიერ შემუშავებული კაპიტალის საყოველთაო ფორმულისაგან: $W - S - W'$ (ფული – საქონელი – ფული¹) განსხვავებით, მოცემულია მონოგრაფიის ავტორის მიერ შემუშავებული პრინციპულად ახალი ფორმულა: $A - B - A'$ (ადამიანი – მოღვაწეობა – ადამიანი¹), რომელიც ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოების ობიექტური სოციალური მიზნის რეალიზაციის ურთიერთობას გამოსახავს (იქვე, გვ. 81-82), „სარედაქციოს“ ავტორი აღნიშნავდა: „ამ თამამ დასკვნას, რომლის ანალოგსაც, ალბათ ვერ შევხვდებით

სამეცნიერო ლიტერატურაში, წინ უძღვის არანაკლებ სენსაციური განცხადებები, მაგალითად, იმის მტკიცება, რომ ამჟამად თავისი შემეცნებითი ღირებულება დაკარგა ისტორიის მარქსისტული მატერიალისტური გაგების ფუძემდებლურმა მეთოდოლოგიურმა პრინციპმა... სამაგიეროდ გვთავაზობენ რეცენზენტების მიერ მოწონებულ... პრინციპულად ახალ კრიტერიუმს“ (იქვე, გვ. 82).

ამ შემთხვევაში სწორად წერდა „სარედაქციოს“ ავტორი, მაგრამ პრინციპულად ახალი იდეების – ფაქტობრივად მეცნიერებაში რევოლუციური გადატრიალების – მოწონების ნაცვლად, ის ამით ცდილობდა, რბილად რომ ეთქვათ, დაეგმო მონოგრაფიის ავტორი (?!).

თუმცა გარკვეულწილად ეს არც არის გასაკვირი, რამეთუ, ჯერ-ერთი, „სარედაქციოს“ ავტორს, სამწუხაროდ, არ შეეძლო გამოსულიყო მარქსიზმის ჩარჩოებიდან, ე. ი. არ შეეძლო გადაეხედა „მარქსიზმის ანბანური ჭეშმარიტებებისათვის“ (?!), და, მეორეც, მას არანაირად არ შეეძლო გაეგო „როგორ ახერხებენ რეცენზენტები“ სოციალურ-ეკონომიკური კანონების თეორიის „მთავარი თეზისი“ – სოციალური მიზნის ურთიერთობა – „შეუთავსონ სოციალიზმის მარქსისტული პოლიტიკური ეკონომიის აქსიომატურ მტკიცებას, რომ წარმოების საშუალებებზე საზოგადოებრივი საკუთრება არის სოციალიზმის

არსებობის ძირითადი ფაქტორი და მისი პროგრესის მტკიცე გარანტი“ (იქვე, გვ. 83).

დიახ, მართლაც შეუძლებელია შეუთავსო მარქსიზმს, სოციალიზმის მარქსისტულ გაგებას და „მარქსისტული პოლიტიკური ეკონომიის“ ეგრეთწოდებულ „აქსიომატურ მტკიცებას“ პროფესორ ალფრედ კურატაშვილის მიერ შექმნილი სოციალურ-ეკონომიკური კანონების თეორია, რამეთუ სოციალურ-ეკონომიკური კანონების თეორია სწორედ იმიტომ არის პრინციპულად ახალი მეცნიერული თეორია და პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულება, რომ ის კარდინალურად განსხვავდება მარქსიზმისაგან და „მარქსისტული პოლიტიკური ეკონომიის აქსიომატური მტკიცებებისაგან“, ისევე როგორც პროფესორ ალფრედ კურატაშვილის მიერ შექმნილი სოციალიზმის პრინციპულად ახალი თეორია (ჰუმანოსოციალიზმის თეორია) და პრინციპულად ახალი პოლიტიკური ეკონომია — ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოების სოციალური ეკონომია, კარდინალურად განსხვავდება სოციალიზმის მარქსისტული (და არა მარტო მარქსისტული) გაგებისაგან და „მარქსისტული პოლიტიკური ეკონომიის აქსიომატური მტკიცებებისაგან“.

ამიტომ პროფესორ ალფრედ კურატაშვილის მიერ შექმნილი პრინციპულად ახალი მეცნიერული

მიმართულებები და პრინციპულად ახალი მეცნიერული თეორიები არის არა მარქსიზმი, არამედ ალფრედიზმი — წარმოადგენს მარქსიზმის გადატრიალებას და რევოლუციურ გადატრიალებას საზოგადოებრივ მეცნიერებაში მთლიანად, რაც აცოფებს დოგმატიკოსებს, მარქსიზმის მონებს და, შესაბამისად, ალფრედიზმის მტრებს, ალფრედ კურატაშვილის მეცნიერული შემოქმედებისა და საერთოდ მეცნიერული შემოქმედების მტრებს. თუმცა მარქსისტული ოდეოლოგიის ბატონობის პირობებში ვერავინ გაბედავდა ალფრედ კურატაშვილის მოძღვრებისათვის ეწოდებინა ალფრედიზმი ან კურატაშვილიზმი.

უფრო მეტიც, აუცილებელი იყო ჩათვლილიყო, რომ ალფრედ კურატაშვილის მიერ შექმნილი პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულებები და პრინციპულად ახალი მეცნიერული თეორიები თითქოს წარმოადგენდა მარქსიზმს — მარქსიზმის შემოქმედებით განვითარებას, და არა ახალ „იზმ“-ს, მაშინ როდესაც პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულება — ეს ყოველთვის ახალი „იზმ“-ია.

„იზმ“-ების პრობლემასთან დაკავშირებით განსაკუთრებით უნდა იქნეს გათვალისწინებული, რომ აუცილებელია გამოსვლა რომელიმე „იზმ“-ის წინაშე უსიტყვო კაპიტულაციის წინააღმდეგ, აუცილებელია გამოსვლა ერთი რომელიმე „იზმ“-ის მონოპოლიის

წინააღმდეგ – მეცნიერებაში ერთი „იზმ“-ის ბატონობის წინააღმდეგ, და არა „იზმ“-ების წინააღმდეგ საერთოდ, რამეთუ ეს მეცნიერების შემოქმედებით განვითარებაზე, და, შესაბამისად, საზოგადოებისა და სახელმწიფოს განვითარებაზე უარის თქმის ტოლფასი იქნებოდა.

სწორედ მეცნიერული შემოქმედების წინააღმდეგ იყო მიმართული ეგრეთწოდებული „სარედაქციოს“ ზემოაღნიშნული პუბლიკაცია ჟურნალ „საქართველოს კომუნისტში“, რომლის ავტორმა ამ პუბლიკაციის დასკვნისას საბოლოოდ გამოამჟღავნა თავისი პოზიცია.

კერძოდ, დასკვნისას „სარედაქციოს“ ავტორი, საბოლოოდ გაშიშვლებული თავის ზრახვებში – ბოლომდე იდგეს მარქსიზმის სადარაჯოზე, წერდა, რომ „არ შეიძლება უარის თქმა საყოველთაოდ ცნობილ ჭეშმარიტებებზე..., რომ არის ჭეშმარიტებები, რომლებიც არ ექვემდებარებიან გადახედვას, თუ გვინდა დავრჩეთ მეცნიერების ფარგლებში; არსებობს მარქსიზმის ანბანური ჭეშმარიტებები, რომელთაც სათუთად უნდა მოვეპყრათ“ (იქვე, გვ. 83-84).

ზემოთ მოყვანილი ციტატებისათვის ამ ეგრეთწოდებული „სარედაქციოდან“, ამჟამინდელი პოზიციებიდან მაღლობის გადახდაც კი შეიძლებოდა ამ პუბლიკაციის ავტორისათვის, რამეთუ ეს ციტატები ადასტურებენ ა. კურატაშვილის მონოგრაფიაში პრინციპულად ახალი იდეების – ახალი მეცნიერული თეორიების და ახალი მეცნიერული მიმართულებების

— არსებობას. მაგრამ მარქსიზმ-ლენინიზმის ტოტალიტარული ბატონობის პერიოდში ამ „სარედაქციოს“ შექმნა გამოეწვია „გაკრიტიკებული“ მონოგრაფიის ავტორის, სულ ცოტა, როგორც მეცნიერის განადგურება (?!).

ამასთან ერთად, მარქსიზმ-ლენინიზმის ტყვეობაში ყოფნა, ისევე როგორც ნებისმიერი „იზმი“-ს ტყვეობაში, მათ შორის ანტიმარქსიზმის, დემოკრატიზმის და ა. შ. ტყვეობაში ყოფნა — ეს, როგორც ჩანს, თავისებური გონებრივი ავადმყოფობაა, ზოლო ასეთ ავადმყოფებს პასუხისგებაში არ აძლევენ.

თუმცა ასეთ „მეცნიერებს“ მათთვის უკეთეს შემთხვევაში უნდა აეკრძალოთ მუშაობა მეცნიერებისა და უმაღლესი განათლების სფეროში, მათ შორის აეკრძალოთ მონაწილეობა სამეცნიერო შრომების შეფასებაში და სამეცნიერო კადრების ატესტაციაში, რამეთუ ისინი მოკლებულნი არიან შემოქმედებით აზროვნებას და, მამასადამე, არა მარტო თვითონ არა აქვთ უნარი შექმნან რაიმე ახალი მეცნიერებაში, არამედ, სამწუხაროდ, იმისი უნარიც კი არ გააჩნიათ, რომ აღიქვან სხვების მიერ შექმნილი პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულებები და ახალი მეცნიერული თეორიები.

ზოლო თუ ასეთ „მეცნიერთა“ მოქმედება მათ მიერ თავისი სამსახურებრივი (თანამდებობრივი) უფლებამოსილების გადამეტების შედეგად იწვევს

აღამიანის (ამ შემთხვევაში – მეცნიერის) უფლებების შელახვას, რომელიც თავის მხრივ იწვევს მეცნიერების, საზოგადოებისა და სახელმწიფოს განვითარების დამუხრუჭებას, მაშინ ისინი მიცემული უნდა იქნენ სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მონოგრაფიის ავტორის მიერ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის და იმ სამართლებრივი მექანიზმების შესაბამისად, რომლებიც უნდა შეიქმნას ამ თეორიის საფუძველზე.

მაგრამ, სამწუხაროდ, ცხოვრებაში ხშირად ხდება საწინააღმდეგო, როდესაც მარქსიზმის მონები ამ მოძღვრების ბატონობის დამხობის შემდეგ აყავთ ძალა სახელმწიფოებრივ თანამდებობრივ კიბეზე მეცნიერების სფეროში.

ა. კურატაშვილის მონოგრაფიისადმი – „სოციალიზმის უპირატესობათა ობიექტური საფუძვლები. სოციალურ-ეკონომიკური კანონების თეორია“ (თბილისი: „საბჭოთა საქართველო“, 1982. – რუსულ ენაზე) – უდიდესი ინტერესის გამო როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ (ევროპაში, ამერიკაში, აზიაში) გადაწყდა ამ მონოგრაფიის საერთაშორისო საჯარო განხილვის ჩატარება.

მიუხედავად ზემოაღნიშნული, რბილად რომ ვთქვათ, არაკეთილმოსურნე გამოხდომებისა მარქსიზმის გააფთრებული დამცველების მხრიდან,

ალფრედ კურატაშვილის მონოგრაფიას უდიდესი მხარდაჭერა ჰქონდა.

პროფესორ ალფრედ კურატაშვილისათვის განსაკუთრებით ფასეულია მხარდაჭერა, რომელიც გამოთქვა მასთან შეხვედრისა და აღნიშნული მონოგრაფიის ძირითადი დებულებების გაცნობის დროს 1983 წლის ივნისში XX საუკუნის ერთ-ერთმა უდიდესმა მეცნიერმა-მოაზროვნემ, ნობელის პრემიის ლაურეატმა, სსრკ მეცნიერებათა აკადემიისა და მსოფლიოს სხვა მრავალი სახელმწიფოს მეცნიერებათა აკადემიების აკადემიკოსმა პეტრე ლეონიდეს ძე კაპიცამ.

ალფრედ კურატაშვილის მონოგრაფიისადმი მხარდაჭერა განსაკუთრებით ნათლად გამოვლინდა ამ მონოგრაფიის საერთაშორისო საჯარო განხილვის დროს ქ. თბილისში 1984 წლის 7 ივნისს თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიაში (სადაც ალფრედ კურატაშვილს ეკავა პროფესორის თანამდებობა საზოგადოებრივ მეცნიერებათა კათედრაზე) მისი რექტორის პროფესორ სულხან ცინცაძის ინიციატივით.

მსოფლიოში ცნობილმა კომპოზიტორმა და დიდმა ჰუმანისტმა, თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის რექტორმა, პროფესორმა სულხან ცინცაძემ ჟურნალ „საქართველოს კომუნისტში“ (1984, № 3) გამოქვეყნებული ეგრეთწოდებული „სარედაქციოს“ გაცნობის შეშლევ, რამაც მას გაახსენა 1937 წლის საშინელი მოვლენები, რომლებსაც ადგილი ჰქონდა

მაშინდელ საბჭოთა კავშირში, მიუხედავად გაფრთხილებისა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეცნიერების განყოფილების მხრიდან თავი შეეკავებინათ ალფრედ კურატაშვილის მონოგრაფიის განხილვისაგან, მაინც მიიღო საბოლოო გადაწყვეტილება აღნიშნული მონოგრაფიის საერთაშორისო საჯარო განხილვის ჩატარების შესახებ. მანვე გაუკეთა ორგანიზება ამ განხილვის ფინანსურ მხარდაჭერას საქართველოს კულტურის სამინისტროს მხრიდან. ყველაფერი ეს იმ დროისათვის გმირობის ტოლფასი იყო!

პროფესორ ალფრედ კურატაშვილის მონოგრაფიის საერთაშორისო საჯარო განხილვაში მონაწილეობა მიიღეს ცნობილმა მეცნიერებმა – ფილოსოფოსებმა, ეკონომისტებმა, პოლიტოლოგებმა, იურისტებმა და ა. შ., რომელთა შორის განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს: ფილოსოფიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი ბ. მ. კედროვი (მოსკოვი); ფილოსოფიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ა. გ. სპირკინი (მოსკოვი); ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ი. მ. ბობოვიჩი (ლენინგრადი); ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ი. დ. ბრინი (ომსკი), აგრეთვე ზემოაღნიშნული პროფესორები ბ. მ. ლევინი (მოსკოვი), ვ. გ. სარიჩევი (ლენინგრადი) და სხვები.

მათთან ერთად უნდა დავასახელოთ ქართველი მეცნიერები — პროფესორები: ს. ა. ბოკუჩავა, ნ. ს. გვიშინი, ე. ი. კანდელაკი (რომელმაც გაიგო და შეაფასა რა ა. კურატაშვილის მონოგრაფიის მნიშვნელობა, მაშინაც კი, როდესაც ის ჯერ კიდევ არ იცნობდა მის ავტორს, ყველგან ვაჟკაცურად გამოდიოდა ამ მონოგრაფიის მხარდასაჭერად), თ. გ. კუკავა, ა. გ. მახარაძე, ა. ი. თეთრაული, ე. გ. ჩადუნელი, რომლებიც გამოვიდნენ რეცენზიებით აღნიშნულ მონოგრაფიაზე და პრინციპულად მაღალი შეფასება მისცეს მას.

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს აგრეთვე ამ მონოგრაფიის განხილვაში შემდეგი მეცნიერების აქტიური მონაწილეობა: პროფესორი ი. ა. ურუშაძე, ა. ი. ჰაპავა, ა. ა. ასლანიშვილი, ო. კ. შამათავა (რომელმაც ამასთან ჯერ კიდევ ამ მონოგრაფიის გამოქვეყნებამდე მისცა მას მაღალი შეფასება და როგორც ცენზურის დარგში სახელმწიფო კომიტეტის წარმომადგენელმა გამოიჩინა განსაკუთრებული ვაჟკაცობა, როდესაც გასცა უფლება მის გამოცემაზე კომუნისტური იდეოლოგიის ბატონობის პირობებში) და სხვები, რომლებმაც მაღალი შეფასება მისცეს ალფრედ კურატაშვილის მონოგრაფიას.

აღნიშნული მონოგრაფიის საერთაშორისო საჯარო განხილვა ჩატარდა აკადემიკოს პაატა გუგუშვილის თავმჯდომარეობით, რომელმაც თავის დასკვნით

სიტყვაში აღნიშნა: „თავდაპირველად, სანამ წიგნს წავიკითხავდი, ცოტა სექსტიკურად ვუყურებდი. მაგრამ როცა წიგნი წავიკითხე და განსაკუთრებით დღეს, დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა. საბოლოოდ დავრწმუნდი, რომ წიგნი უღაოდ ფასეული ნაშრომია და დადებითი მოვლენაა პოლიტიკონომიკურ ლიტერატურაში. ამ თემაზე არა ერთი და ორი, არამედ ბევრი ნაშრომი უნდა იბეჭდებოდეს, რომ მოვამზადოთ ნიადაგი დიდი დისკუსიისათვის, როგორც 1951 წელს იყო“ (Стенографический отчет публичного обсуждения монографии А. А. Кураташвили: “Объективные основы преимуществ социализма. Теория социально-экономических законов” Тбилиси: Издательство “Сабчота Сакартвело”, 1982”. 7 июня 1984 года, с. 117; საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „პროგრესი“, 2000, № 1-2, გვ. 8).

განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს ის ფაქტი, რომ პროფესორ ალფრედ კურატაშვილის აღნიშნული მონოგრაფიის გამოქვეყნებიდან მე-15-ე წლისთავისათვის, ამერიკის შეერთებულ შტატებში, ნიუ-იორკში, საერთაშორისო გაზეთ „მოსტ“-ში, № 2 (75), 28 თებერვალი – 7 მარტი 1997 წელი (გვ. 43) ამ მონოგრაფიაზე გამოქვეყნდა ცნობილი მეცნიერის – ეკონომისტისა და იურისტის, მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორის, აკადემიკოს მიხეილ როკეტლიშვილის რეცენზია სათაურით „ქართველი მეცნიერი – ნოვატორი“.

ამ რეცენზიაში აღნიშნულია: „მონოგრაფიის ავტორმა გაბედა შემოეთავაზებინა მის მიერ შემუშავებული პრინციპულად ახალი თეორია – სოციალურ-ეკონომიკური კანონების თეორია, რომელიც იყო ახალი მეცნიერული მიმართულება და რომელიც საფუძველად უნდა დაედოს როგორც მეცნიერულ გამოკვლევებს, ისე საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროს მართვას თანამედროვე მსოფლიოში. სწორედ თანამედროვე მსოფლიო განვითარება განსაკუთრებული დამაჯერებლობით ადასტურებს პროფესორ კურატაშვილის მიერ შემუშავებული მეთოდოლოგიური მიდგომის სისწორეს და სიცოცხლისუნარიანობას.

პროფესორმა ა. კურატაშვილმა, მარქსიზმ-ლენინიზმის იდეოლოგიისაგან განსხვავებით, რომელშიც განმსაზღვრელ კრიტერიუმად ითვლება საკუთრების ფორმა, მთავარ ქვაკუთხედათ დააყენა სოციალური მიზანი (საზოგადოების ყველა წევრის ინტერესები), რომლის რეალიზაციისათვისაც მას ჯერ კიდევ „გარდაქმნამდე“ დასაშვებად მიაჩნდა ყველა გზის, ფორმისა და მეთოდის გამოყენება, მათ შორის, საკუთრების ფორმების პლურალიზმი, საბაზრო ეკონომიკა და ა. შ., თუ ისინი გამორიცხავენ ანტისოციალურ მოვლენებს.

მონოგრაფიის ავტორის მიერ შემუშავებული მეთოდოლოგიური მიდგომა საფუძველშივე განსხვავდება ამ პრობლემისადმი კაპიტალისტური მიდგომიდანაც, რამეთუ კაპიტალიზმის დროს ეკონომიკისა და

მთლიანად საზოგადოების ეფექტიანი ფუნქციონირების მთავარ კრიტერიუმს წარმოადგენს ეკონომიკური მიზანი – მომგებიანობა, მაშინ როდესაც რეცენზირებად ნაშრომში მთავარია სოციალური მიზნის რეალიზაცია, ხოლო მომგებიანობა განიხილება მხოლოდ როგორც ამ მიზნის რეალიზაციის აუცილებელი საშუალება.

მონოგრაფიის ავტორი ამსხვრევს დამკვიდრებულ შეხედულებებს პოლიტიკური ეკონომიის ყველა პრობლემებზე. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ ავტორის მიერ შემუშავებული და აქ შემოთავაზებულია შრომის საშუალებების ნომინალური და რეალური ღირებულების თეორია, რომელშიც პირველად არის მეცნიერულად დასაბუთებული მარქსის ზედმეტი ღირებულების თეორიის უსაფუძვლობა და გაშლილად არის მოცემული კურატაშვილის თეორია ზედმეტი ღირებულების, მოგების შექმნის ახალ რეალურ მექანიზმზე სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის პირობებში.

მთლიანობაში ა. კურატაშვილის მიერ გამოცემული მონოგრაფია იყო ახალი პოლიტიკური ეკონომია – ჭეშმარიტად პროგრესული საზოგადოების სოციალური ეკონომია“.

აღნიშნული მონოგრაფიის გამოქვეყნების შემდეგ, პროფესორმა ალფრედ კურატაშვილმა შექმნა კიდევ მრავალი სხვა სამეცნიერო ნაშრომი, რომლებშიც აგრეთვე მოცემულია ავტორის პრინციპულად ახალი მეცნიერული თეორიები.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია აღინიშნოს მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორის, აკადემიკოს ალფრედ ანზორის ძე კურატაშვილის სამეცნიერო მოხსენება საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ორიენტაციის პრობლემებზე, რომლითაც ის გამოვიდა 2001 წლის 27 აგვისტოს მინსკში დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის მე-10 წლისთავისადმი მიძღვნილ სამეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციაზე.

პროფესორ ა. კურატაშვილის მოხსენებამ, რომელიც აგებული იყო მის მიერ შექმნილ ახალ მეცნიერულ მიმართულებებზე, ახალ მეცნიერულ თეორიებზე და არსებული საზოგადოებრივ-სახელმწიფოებრივი სისტემების დასაბუთებულ კრიტიკაზე, უდიდესი ინტერესი გამოიწვია.

აღნიშნულ კონფერენციაზე პროფესორ ალფრედ კურატაშვილის გამოსვლის შემდეგ კონფერენციის მონაწილეებმა – ცნობილმა საზოგადო მოღვაწეებმა, მეცნიერებმა და დიპლომატებმა, ავტორს გადასცეს შემდეგი გამოხმაურებები მის გამოსვლაზე:

„მე ვიყავი მოწმე და მონაწილე დისკუსიისა დსთ-ს განვითარების 10-წლიან გზასთან დაკავშირებით. ორიგინალურმა, დსთ-ს ქვეყნების წინაშე მდგარი პრობლემების ღრმა თეორიულმა განზოგადობამ, რომლებიც შესანიშნავად, ემოციურად ჩამოაყალიბა აკადემიკოსმა ალფრედ ანზორის ძე კურატაშვილმა, კონფერენციის მონაწილეებზე წარუშლელი შტაბეჭდილება მოახდინა.

თეორიულმა აზრმა, გამრავლებულმა ორატორის ბრწყინვალე, ნიჭიერად წარმოთქმულ სიტყვაზე, ძლიერი, განუმეორებელი ზეგავლენა მოახდინა.

ეს იყო დიდი სოციალური სიმართლის დიდი მეცნიერული სიტყვა.

ალექსანდრე იაკობის ძე სუხარევი
სსრკ-ის ყოფილი გენერალური პროკურორი,
იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი, რუსეთის ფედერაციის
გენერალურ პროკურატურასთან არსებული
კანონიერებისა და მართლწესრიგის
განმტკიცების პრობლემების სამეცნიერო-
კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორის
პირველი მოადგილე, რუსეთის ფედერაციის
უშიშროების საბჭოს სამეცნიერო საბჭოს
წევრი, მსოფლიო ასოციაციის „იურისტები
ბირთვული იარაღის წინააღმდეგ“
თანაპრეზიდენტი, რუსეთის იურიდიული
ენციკლოპედიის მთავარი რედაქტორი და ა. შ.
29.VIII - 2001 წ.“

„პატივცემულო ალფრედ ანზორის ძევ!

მე ძალიან სასიამოვნოდ ვარ განცვიფრებული თქვენი
გამოსვლით ღსთ-ს მე-10 წლისთავისადმი მიძღვნილ
სამეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციაზე.

ღრმა აზრები, რომლებიც გამოთქმული იყო თქვენს გამოსვლაში, ადასტურებენ თქვენი პიროვნების როგორც გამოჩენილი ფილოსოფოსისა და პოლიტოლოგის, როგორც ჭეშმარიტად დიდი მეცნიერის განსაკუთრებულობას.

მე 100%-ით ვეთანხმები თქვენი მაღალზნეობრივი გამოსვლის ყველა დებულებას.

ღრმა პატივისცემით,

ილია ველჯანის ძე ველჯანოვი
თურქმენეთის საგანგებო და სრულუფლებიანი
ელჩი ბელარუსის რესპუბლიკაში,
თურქმენეთის მუდმივი სრულუფლებიანი
წარმომადგენელი დსთ-ს საწესდებო და სხვა
ორგანოებთან, საბჭოთა შეიარაღებული
ძალების გენერალ-ლეიტენანტი – თადარიგში,
პროფესორი.

28 აგვისტო, 2001 წ.“

„ღრმა კმაყოფილებით მოვისმინე 2001 წლის 27 აგვისტოს ქ. მინსკში სამეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციაზე სოციალურ-ეკონომიკურ მეცნიერებათა საერთაშორისო აკადემიის პრეზიდენტის, თბილისის ბიზნესისა და სოციალურ-ეკონომიკური მართვის უნივერსიტეტის რექტორის აკადემიკოს ალფრედ ანზორის ძე კურატაშვილის მოხსენება.

მიხარია, რომ ბევრ რამეში შეხედულებები ემთხვევა. დარწმუნებული ვარ, რომ ასეთ მეცნიერთა მეშვეობით გაიმარჯვებს საღი აზრი და დაისადგურებს ურთიერთგაგება, ხალხთა შორის მეგობრული ურთიერთობები, ტრადიციების პატივისცემა არა მარტო დღეს-ს ქვეყნებში, არამედ სხვა ქვეყნებშიც.

თამარა ვლადიმერის ასული ფილიპპოვიჩი
ბელარუსის რესპუბლიკის ნაციონალური
კრების რესპუბლიკის საბჭოს
წევრი.28.08.2001 წ. მინსკი“.

„პატივცემულო ალფრედ ანზორის ძე!

პირველ რიგში მინდა მადლობა გადაგიხადოთ თქვენ დღეს-ს მე-10 წლისთავისადმი მიძღვნილ სამეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციაში აქტიური მონაწილეობისათვის.

ღრმა შთაბეჭდილება მოახდინა თქვენმა გამოსვლამ კონფერენციაზე.

ჩვენი ქვეყნების განვითარების კანონების გააზრება, მეცნიერული ანალიზი და გამოთქმული პროგნოზები შემდგომი განვითარების შესახებ – გამოსვლის მთავარ შინაარსს წარმოადგენს. მთლიანად ვიზიარებ თქვენს პოზიციას.

გულწრფელად გისურვებთ შემდგომ შემოქმედებით წარმატებებს. გამოვთქვამ იმედს, რომ თქვენ შესძლებთ კიდევ ჩამოხვიდეთ ჩვენთან ბელარუსის რესპუბლიკაში.

ვიაჩესლავ ნიკოლოზის ძე კუზნეცოვი
ბელარუსის რესპუბლიკის მუდმივი
სრულ უფლებიანი წარმომადგენელი
დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა
თანამეგობრობის საწესდებო და სხვა
ორგანოებთან.

29 აგვისტო, 2001 წ.“

„ალფრედ ანზირის ძე კურატაშვილს
თქვენს გამოსვლაზე დსთ-ს სამეცნიერო-
პრაქტიკულ კონფერენციაზე 2001 წლის 27
აგვისტოს

ჩემზე ღრმა შთაბეჭდილება მოახდინა თქვენმა
გამოსვლამ, განსაკუთრებით სახელმწიფო წყობილების
ნაწილში, რომელიც მიმართულია უპირველეს ყოვლისა
ადამიანის საკეთილდღეოდ, მის სოციალურ დაცვაზე.

სწორია, როგორც მე მეჩვენება, რომ ნებისმიერ
წყობილებაში, თუ ხდება უპირველეს ყოვლისა ადამიანის

(საზოგადოების) ინტერესების გადაწყვეტა, ამ სახელმწიფოს აქვს მომავალი.

ვალერი ბატას ძე ტემირბაევი
ყაზახეთის რესპუბლიკის
სრულუფლებიანი წარმომადგენელი დსთ-ს
ეკონომიკური საბჭოს ეკონომიკურ
საკითხთა კომისიაში.
28 აგვისტო, 2001 წ.“

ცნობილი მეცნიერების, საზოგადო მოღვაწეებისა და დიპლომატების ზემოთ მოყვანილი გამოხმაურებები პროფესორ ალფრედ ანზორის ძე კურატაშვილის სამეცნიერო მოხსენებაზე, რომლითაც ის გამოვიდა აღნიშნულ სამეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციაზე მისკში (რომლის ძირითადი შინაარსი გამოქვეყნებული იქნა ავტორის მიერ საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალში „პროგრესი“, 2001, № 1-2, სათაურით „საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ორიენტაციაში რადიკალური ცვლილებების აუცილებლობის ზღვარზე“ (რუსულ ენაზე), და აგრეთვე ჟურნალში „ეკონომიკა“, 2001, № 8 – სათაურით „საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ორიენტაცია – თანამედროვეობის ცენტრალური პრობლემა“, და რომლის (ე. ი. მოხსენების) მოკლე შინაარსი გამოქვეყნდა აგრეთვე დსთ-ს მე-10 წლისთავისადმი მიძღვნილ საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციის მასალებში, სათაურით „საზოგადოებისა და სახელმწიფოს

ორიენტაციის პრობლემა“ (რუსულ ენაზე). მოსკოვი: „ზაო ფინსტატინფორმ“, 2001), წარმოადგენს მის მიერ შექმნილი ახალი მეცნიერული მიმართულებებისა და ახალი მეცნიერული თეორიების პრინციპული მნიშვნელობის კიდევ ერთ დადასტურებას.

სწორედ მის მიერ შექმნილი პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულებებიდან და პრინციპულად ახალი მეცნიერული თეორიებიდან გამომდინარე, ალფრედ კურატაშვილი გვთავაზობს საზოგადოების, სახელმწიფოსა და კაცობრიობის ორიენტაციის კარდინალურად შეცვლის მის მიერვე შემუშავებულ გზებსა და მექანიზმებს სოციალური (ჰუმანოსოციალური) მიზნის რეალიზაციისაკენ – ხალხის ინტერესების რეალიზაციისაკენ, ე. ი. განმსაზღვრელი სოციალური მიზნობრივი მიმართულებისაკენ, რომელიც დამახასიათებელია ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოებისა და სახელმწიფოსათვის.

პროფესორ ალფრედ კურატაშვილის მიერ შექმნილ სხვა პრინციპულად ახალ მეცნიერულ მიმართულებებთან და პრინციპულად ახალ მეცნიერულ თეორიებთან ერთად, განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს მის მიერ შექმნილ ადამიანის ინტერესების უზენაესობის თეორიას – ხალხის ინტერესების უზენაესობის თეორიას, რომელიც ამასთანავე წარმოადგენს პრინციპულად ახალ ფილოსოფიურ და პოლიტიკურ-სამართლებრივ მეცნიერულ

მიმართულებას, რომლის შესაბამისად როგორც მეცნიერულ კვლევაში, ისე საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მართვაში უნდა გამოვდიოდეთ ადამიანის ინტერესების უზენაესობიდან, და არა კანონის უზენაესობიდან, რამეთუ ადამიანი კი არ უნდა ემსახურებოდეს კანონს, არამედ კანონი უნდა ემსახურებოდეს ადამიანს. კანონები კი უნდა განიხილებოდეს მხოლოდ როგორც აუცილებელი საშუალებები – როგორც ხალხის ინტერესების რეალიზაციის აუცილებელი ინსტრუმენტები.

მ ა შ ა ს ა დ ა მ ე , კ ა ნ ო ნ ე ბ ი და ს ხ ვ ა ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტები, რომელთა გარეშე შეუძლებელია საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ნორმალური ფუნქციონირება, უნდა იქმნებოდეს და მათი მიღება უნდა ხდებოდეს ხალხის ინტერესების უზენაესობიდან გამომდინარე, რამეთუ ხალხის ინტერესების უზენაესობა წარმოადგენს ერთადერთ სამართლიან და სწორ მეთოდოლოგიურ, თეორიულ, პოლიტიკურ და პრაგმატულ სოციალურ-ეკონომიკურ მიდგომას, რომელსაც ძალუძს ეფექტიანად ემსახუროს სოციალური მიზნის რეალიზაციას – რომელსაც ძალუძს ემსახუროს ხალხის ინტერესებს.

წინააღმდეგ შემთხვევაში, კანონის უზენაესობის ლოზუნგით მომავალშიც გაგრძელდება უკანონოდ „დაკანონებული“ კანონების მოქმედება, რომლის შედეგად ხდება ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების შელახვა და იქმნება თვისებრივად

ახალი პირობები, რომლებშიც ადგილი აქვს ხალხის ძარცვას სახელმწიფო ხელისუფლების მხრიდან ან მისი პირდაპირი ან არაპირდაპირი მხარდაჭერით — ადგილი აქვს იმ ხალხის ძარცვას, რომელიც ამის გარეშეც მოკლებულია არსებობის საშუალებებს ისევ სახელმწიფო ხელისუფლების მოქმედების, უმოქმედობის ან უუნარობის შედეგად.

ამრიგად, ალფრედ კურატაშვილის მიერ შექმნილი ადამიანის ინტერესების უზენაესობის თეორია — ხალხის ინტერესების დიქტატურის თეორია, როგორც პრინციპულად ახალი ფილოსოფიური და პოლიტიკურ-სამართლებრივი მეცნიერული მიმართულება, და, შესაბამისად, როგორც პრინციპულად ახალი მეთოდოლოგიური მიდგომა, კარდინალურად განსხვავდება თანამედროვე ცივილიზებულ მსოფლიოში საყოველთაოდ მიღებული მიდგომისაგან, რომლის თანახმად საზოგადოებაში და სახელმწიფოში უზენაესობა უნდა ეკუთვნოდეს კანონს, რაც წარმოადგენს აშკარად მცდარ მიდგომას.

თუმცა ხალხის ინტერესების უზენაესობა სულაც არ ნიშნავს, რომ თითქოს საზოგადოებაში და სახელმწიფოში დასაშვებია კანონსაწინააღმდეგო მოქმედებები. მაგრამ იმის გათვალისწინებით, რომ კანონები უნდა ემსახურებოდნენ ხალხის ინტერესებს, ე. ი. იმის გათვალისწინებით, რომ უზენაესობა უნდა ეკუთვნოდეს ხალხის ინტერესებს, და არა კანონებს, კანონები და სხვა ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტები,

რომლებიც ეწინააღმდეგება ხალხის ინტერესებს, არ უნდა ექვემდებარებოდეს აღსრულებას. ხოლო თანამდებობის პირებმა, რომლებმაც შექმნეს, მიიღეს და რომლებიც აღასრულებენ ამ კანონებს და სხვა ნორმატიულ-სამართლებრივ აქტებს, უმკაცრესად (მათ შორის სისხლისსამართლებრივად) უნდა აგონ ამისათვის პასუხი.

ზემოაღნიშნული მცდარი მიდგომა, რომლის თანახმად უზენაესობა უნდა ეკუთვნოდეს კანონს, ეფუძნება ფილოსოფიას, რომელსაც მონოგრაფიის ავტორმა საშუალებათა ფილოსოფია უწოდა, მაშინ როდესაც ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოებისა და სახელმწიფოს პირობებში პროფესორ ალფრედ კურატაშვილის მიერ შექმნილი პრინციპულად ახალი ფილოსოფიური მიმართულების – მიზნის ფილოსოფიის, და მის მიერვე შექმნილი პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულების – სოციალური მიზნის ფილოსოფიის, შესაბამისად როგორც პრობლემების მეცნიერულ კვლევაში, ისე საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მართვაში აუცილებლად საჭიროა ვეფუძნებოდეთ მიზნის ფილოსოფიას, სოციალური მიზნის ფილოსოფიას, და არა საშუალებათა ფილოსოფიას.

განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს აგრეთვე პროფესორ ალფრედ კურატაშვილის მიერ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების პოლიტიკურ-

სამართლებრივი თეორია, რამეთუ ამ თეორიის პრაქტიკული რეალიზაციის გარეშე შეუძლებელია ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ეფექტიანი ფუნქციონირება.

უფრო მეტიც, მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში დანერგილი რომ ყოფილიყო საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მართვაში თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია, მაშინ კაცობრიობას შეეძლო ეცხოვრა ომების, შიდასახელმწიფოებრივი და სახელმწიფოთაშორისი კონფლიქტების, ტერორიზმის, კორუფციის, ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების შელახვის, ხალხის ეკონომიკური და მორალურ-ფსიქოლოგიური გენოციდის, ხალხის ეკონომიკური გაუპატიურების და ა. შ. გარეშე, რომლებსაც ადგილი აქვთ თანამედროვე მსოფლიოში.

დასკვნისას, განსაკუთრებული პრინციპული მნიშვნელობის გათვალისწინებით, აუცილებლად საჭიროა კიდევ ერთხელ მოვიყვანოთ პროფეორ ალფრედ კურატაშვილის მიერ შემუშავებული და მის მიერ ჯერ კიდევ 1980 წელს გამოქვეყნებული (Кураташвили А. А. Социально-экономический закон движения и проблемы исходного и основного воспроизводственных отношений. Материалы Республиканской научной конференции: “Актуальные проблемы... теории” (15-16 мая 1980 г.). Тбилиси: “Мецნიერება”, 1980, с. 39) ფორმულა: $\Delta - \Phi - \Delta^1$ (ადამიანი – მოღვაწეობა – ადამიანი¹), რომელიც წარმოადგენს ავტორის მიერ

შექმნილი პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულების, პრინციპულად ახალი მეთოდოლოგიური მიდგომის და, შესაბამისად, საზოგადოებრივ-სახელმწიფოებრივი სისტემის პრინციპულად ახალი პოლიტიკური ორიენტაციისა და პრინციპულად ახალი შინაგანი (ობიექტური) პოლიტიკური გამიზნულობის, ანუ ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოებისა და სახელმწიფოს არსობრივი ბუნებისა და მისი ფუნქციონირების სოციალური მიზნობრივი მიმართულების კონცენტრირებულ გამოსახულებას.

ალფრედ კურატაშვილი

ABOUT THE SCIENTIFIC CREATIVE WORK OF THE AUTHOR

ALFRED KURATASHVILI – *Doctor of Economic Sciences, Doctor of Sciences in Philosophy and Law, Professor in the field of Social Studies, President of the International Academy of Social-Economic Sciences, Rector of the Tbilisi Business and Social-Economic Management University, Full Member of the New York Academy of Sciences, Academician of the Academy of Political Sciences of the USA, Editor-in-Chief of International Scientific Journal “Progress”, Member of Board of the International Association “Dialogue of Cultures” and Member of Council of Representatives of this Associations (St. Petersburg), Member of Federation of Journalists of Georgia, Member of Editorial Boards of Numerous International Scientific Journals, etc., author of more than 250 scientific works, the significant part of which is published abroad – is a scientist, who has created fundamentally new scientific trends and fundamentally new scientific theories in the field of economy, philosophy, political science and jurisprudence.*

Out of the fundamentally new scientific trends and fundamentally new scientific theories, created by the author of the present monograph, it is necessary to note especially:

- Philosophy of the goal;
- Philosophy of the social goal;
- Philosophy of the means;
- Philosophy of the economic goal – Philosophy of economic end in itself of the means;
- Theory of the basic social-economic law of the true human society;
- Theory of social-economic laws;
- Theory of complex social-economic consciousness (thinking);
- Fundamentally new theory of socialism – Theory of humanosocialism (Theory of humanosocial society);
- Theory of the true human society;
- Theory of the true human state;
- Fundamentally new political economy – Social economy of the true human society;
- Theory of social-economic management;
- Theory of creation of new scientific theories;
- Theory of national-common to all mankind ideology;

- Theory of anticipatory development of individual consciousness of a person towards the social consciousness;
- Theory of anticipatory development and functional management role of human consciousness in relation to social being;
- Fundamentally new theory of social being, i.e. Theory of social being – as human consciousness in operation;
- Theory of anticipatory development of spiritual production (science, ideology, policy and law, i.e. so-called “superstructure”) in relation to production of goods and to economic basis of the society as a whole – as determining intellectual, organizational and management basis of functioning of economic basis;
- Theory of the true public contents of the property, which (public contents of the property) is determined by social direction of its functioning, irrespective of its form;
- Theory of combination of necessity and freedom (centralism and independence);
- Theory of blind (uncontrolled by the power) society and state;
- Theory of social realization of private property;

- Theory of combination of material stimulating and economic-legal responsibility;**
- Theory of reproductive relations of the true human society;**
- Theory of initial reproductive relations of the true human society;**
- Theory of basic reproductive relations of the true human society;**
- Fundamentally new theory of difference of social-economic epochs;**
- Theory of genetically antagonistic nature of market relations and mechanism of their functional application in the interests of people;**
- Theory of nominal and real cost of means of work;**
- Fundamentally new theory of establishment of cost;**
- Theory of qualitatively new mechanism of creation of the surplus value;**
- Theory of fundamentally new contents of the mechanism of exploitation of a person;**
- Theory of non-economic exploitation – Theory of appropriation of the rights and freedoms of a person;**

- Scientific trend, substantiating the advantages of humanosocial – true human – society in relation to other political systems;
- Theory of true quality of life;
- Theory of evolutionary transformation of the classical capitalism into the sociocapitalism;
- Theory of the sociocapitalism;
- Theory of the supremacy of interests of a person – Theory of dictatorship of interests of people;
- Theory of cratocracy – Theory of possessing of power by the state power;
- Theory of imaginary and true independence of the society and the state;
- Theory of balance of rights and responsibility of officials;
- Theory of socially targeted sociable society and state;
- Theory of economic genocide of people;
- Theory of economic rape of people;
- Theory of the true human social revolution, i.ē. Theory of humanosocial revolution, etc.

Because of the created by the author: Philosophy of the social goal – as fundamentally new scientific trend, and, also, Theory of social-economic laws – the fundamentally new scientific theory, dogmatists – philosophers, economists, political scientists and other “figures” of the science and politics, who were in captivity of Marxism-Leninism, conducted fierce struggle (since 1974 and, especially, in 1982-1989) against him – as an anti-Marxist.

At the same time, they used their posts for prevention, through the unlawful methods, of new scientific ideas, but in struggle against the author they have sustained shattering defeat on an international scale even during existence of the Soviet Union. Though, later on, they, nevertheless, have managed to appear on higher posts as if as supporters of market economy and so-called democracy... (?!).

Such struggle against scientific creativity is not surprising, since “It is universally known, that new ideas in science and in life carved their way generally, always hardly, with struggle. In this connection, Ludwig Byrne made rather figurative and interesting statement: “Pythagoras after proving his theorem has sacrificed hundred of oxen. Since then every new discovery makes tremble large horned livestock...”” (Alfred A. Kuratashvili. Some reflections on problems of social-economic science. Materials of scientific conference: “Science and Society” (December 13-14, 1984). Tbilisi: “Metsniereba”, 1984, p. 59.)

It is necessary to note here, that the created by Alfred Kuratashvili Theory of social-economic laws to which the author has dedicated the special monograph (in which, proceeding from the mentioned theory, is given fundamentally new theory of socialism created by him – actually, the theory of the true human society, this is underlined and given in this monograph), as against “critics” of this theory, have been recognized by numerous scientists as the fundamentally new scientific theory and as fundamentally new perspective scientific trend, who have supported the theory of social-economic laws and the monograph as a whole. Besides, the mentioned scientists gave high assessment to the monograph of Alfred Kuratashvili even under conditions of totalitarian domination of Marxism-Leninism.

So, for example, Boris Levin, famous scientist – the economist and sociologist, Head of Division of Institute of Sociological Researches of the Academy of Sciences of the USSR, Doctor of Economic Sciences, Professor in his review to the monograph of Alfred Kuratashvili, published by him on December 20, 1983 in the newspaper “Zaria Vostoka” (“Dawn of the East”) under the title “Actual Research”, wrote: “The theory of social-economic laws, offered by Alfred A. Kuratashvili, provides the researcher with the methodological approach for the deep studying of our society in all diverse manifestations of its social and economic life”.

Further Professor Boris Levin wrote: “Social-economic approach is widely applied both in scientific researches, and in management of economic activities. In prospect this approach will become prevailing both in the analysis and in estimation of final economic results of functioning of economy and its separate branches, as well as other spheres of public life.

Principles, which follow from the theory of social-economic laws, should form the basis of social management of the society. One of aspects of this management is the ideological work, which should be carried out on a scientific basis.

The considered monograph gives such basis to the ideological work”.

“I believe, – Professor Boris Levin wrote in conclusion of the review, – that the scientific trend, given in the monograph, will be widely recognized among scientific circles”.

Besides, Georgian scientist – economist Elguja Chaduneli has published the review to the mentioned monograph of Alfred Kuratashvili (Journal “Economist”, 1984, № 2), in which he highly assessed this monograph.

Scientists – economists: Doctor of Economic Sciences, Professor Archil Tetrauli (Head of Department of Institute of Economy and Law of the Academy of Sciences of Georgia) and Doctor of Economic Sciences, Professor Vladimir Sarychev (Head of Chair of Political Economy of one of the

leading high schools of Leningrad, nowadays living in the USA) with the similar high estimation of the monograph of Professor Alfred Kuratashvili attempted to publish the reviews in Journal "Communist of Georgia".

However, instead of publication of the mentioned reviews, their authors, as well as the author of the published review Professor Boris Levin, have undergone to the most severe attacks on the part of the former Editor-in-Chief of this Journal, Doctor of Philosophy, Professor V.Keshelava, captivated, as his following activities manifested, by the so-called "truisms of Marxism"(?!), who in a manner peculiar for a totalitarian mode, on behalf of editorial staff, actually by himself has published the review ("Communist of Georgia", 1984, March, № 3) on the unpublished reviews (on the manuscript of the review) of Professor Archil Tetrauli and Professor Vladimir Sarychev, as well as the published review of Professor Boris Levin, as though "The Editorial" (?!).

Moreover, as it became known, the then chief editor of the journal "Communist of Georgia" sent the letters (and factually he sent the complaints) to Moscow and Leningrad to the leadership of the institutes, where Professor B. Levin and Professor V. Sarychev worked, demanding to institute proceedings against them for approval and high assessment of the monograph of Alfred Kuratashvili (?!).

Therefore, being convinced that nobody after the founders of Marxism-Leninism has no right and is not capable to create the new scientific trend and/or new scientific theory, and that scientists nowadays should repeat only their ideas, i.e. being convinced that the scientists should carry out only the role of parrots of Marxism, the author of the so-called "Editorial" could not forgive (!) the authors of reviews that they recognized and supported the theory of social-economic laws of Alfred Kuratashvili and his monograph as a whole.

Therefore, as an official, got used to be in command of social study on behalf of the Central Committee of Communist Party of Georgia (Since the Journal "Communist of Georgia" was the theoretical and political journal of the Central Committee of the Communist Party of Georgia), the author of "Editorial" was terribly indignant by the fact that the reviewers did not condemn the author of the monograph, who dared to create the new scientific theory and new scientific trend (!).

In particular, trying to criticize the unpublished response (review) of Professor A. Tetrauli on the monograph of Alfred Kuratashvili, with rough infringement of journalistic and legal ethics, the author of the so-called "Editorial" wrote: "Except for the intriguing title: "New Trend in Research of Actual Problems of Political Economy of Socialism", he

has not managed to think of anything worth that would somehow draw the attention of a reader to the book” (“Communist of Georgia”, 1984, № 3, p.p. 78-79). At the same time the author of “Editorial” cited the unpublished review of professor A.Tetrauli that A.Kuratashvili’s monograph “presents deep scientific research in which key problems of political economy of socialism are originally brought up and resolved. It is a perfect acquisition of the Soviet economic science” (in the same issue, p. 79).

Besides, the author of the “Editorial” tried to unreasonably and tendentiously criticize the author of the unpublished review for these words and for the manuscript of the review as a whole, from which it is impossible “to derive something intelligible “ (in the same issue).

Later on the author of the “Editorial” proceeded with the same unreasonable and tendentious criticism of the review of Professor B.Levin, who “has not told a single word to the point. But everything that was told by him was told vigorously, effectively, impressively” (in the same issue).

Going on with “criticism” of professor B.Levin and at the same time with “criticism” of Professor V.Sarychev, author of “Editorial”, who probably by that time lost any control over himself, wrote: “Hypnotic influence of “theories of social-economic laws” deprives Professor V.Sarychev of the will to resist and he, being as though in

a somnambulistic condition, all time speaks inopportunely and not to the point” (*“Communist of Georgia”, 1984, № 3, p. 81*). *Strange, but it is the fact (!!). The impression is created that not Professor V. Sarychev, but the author of the “Editorial”, in the process of the preparing of this publication, himself was under the somnambulistic condition on account of hypnotic influence of Marxism (!!).*

Further the author of “Editorial” wrote: “Alfred A. Kuratashvili states rather precisely the quintessence of a new society (the first and second phases of a communistic formation) that are radically distinct from conventional understanding of specificity of relations” (in the same issue, p. 82).

And after quoting of the corresponding phrase from A. Kuratashvili’s monograph, which as distinct from the elaborated by Marx universal formula of the capital: $M - G - M'$ (Money – Goods – Money'), gives the elaborated by the author of the monograph fundamentally new formula: $P - A - P'$ (Person – Activity – Person'), expressing the attitude of realization of social goal of the true human society (in the same issue), the author of “Editorial” mentioned: “This courageous conclusion, which has no analogues in the scientific literature, is

preceded by no less sensational statements, like, for example, that the basic methodological principle of the Marxist materialistic explanation of a history... has lost, for the present, the cognitive value. Instead of it the author offered fundamentally new criterion, approved by the reviewers... “(In the same issue).

In this case, the author of “Editorial” gave correct assessment, but instead of approval of fundamentally new ideas – instead of approval of actual revolutionary overturn in science, he tried, to put it mildly, to condemn the author of the monograph (?!).

Though, in certain degree, it is not surprising, since, first, the author of “Editorial”, unfortunately, could not deviate from frames of Marxism, i.e. could not reconsider “truisms of Marxism” (?!), and, second, he could not understand “how the reviewers managed to combine the main thesis” of theories of social-economic laws – relation of the social goal – “with axiomatic assertion of the Marxist political economy, – as the author of “Editorial” wrote, – on the fact that the public property on means of production serves as the main factor of existence of socialism and the strong guarantor of its progress?” (In the same issue, p. 83).

Yes, it is really impossible to combine the theory of social-economic laws created by Professor Alfred Kuratashvili with Marxism, with the Marxist understanding of socialism and with so-called “axiomatic assertions of the Marxist political economy”, since, the theory of social-economic laws is fundamentally new scientific theory and fundamentally new scientific trend because it fundamentally differs from Marxism and from “axiomatic assertions of the Marxist political economy”, as well as the created by Professor Alfred Kuratashvili fundamentally new theory of socialism (theory of humanosocial society) and fundamentally new political economy – social economy of the true human society, differ in principle from the Marxist (and not only from the Marxist) understanding of socialism and from “axiomatic assertions of the Marxist political economy”.

Therefore the cardinally new scientific theories and fundamentally new scientific trends created by Professor Alfred Kuratashvili are not Marxism, but Alfredism – and represent revolution of Marxism and revolutionary overturn in social study as a whole, it enrages dogmatists, slaves of Marxism and, accordingly, opponents of Alfredism, opponents of scientific creativity of Alfred Kuratashvili and opponents of scientific creativity in

general. Though under the domination of the Marxist ideology nobody dared to name the teaching of Alfred Kuratashvili – the Alfredism or Kuratashvilism.

Moreover, it was necessary to consider that the fundamentally new scientific trends and fundamentally new scientific theories, created by Alfred Kuratashvili, as though represented Marxism – creative development of Marxism, and not new “ism”, whereas the fundamentally new scientific trend – is always new “ism”.

In connection with the problem of “isms” it should be taken into consideration that it is necessary to come against the unconditional surrender before any “ism”, it is necessary to come against any monopoly of any “ism” – against supremacy of an “ism” in science, but not generally against “isms”, since it would be equal to the renunciation of creative development of science, and, correspondingly, it would be equal to the denunciation of development of the society and the state.

Just against the scientific creativity there was directed the above-mentioned publication of the so-called “Editorial” in Journal “Communist of Georgia”, the author of which has finally shown his position in the end of this publication.

In particular, in conclusion the author of “Editorial”, finally naked in his intentions – to be on guard of Marxism up to the end, wrote, that “it is not necessary to neglect generally known truths..., that there are truths which are

not subject to revision, if we want to remain within the framework of science, and there are truisms of Marxism, which are necessary to be treated carefully” (*In the same issue*, p. 84).

From the present positions, we could even thank the author of this publication for quotations from the so-called “Editorial”, since, these citations confirm the availability of fundamentally new ideas – new scientific theories and new scientific trends – in A. Kuratashvili’s monograph. However, during totalitarian domination of Marxism-Leninism, this “Editorial” could lead to the destruction of the author of the “criticized” monograph, at least, as a scientist (?!).

At the same time, to be in captivity of Marxism-Leninism, as well as to be in captivity of any “ism”, including in captivity of anti-Marxism, democratism, etc. – this is, probably, some kind of intellectual illness, and such patients do not bear responsibility for anything.

Though such “scientists”, in the best for them case, should be prohibited to work in the sphere of science and higher education, as well as should be prohibited to participate in the assessment of scientific works and in certification of scientific staff, for they are deprived of creative thinking and, hence, they are not only unable to create something new in science, but, unfortunately, even to apprehend fundamentally new scientific trends and new scientific theories created by others.

If activities of such “scientists”, as a result of exceeding by them their official (job-related) powers, cause the violation of human rights (in this case – rights of a scientist), which in its turn results in impeding the development of the science, society and state, it is necessary to institute criminal proceedings against them as it provided for by the created by the author of the monograph of the theory of balance of rights and responsibility of officials and according to those legal mechanisms, which should be created on the basis of this theory.

However, unfortunately, life, frequently, witnesses the opposite processes, when slaves to Marxism, after the wreck of domination of this doctrine, are pushed on upwards along the state official ladder in the sphere of science.

In view of great interest both in Georgia and abroad (in Europe, America and Asia) towards A.Kuratashvili’s monograph: “Objective basis of advantages of socialism. Theory of the social-economic laws” (Tbilisi: “Sabchota Sakartvelo” (Soviet Georgia), 1982. – In the Russian language), it was decided to hold the International public discussion on the given monograph.

Despite the above-mentioned, to put it mildly, spiteful attacks on the part of furious defenders of Marxism, monograph of Alfred Kuratashvili were strongly supported.

Professor Alfred Kuratashvili greatly appreciates the support, expressed by Petr Kapitsa – one of the greatest

scientists-thinkers of XX century, the Nobel prize winner, the Academician of the Academy of Sciences of the USSR and the Academician of Academies of Sciences of many other states of the world – in June, 1983 at the meeting with him and getting acquainted with main provisions of the given monograph.

Support of monograph of Alfred Kuratashvili was especially vividly manifested during the International public discussion of this monograph in Tbilisi on June 7, 1984 in the Tbilisi State Conservatory (where Alfred Kuratashvili held the post of the Professor of Faculty of Social Studies) on the initiative of its Rector, Professor Sulkhan Tsintsadze.

The world famed composer and great humanist, the Rector of the Tbilisi State Conservatory, Professor Sulkhan Tsintsadze after getting acquainted with the so-called “Editorial”, published in Journal “Communist of Georgia” (1984, № 3), which reminded him of the terrible events of 1937, which took place in the Soviet Union and despite of the warning on the part of the Department of Science of the Central Committee of the Communist Party of Georgia to refrain from discussion of the monograph of Alfred Kuratashvili, nevertheless came to the final decision on the conduction of the International public discussion of this monograph. He has organized financial support of this discussion on the part of the Ministry of Culture of Georgia. For that time it was equal to heroism!

The international public discussion of the monograph of Professor Alfred Kuratashvili was attended by the well-known scientists – philosophers, economists, political scientists, lawyers, etc. out of whom it is necessary to note especially: B.M.Kedrov, Doctor of Philosophy, Professor, the Academician of the Academy of Sciences of the USSR (Moscow); A.G.Spirkin, Doctor of Philosophy, Professor, the Corresponding Member of the Academy of Sciences of the USSR (Moscow); I.M.Bobovich, Doctor of Economic Sciences, Professor (Leningrad); I.D.Brin, Doctor of Economic Sciences, Professor (Omsk) and also the aforesaid Professors B.M.Levin (Moscow), V.G.Sarychev (Leningrad) and others.

Alongside with them, it is necessary to name the Georgian scientists – Professors: S.A.Bokuchava, N.S.Gvishiani, E.J.Kandelaki (who having comprehended and assessed the urgency of the monograph of A. Kuratashvili, even, when he was not acquainted with the author, displayed great courage there and everywhere supporting this monograph), T.G.Kukava, A.G.Makharadze, A.I.Tetrauli, E.G.Chaduneli, etc. who have issued the reviews on the mentioned monograph of Alfred Kuratashvili and have given fundamentally high assessment.

It is important to note also the active participation in discussion of the given monograph of the following scientists: Professor I.A. Urushadze, A.I. Papava,

A.A. Aslanishvili, O.K. Shamatava (who, still before the issue of this monograph, has given high assessment to it and acting in capacity of the representative of the State Committee for Censorship, has manifested particular courage, when authorized to publish it under conditions of domination of the communistic ideology) and others, who have highly estimated the monograph of Alfred Kuratashvili.

The international public discussion of the given monograph was conducted under presidency of Academician Paata Gugushvili, who in his concluding remarks noted: “Initially, till I read the monograph, my attitude towards it bore sceptic character. But after I had read the book, particularly today, it impressed me greatly. I am deeply convinced that the monograph constitutes really valuable work and it represents positive event in political-economic literature. There must be numerous, not one or two, publications on this subject, in order to prepare the ground for great discussion as it happened in 1951” (Stenographic record of public discussion of the monograph of A.A.Kuratashvili: “Objective Bases of Advantages of Socialism. Theory of Social-Economic Laws”. Tbilisi: Publishing House “Sabchota Sakartvelo” (Soviet Georgia), 1982”. June 7, 1984, p. 117; International Scientific Journal “Progress”, 2000, № 1-2, p. 11).

The special attention should be given to the fact that by the 15-anniversary of issue of the mentioned monograph of Professor Alfred Kuratashvili, in the USA, New York, the International Newspaper “Bridge”, № 2 (75), on February 28 – March 7, 1997 (p. 43) published the review on this monograph under the title “Georgian Scientist – the Innovator” by the well-known scientist – economist and lawyer, Doctor of Sciences, Professor, Academician Mikhail Roketlishvili.

This review stated: “The author of the monograph dared to offer the elaborated by him fundamentally new theory – Theory of Social-Economic Laws, the new scientific trend *that is necessary for taking as a basis of scientific researches and as a basis of management of all spheres of public life in the modern world.* Just the modern world development proves with special persuasiveness the viability of the methodological approach, developed by Professor Kuratashvili.

Professor A. Kuratashvili, as distinct from ideology of Marxism-Leninism, the determining criterion of which is considered the pattern of ownership, put the social goal (*interests of all members of society*) as the foundation stone, for realization of which he, even before the “Perestroika”, offered all ways, forms and methods, including, pluralism of patterns of ownership, market

economy, etc. provided that they excluded the antisocial phenomena.

The methodological approach, developed by the author of the monograph, also radically differs from the capitalist approach towards the given problem, *since, under capitalism the main criterion of effective functioning of economy and society as a whole consists in realization of economic goal – profitableness, whereas in the reviewed work the main criterion is the realization of social goal and profitableness is considered to be only the means necessary for realization of this goal.*

The author of the monograph breaks the settled sights on all problems of political economy. It is especially important, that the author here develops and offers the theory of nominal and real cost of means of labour, which, for the first time, scientifically proves the inconsistency of the theory of a surplus value of Marx and gives the developed theory of Kuratashvili about a new real mechanism of creation of a surplus value, profit under conditions of scientific and technical progress.

As a whole the monograph issued by A. Kuratashvili was a new political economy – social economy of the true progressive society”.

After issue of the above monograph, Professor Alfred Kuratashvili created also a set of other scientific works, which included fundamentally new scientific theories of the author.

It is especially important to note the scientific report of Doctor of Sciences, Professor, Academician Alfred Kuratashvili on problems of orientation of the society and the state, made by him on August 27, 2001 in Minsk at the scientific-practical conference, dedicated to the 10-anniversary of establishment of the Commonwealth of Independent States.

Participants of the conference showed huge interest towards the report of Professor A.Kuratashvili, constructed on the created by him new scientific trends, new scientific theories and on the substantiated criticism of existed public-state systems.

After report of Professor Alfred Kuratashvili at the mentioned Conference, participants of the Conference – the outstanding public figures, scientists and diplomats, forwarded the author the following reviews on his report:

“I was a witness and also a participant of discussion, held on the occasion of the 10-th anniversary of establishment of the CIS. Original, deep theoretical generalization of the problems, confronting the countries CIS, which were wonderfully, emotionally stated by Academician Alfred Kuratashvili, made indelible impression on participants of the Conference.

The theoretical idea multiplied by a bright, talented word of the orator made strong, irrefutable influence.

It was the big scientific word of the big social Truth.

Alexander Sukharev

Former General Public Prosecutor of the USSR, Doctor of Science of Law, Professor, First Deputy Director of Scientific Research Institute for Problems of Legality and Order Enhancement under the Office of Public Prosecutor of the Russian Federation, Member of the Scientific Council of the Security Council of the Russian Federation, Co-Chairman of the World Association "Lawyers Against the Nuclear Weapon", Editor-in-Chief of the Russian Juridical Encyclopaedia, etc.

29/VIII-2001"

"Dear Mr. Kuratashvili,

I am very pleasantly surprised by your appearance at the Scientific-Practical Conference, dedicated to 10-th anniversary of the CIS. Deep thoughts, expressed by you in your report, prove the originality of your person, as an outstanding philosopher and political scientist, scientist from the capital letter.

I completely agree with all positions of your highly moral report.

With deep respect,

Ilya Veljanov

*Ambassador Extraordinary and
Plenipotentiary of Turkmenistan in Byelorussia,
Permanent Plenipotentiary Representative of
Turkmenistan at authorized and other bodies of
the CIS, General-Lieutenant of the Soviet Armed
Forces – in reserve, Professor.*

August 28, 2001"

“With deep satisfaction I listened to the report of the President of the International Academy of Social-Economic Sciences, Rector of the Tbilisi University of Business and Social-Economic Management, Academician Alfred Kuratashvili, made on August 27, 2001 in Minsk at the scientific-practical conference.

I am glad that in many respects our opinions coincide. I am sure that thanks to such scientists the common sense will win and mutual understanding, friendly relations

between peoples, respect of traditions will be established not only in the countries CIS, but also in other countries.

Tamara Filippovich
*Member of the Republican Council of the
National Assembly of Byelorussia.*
28.08.2001, Minsk”

“Dear Mr. Kuratashvili,

First of all I want to thank you for active participation in the scientific-practical conference, dedicated to the 10-th anniversary of the CIS.

Your appearance at the conference produced great impression upon me.

Comprehension of laws of development, scientific analysis and stated predictions of the further development of our countries are the main contents of your appearance. I completely share your position.

I wish you sincerely the further creative successes. I hope that you will be able to visit Byelorussia again.

Vyacheslav Kuznetsov
*Permanent Plenipotentiary Representative of
the Republic of Byelorussia at authorized and
other bodies of the Commonwealth of
Independent States.*
August 29, 2001”

“To Alfred Kuratashvili

**On your appearance at the scientific-practical
conference of the CIS on August 27, 2001.**

I was deeply imposed by your appearance, especially when you talked about the political system, directed, first of all, towards the welfare of a person, his social protection.

It is true, as it seems to me, that under any regime, when the interests of people (society) are considered, the state has the future.

Valery Temirbaev

***Plenipotentiary Representative of the
Republic of Kazakhstan at the Commission for
Economic Issues of Economic Council of the CIS.
August 28, 2001”***

The above-mentioned reviews of the well-known scientists, public figures and diplomats on the scientific report of Professor Alfred Kuratashvili, which he made at the above scientific-practical conference in Minsk (*the main contents of which was published by the author in International scientific journal “Progress”, 2001, № 1-2, under the title “On the verge of necessity of radical changes for orientation of the society and the state” (in the Russian language), and also in journal “Economics”, 2001,*

№ 8 – under the title “Orientation of the society and the state - the central problem of modernity”(in the Georgian language) and the short contents of which is published also in the Materials of the International scientific-practical conference, dedicated to the 10-th anniversary of the CIS, under the title “Problem of orientation of the society and the state” (in the Russian language). Moscow: “ZAO Finstatinform”, 2001), represent one more confirmation of the fundamental importance of the created by him new scientific trends and new scientific theories.

Just proceeding from the created by him fundamentally new scientific trends and fundamentally new scientific theories, Alfred Kuratashvili suggested the elaborated by him ways and mechanisms of cardinal change of orientation of the society, state and mankind as a whole towards realization of social (humanosocial) goal – towards realization of interests of people, i.e. towards the determinative social purposeful direction, peculiar to the true human society and state.

Alongside with other fundamentally new scientific trends and fundamentally new scientific theories, created by Professor Alfred Kuratashvili, the special attention should be paid to the created by him theory of supremacy of interests of a person – to the theory of supremacy of interests of people, which at the same time represents fundamentally new philosophical and political-legal

scientific trend, according to which both scientific researches and management of the society and the state should be based upon the supremacy of interests of a person and not upon the supremacy of the law, since not a person should serve the law, but the law should serve a person. Laws should be considered only as necessary means – as necessary tools of realization of interests of people.

Hence, laws and other normative-legal acts, without which the society and the state cannot normally function, should be drawn up and should be adopted proceeding from the supremacy of interests of people, since the supremacy of interests of people is the only fair and true methodological, theoretical, political and pragmatic social-economic approach, capable to effectively serve to the realization of the social goal – capable to serve the interests of people.

Otherwise, under the slogan of supremacy of the law, the action of illegally “legalized” laws will proceed in the future as well, as a result of which the human rights and freedoms are infringed and qualitatively new conditions, promoting the robbery of people on the part or through the direct or veiled support of the state power, are created – the robbery of people, who are deprived of substantive minimum again as a result of activity, inactivity or inability of the state power.

Thus, the created by Alfred Kuratashvili theory of the supremacy of interests of a person – the theory of dictatorship of interests of people, as the fundamentally new philosophical and political-legal scientific trend, and, accordingly, as fundamentally new methodological approach, differs in principle from the approach, universally acknowledged in the modern civilized world, according to which the supremacy in the society and the state should belong to the law, that represents obviously erroneous approach.

Though the supremacy of interests of people does not mean at all, that the illegal actions are allowable in the society and the state. However in view of the fact that the laws should serve the interests of people, i.e. in view of the fact that the supremacy should belong to interests of people, but not laws, laws and other normative-legal acts, contradicting the interests of people, should not be executed. The strict (including criminal) proceedings should be instituted against the officials, who created, adopted and implemented these laws and other normative-legal acts.

The above-mentioned erroneous approach, according to which the supremacy should belong to the law, is based on the philosophy that is named by the author of the monograph as the philosophy of means, whereas under conditions of the true human society and the state, according to the created by Professor Alfred Kuratashvili fundamentally new

philosophical trend – philosophy of the goal and the created by him fundamentally new scientific trend – philosophy of the social goal both in the scientific research of problems and in management of the society and the state it is necessary to base upon the philosophy of the goal, the philosophy of the social goal and not the philosophy of means.

The special attention should be also paid to the political-legal theory of balance of rights and responsibility of officials, created by Professor Alfred Kuratashvili, since without practical realization of this theory the effective functioning of the true human society and the state is impossible.

Moreover, if all states of the world had introduced the political-legal theory of balance of rights and responsibility of officials into management of the society and the state, the mankind could live without wars, without intrastate and interstate conflicts, without terrorism, without corruption, without infringement of human rights and freedoms, without economic and moral-psychological genocide of people, without economic rape of people, etc., that take place in the modern world.

In conclusion, with due regard for the especially fundamental significance, it is necessary once again to present the elaborated by Professor Alfred Kuratashvili and published by him in 1980 (A.A. Kuratashvili. Social-economic law of motion and problems of initial and basic

reproductive relations. (In the Russian language). Materials of Republican scientific conference: "Actual Problems ... of the Theory" (May 15-16, 1980). Tbilisi: "Metsniereba", 1980, p.39) *formula: P – A – P¹* (Person – Activity – Person¹), representing the concentrated expression of the fundamentally new scientific trend created by the author, fundamentally new methodological approach and, accordingly, fundamentally new political orientation and fundamentally new internal (objective) political purposefulness of the social-state system, i.e. representing the concentrated expression and theoretical model of the intrinsic nature of the true human society and the state, and the social purposeful direction of its functioning.

Alfred Kuratashvili

О НАУЧНОМ ТВОРЧЕСТВЕ АВТОРА

КУРАТАШВИЛИ АЛЬФРЕД АНЗОРОВИЧ – доктор экономических, философских и юридических наук, профессор в области общественных наук, Президент Международной Академии социально-экономических наук, Ректор Тбилисского Университета бизнеса и социально-экономического управления, Действительный член Нью-Йоркской Академии наук, Академик Академии политических наук США, Главный редактор Международного научного журнала “Прогресс”, Член Правления Международной Ассоциации “Диалог культур” и член Совета представителей этой Ассоциации (Санкт-Петербург), Член Федерации журналистов Грузии, член редколлегий многих международных научных журналов и т. д., автор более 250-ти научных трудов, значительная часть которых опубликована за рубежом – является ученым, создавшим принципиально новые научные направления и принципиально новые научные теории в области экономики, философии, политологии и юриспруденции.

Среди созданных автором данной монографии принципиально новых научных направлений и

принципиально новых научных теорий следует особо отметить:

- **Философию цели;**
- **Философию социальной цели;**
- **Философию средств;**
- **Философию экономической цели – Философию экономической самоцели средств;**
- **Теорию основного социально-экономического закона истинно человеческого общества;**
- **Теорию социально-экономических законов;**
- **Теорию комплексного социально-экономического сознания (мышления);**
- **Принципиально новую теорию социализма – теорию гуманносоциализма (теорию гуманносоциального общества);**
- **Теорию истинно человеческого общества;**
- **Теорию истинно человеческого государства;**
- **Принципиально новую политическую экономию – Социальную экономию истинно человеческого общества;**
- **Теорию социально-экономического управления;**
- **Теорию создания новых научных теорий;**
- **Теорию национально-общечеловеческой идеологии;**

- Теорию опережающего развития индивидуального сознания человека по отношению к общественному сознанию;
- Теорию опережающего развития и функционально управленческой роли человеческого сознания по отношению к социальному бытию;
- Принципиально новую теорию общественного бытия, т. е. Теорию общественного бытия – как человеческого сознания в действии;
- Теорию опережающего развития духовного производства (науки, идеологии, политики и права, т. е. так называемой “надстройки”) по отношению к материальному производству и к экономическому базису общества в целом – как определяющей интеллектуальной, организационной и управленческой основы функционирования экономического базиса;
- Теорию истинно общественного содержания собственности, которое (общественное содержание собственности) определяется социальной направленностью функционирования собственности независимо от ее формы;
- Теорию сочетания необходимости и свободы (централизма и самостоятельности);

- Теорию слепого (неуправляемого властью) общества и государства;
- Теорию социальной реализации частной собственности;
- Теорию сочетания материального стимулирования и экономико-правовой ответственности;
- Теорию воспроизводственных отношений истинно человеческого общества;
- Теорию исходного воспроизводственного отношения истинно человеческого общества;
- Теорию основного воспроизводственного отношения истинно человеческого общества;
- Принципиально новую теорию различия общественно-экономических эпох;
- Теорию генетически антагонистической природы рыночных отношений и механизма их функционального использования в интересах народа;
- Теорию номинальной и реальной стоимости средств труда;
- Принципиально новую теорию создания стоимости;
- Теорию качественно нового механизма создания прибавочной стоимости;

- Теорию принципиально нового содержания механизма эксплуатации человека;
- Теорию неэкономической эксплуатации – Теорию присвоения прав и свобод человека;
- Научное направление, обосновывающее преимущества гуманносоциального – истинно человеческого – общества по отношению к другим политическим системам;
- Теорию истинного качества жизни;
- Теорию эволюционной трансформации классического капитализма в социокапитализм;
- Теорию социокапитализма;
- Теорию верховенства интересов человека – Теорию диктатуры интересов народа;
- Теорию кратократии – Теорию владения власти государственной властью;
- Теорию мнимой и истинной независимости общества и государства;
- Теорию сбалансированности прав и ответственности должностных лиц;
- Теорию социально нацеленного коммуникабельного общества и государства;
- Теорию экономического геноцида народа;

- Теорию экономического изнасилования народа;
- Теорию истинно человеческой социальной революции, т. е. Теорию гуманносоциальной революции и т. д.

Именно из-за созданных автором: Философии социальной цели – как принципиально нового научного направления, а также Теории социально-экономических законов – как принципиально новой научной теории, с ним – как с антимарксистом – вели ожесточенную борьбу (еще с 1974 года и особенно в 1982-1989 годах) догматики – философы, экономисты, политологи и другие “деятели” науки и политики, которые находились в плену марксизма-ленинизма.

Притом свои должности они использовали для предотвращения недозволёнными методами новых научных идей, но в борьбе с автором потерпели сокрушительное поражение в международном масштабе еще в период существования Советского Союза. Хотя в последующем они все-таки умудрились оказаться на еще более высоких должностях будто бы как сторонники рыночной экономики и так называемой демократии.. (?!).

Такая борьба с научным творчеством и неудивительна, ибо “Общезвестно, что новое в науке

и в жизни вообще всегда с трудом, с борьбой пробивало себе дорогу. В этой связи образно и весьма интересно писал Людвиг Бёрне: “После того, как Пифагор открыл свою теорему, он принес в жертву сто волов. С тех пор крупный рогатый скот трепещет всякий раз, когда открывается новая истина...” (Кураташвили А. А. Некоторые размышления по проблемам социально-экономической науки. Материалы научной конференции: “Наука и общество” (13-14 декабря 1984 г.). Тбилиси: “Мецниереба”, 1984, с. 59.)

Следует здесь же отметить, что созданную Альфредом Кураташвили Теорию социально-экономических законов, которой автор посвятил специальную монографию (в которой исходя из отмеченной теории дается созданная им же принципиально новая теория социализма – фактически теория истинно человеческого общества, о чем указывается и в данной монографии), в отличие от “критиков” этой теории, многие ученые признали ее – как принципиально новую научную теорию и как принципиально новое перспективное научное направление, и тем самым поддержали теорию социально-экономических законов и монографию в целом. Притом отмеченные ученые дали высокую оценку монографии Альфреда Кураташвили даже в условиях тоталитарного господства марксизма-ленинизма.

Так, например, известный ученый – экономист и социолог, заведующий сектором Института социологических исследований Академии наук СССР, доктор экономических наук, профессор Борис Михайлович Левин в своей рецензии на монографию Альфреда Анзоровича Кураташвили, опубликованной им 20 декабря 1983 года в газете “Заря Востока” под заглавием “Актуальное исследование”, писал: “Предложенная А. А. Кураташвили теория социально-экономических законов дает в руки исследователя методологический подход к глубокому изучению нашего общества во всех многообразных проявлениях его социальной и экономической жизни”.

Далее профессор Борис Левин писал: “Социально-экономический подход находит все более широкое применение как в научных исследованиях, так и в управлении хозяйственной деятельностью. В перспективе именно этот подход станет преобладающим как в анализе, так и в оценке конечных народнохозяйственных результатов функционирования экономики и ее отдельных отраслей, а также других сфер общественной жизни.

В основу социального управления обществом должны быть положены принципы, которые вытекают из теории социально-экономических законов. Одним из аспектов этого управления

является идеологическая работа, которая должна проводиться на научной основе.

Такую основу дает идеологической работе рассматриваемая монография”.

“Представляется, – писал в заключение рецензии профессор Борис Левин, – что данное в монографии научное направление получит широкое распространение среди научной общественности”.

Кроме того, на отмеченную монографию Альфреда Кураташвили была опубликована рецензия грузинского ученого-экономиста Элгуджи Чадунели (журнал “Экономисти”, 1984, № 2), в которой он давал высокую оценку этой монографии.

С аналогичной высокой оценкой монографии профессора Альфреда Кураташвили попытались опубликовать свои резенции в журнале “Коммунист Грузии” ученые-экономисты: доктор экономических наук, профессор Арчил Тетраули (заведующий отделом Института экономики и права Академии наук Грузии) и доктор экономических наук, профессор Владимир Сарычев (заведующий кафедрой политической экономики одного из ведущих вузов Ленинграда, ныне проживающий в США).

Однако вместо опубликования отмеченных резенций, их авторы, так же как и автор

опубликованной рецензии профессор Борис Левин, подверглись жесточайшим нападкам со стороны тогдашнего главного редактора этого журнала, доктора философских наук, профессора В. Кешелава, плененного, как показали его дальнейшие действия, так называемыми “азбучными истинами марксизма” (?!), который в свойственной для тоталитарного режима манере от имени редакции фактически сам опубликовал рецензию (“Коммунист Грузии”, 1984, март, № 3) на неопубликованные рецензии (на рукописи рецензии) профессора Арчила Тетраули и профессора Владимира Сарычева, а также на опубликованную рецензию профессора Бориса Левина, будто бы как “Редакционную” (?!).

Более того, как позже стало известно, тогдашний главный редактор журнала “Коммунист Грузии” послал письма (фактически послал жалобы) в Москву и в Ленинград руководителям тех институтов, в которых работали профессор Б. Левин и профессор В. Сарычев, с требованием возложить на них ответственность за то, что они одобряли и высоко оценивали монографию Альфреда Кураташвили (?!).

Таким образом, видимо убежденный в том, что никто после основоположников марксизма-ленинизма не имеет право и не в состоянии создать новое научное

направление и/или новую научную теорию, и что будто бы ученые ныне должны лишь повторять их идеи, т. е. убежденный в том, что будто бы ученые должны выполнять лишь роль попузгеев марксизма, автор так называемой “Редакционной” не мог простить (!) авторам рецензий то, что они признали и поддержали теорию социально-экономических законов Альфреда Кураташвили и его монографию в целом.

Поэтому как должностное лицо, привыкшее командовать общественной наукой от имени ЦК Компартии Грузии (ибо журнал “Коммунист Грузии” был теоретическим и политическим журналом именно ЦК Коммунистической партии Грузии), автор “Редакционной” был страшно возмущен тем, что рецензенты не осуждали автора монографии, который осмелился создать новую научную теорию и новое научное направление (!!).

В частности, пытаясь критиковать неопубликованный отзыв (рецензию) профессора А. Тетраули на монографию Альфреда Кураташвили с грубым нарушением журналистской и правовой этики, автор так называемой “Редакционной” писал: “Кроме интригующего заглавия: “Новое направление в исследовании актуальных проблем политической

экономии социализма”, он не придумал ничего стоящего, что хоть как-то привлекло бы внимание читателя к книге” (“Коммунист Грузии”, 1984, № 3, с. 78-79). И там же автор “Редакционной” привел цитату из неопубликованной рецензии профессора А. Тетраули о том, что монография А. Кураташвили “представляет глубокое научное исследование, в котором оригинально поставлены и разрешены узловые проблемы политической экономии социализма. Она является хорошим приобретением советской экономической науки” (там же, с. 79).

Притом автор “Редакционной” тем самым пытался необоснованно и тенденциозно критиковать автора неопубликованной рецензии за эти слова и за рукопись рецензии в целом, из которой будто бы невозможно “почерпнуть что-нибудь вразумительное” (там же).

Затем автор “Редакционной” перешел на такую же необоснованную и тенденциозную критику рецензии профессора Б. Левина, который будто бы “по существу вопроса не сказал ни единого слова. Но зато все, что он сказал, сказал энергично, эффективно, впечатляюще” (там же).

Продолжая “критику” профессора Б. Левина и вместе с ним “критику” профессора В. Сарычева, автор “Редакционной”, который видимо к этому времени потерял всякий контроль над собой, писал: “Гипнотическое влияние “теории социально-экономических законов”, отнимает у профессора В. Сарычева волю к сопротивлению и он, находясь как бы в сомнамбулическом состоянии, все время говорит невпопад, не то, что следовало бы” (“Коммунист Грузии”, 1984, № 3, с. 81). Удивительно, но факт (?!). Создается впечатление, что не профессор В. Сарычев, а автор “Редакционной” в процессе подготовки этой публикации сам находился в сомнамбулическом состоянии из-за гипнотического влияния на него марксизма (?!).

Далее автор “Редакционной” писал: “Квинтэссенция своего, в корне отличного от общепризнанного понимания специфики отношений нового общества (первой и второй фаз коммунистической формации) А. А. Кураташвили излагает довольно четко” (там же, с. 82).

А после приведения соответствующей цитаты из монографии А. Кураташвили, в которой в отличие от

разработанной Марксом всеобщей формулы капитала: $D - T - D'$ (Деньги – Товар – Деньги'), дается разработанная автором монографии принципиально новая формула: $Ч - Д - Ч'$ (Человек – Деятельность – Человек'), выражающая собой отношение реализации социальной цели истинно человеческого общества (там же), автор “Редакционной” отмечал: “Этому смелому выводу, которому вряд ли отыщется аналог в научной литературе, предшествуют не менее сенсационные заявления, подобные, например, тому, что основополагающий методологический принцип марксистского материалистического объяснения истории... утратил для настоящего времени свою познавательную ценность. Вместо него предлагается, одобряемый рецензентами принципиально новый критерий...” (там же).

В данном случае правильно писал автор “Редакционной”, но вместо одобрения принципиально новых идей – вместо одобрения фактически революционного переворота в науке, он тем самым пытался, мягко говоря, осуждать автора монографии (?!).

Хотя в определенной степени это и неудивительно, ибо, во-первых, автор “Редакционной”, к сожалению,

не мог выйти за рамки марксизма, т. е. не мог пересмотреть “азбучные истины марксизма” (?!), и, во-вторых, он никак не мог понять “как удастся рецензентам совместить главный тезис” теории социально-экономических законов – отношение социальной цели – “с аксиоматическим положением марксистской политической экономики, – как пишет автор “Редакционной”, – о том, что общественная собственность на средства производства служит основным фактором существования социализма и прочным гарантом его прогресса ?” (там же, с. 83).

Да, действительно невозможно совместить созданную профессором Альфредом Кураташвили теорию социально-экономических законов с марксизмом, с марксистским пониманием социализма и с так называемым “аксиоматическим положением марксистской политической экономики”, ибо теория социально-экономических законов именно потому является принципиально новой научной теорией и принципиально новым научным направлением, что она кардинально отличается от марксизма и от “аксиоматических положений марксистской политической экономики”, так же как и созданная профессором Альфредом

Кураташвили принципиально новая теория социализма (теория гуманносоциального общества) и принципиально новая политическая экономия – социальная экономия истинно человеческого общества, кардинально отличаются от марксистского (и не только от марксистского) понимания социализма и от “аксиоматических положений марксистской политической экономии”.

Поэтому принципиально новые научные теории и принципиально новые научные направления, созданные профессором Альфредом Кураташвили являются не марксизмом, а Альфредизмом – представляют собой переворот марксизма и революционный переворот в общественной науке в целом, что и бесит догматиков, рабов марксизма и, соответственно, врагов Альфредизма, врагов научного творчества Альфреда Кураташвили и врагов научного творчества вообще. Хотя в условиях господства марксистской идеологии никто не мог осмелиться назвать учение Альфреда Кураташвили – Альфредизмом или Кураташвилизмом.

Более того, необходимо было считать, что принципиально новые научные направления и принципиально новые научные теории, созданные

Альфредом Кураташвили, будто бы представляли собой марксизм – творческое развитие марксизма, а не новый “изм”, тогда как принципиально новое научное направление – это всегда новый “изм”.

В связи с проблемой “изм”-ов следует особо учесть, что необходимо выступать против безоговорочной капитуляции перед каким-либо “изм”-ом, необходимо выступать против монополии одного какого-либо “изм”-а – против господства одного “изм”-а в науке, а не против “изм”-ов вообще, ибо это было бы равнозначно отказу от творческого развития науки, и, соответственно, было бы равнозначно отказу от развития общества и государства.

Именно против научного творчества была направлена вышеотмеченная публикация так называемой “Редакционной” в журнале “Коммунист Грузии”, автор которой в заключение этой публикации окончательно проявил свою позицию.

В частности, в заключение автор “Редакционной”, окончательно оголенный в своих намерениях – до конца стоять на страже марксизма, писал, что “не следует пренебрегать общеизвестными

истинами..., что есть истины, которые не подлежат пересмотру, если мы хотим остаться в рамках науки, и есть азбучные истины марксизма, к которым следует относиться бережно” (там же, с. 84).

За приведенные выше цитаты из так называемой “Редакционной”, с нынешних позиций можно было бы даже поблагодарить автора этой публикации, ибо эти цитаты подтверждают наличие принципиально новых идей – новых научных теорий и новых научных направлений – в монографии А. Кураташвили. Однако в период тоталитарного господства марксизма-ленинизма эта “Редакционная” могла привести к уничтожению автора “критикуемой” монографии, по меньшей мере, как ученого (?!).

Вместе с тем, находиться в плену марксизма-ленинизма, так же как и находиться в плену любого “изм”-а, в том числе в плену антимарксизма, демократизма и т. д. – это, видимо, своего рода умственная болезнь, а таких больных не привлекают к ответственности.

Хотя таким “ученым” в лучшем для них случае необходимо запретить работать в сфере науки и высшего образования, в том числе необходимо запретить участвовать в оценке научных трудов и в аттестации научных кадров, ибо они лишены

творческого мышления и, следовательно, не только сами неспособны создать что-либо новое в науке, но, к сожалению, даже неспособны воспринять принципиально новые научные направления и новые научные теории, созданные другими.

Если же действия таких “ученых” в результате превышения ими своих служебных (должностных) полномочий вызывает ущемление прав человека (в данном случае – ученого), приводящее в свою очередь к торможению развития науки, общества и государства, то их необходимо привлекать к уголовной ответственности в соответствии с созданной автором монографии теорией сбалансированности прав и ответственности должностных лиц и в соответствии с теми правовыми механизмами, которые должны быть созданы на основе этой теории.

Однако, к сожалению, в жизни часто происходит обратное, когда рабов марксизма после крушения господства этого учения поднимают вверх по государственной должностной лестнице в сфере науки.

С учетом огромного интереса как в Грузии, так и за рубежом (в Европе, в Америке, в Азии) к монографии А. Кураташвили: “Объективные основы преимуществ социализма. Теория социально-экономических законов”

(Тбилиси: "Сაბჭოთა საკართველო", 1982), было решено провести Международное публичное обсуждение данной монографии.

Несмотря на вышеотмеченные, мягко говоря, недоброжелательные выпады со стороны разъяренных защитников марксизма, монография Альфреда Кураташвили имела огромную поддержку.

Для профессора Альфреда Кураташвили особенно ценна поддержка, которую выразил при встрече с ним и при ознакомлении с основными положениями данной монографии в июне 1983 года один из величайших ученых-мыслителей XX века, лауреат Нобелевской премии, академик Академии наук СССР и академик академий наук многих других государств мира Петр Леонидович Капица.

Поддержка монографии Альфреда Кураташвили особенно ярко проявилась во время Международного публичного обсуждения этой монографии в г. Тбилиси 7 июня 1984 года в Тбилисской государственной консерватории (где Альфред Кураташвили занимал должность профессора кафедры общественных наук) по инициативе ее ректора профессора Сулхана Цинцадзе.

Известный в мире композитор и большой гуманист, ректор Тбилисской государственной консерватории, профессор Сулхан Цинцадзе после ознакомления с так

называемой “Редакционной”, опубликованной в журнале “Коммунист Грузии” (1984, № 3), которая ему напомнила о страшных событиях 1937 года, имевших место в тогдашнем Советском Союзе, несмотря на предупреждение со стороны отдела науки ЦК Компартии Грузии воздержаться от обсуждения монографии Альфреда Кураташвили, все-таки принял окончательное решение о проведении Международного публичного обсуждения этой монографии. Он же организовал финансовую поддержку этого обсуждения со стороны Министерства культуры Грузии. Все это для того времени было равносильно героизму!

В международном публичном обсуждении монографии профессора Альфреда Кураташвили приняли участие известные ученые – философы, экономисты, политологи, юристы и т.д., среди которых необходимо особо отметить: доктора философских наук, профессора, академика Академии наук СССР Б. М. Кедрова (Москва); доктора философских наук, профессора, члена-корреспондента Академии наук СССР А.Г. Спиркина (Москва); доктора экономических наук, профессора И. М. Бобович (Ленинград); доктора экономических наук, профессора И. Д. Брин (Омск), а также вышеотмеченных профессоров Б. М. Левина (Москва), В. Г. Сарычева (Ленинград) и других.

Наряду с ними необходимо назвать грузинских ученых – профессоров: С. А. Бокучава, Н. С. Гвишиани, Е. Я. Канделаки (который поняв и оценив значение монографии А. Кураташвили, даже тогда, когда он еще не был знаком с ее автором, везде мужественно выступал в поддержку этой монографии), Т. Г. Кукава, А. Г. Махарадзе, А. И. Тетраули, Э. Г. Чадунели и т. д., которые выступили с рецензиями на отмеченную монографию Альфреда Кураташвили и дали ей принципиально высокую оценку.

Важно отметить также активное участие в обсуждении данной монографии следующих ученых: профессора И. А. Урушадзе, А. И. Папав, А. А. Асланишвили, О. К. Шаматава (который к тому же еще до выхода в свет этой монографии дал ей высокую оценку и как представитель Государственного комитета по цензуре проявил особое мужество, когда дал разрешение на ее издание в условиях господства коммунистической идеологии) и других, высоко оценивших монографию Альфреда Кураташвили.

Международное публичное обсуждение данной монографии было проведено под председательством академика Пааты Гугушвили, который в своем Заключительном слове отметил: “Первоначально, до прочтения книги, несколько скептически относился

к ней. Но после того как прочитал книгу и особенно сегодня, она произвела большое впечатление. Окончательно убедился, что книга безусловно ценный труд и положительное явление в политэкономической литературе. На эту тему должны печататься не один и два, а много трудов с тем, чтобы подготовить почву для такой большой дискуссии, которая была в 1951 году” (Стенографический отчет публичного обсуждения монографии А. А. Кураташвили: “Объективные основы преимуществ социализма. Теория социально-экономических законов” Тбилиси: Издательство “Сабчота Сакартвело”, 1982”. 7 июня 1984 года, с. 117; Международный научный журнал “Прогресс”, 2000, № 1-2, с. 14).

Заслуживает особого внимания тот факт, что к 15-летию выхода в свет отмеченной монографии профессора Альфреда Кураташвили, в США, в Нью-Йорке, в Международной газете “Мост”, № 2(75), 28 февраля – 7 марта 1997 года (с. 43) была опубликована рецензия на эту монографию известного ученого – экономиста и юриста, доктора наук, профессора, академика Михаила Рокетлишвили под заглавием “Грузинский ученый – новатор”.

В этой рецензии отмечается: “Автор монографии осмелился предложить разработанную им принципиально новую теорию – теорию социально-экономических законов, которая являлась новым научным направлением и которую необходимо положить как в основу научных исследований, так и в основу управления всеми сферами общественной жизни в современном мире. Именно современное мировое развитие с особой убедительностью подтверждает правильность и жизнеспособность методологического подхода, разработанного профессором Кураташвили.

Профессор А. Кураташвили, в отличие от идеологии марксизма-ленинизма, где определяющим критерием считается форма собственности, во главу угла поставил социальную цель (интересы всех членов общества), для реализации которой он еще до Перестройки допускал все пути, формы и методы, в том числе, плюрализм форм собственности, рыночную экономику и т. д., если они исключают антисоциальные явления.

Методологический подход, разработанный автором монографии, в корне отличается и от капиталистического подхода к данной проблеме, ибо при капитализме главным критерием эффективного функционирования экономики и общества в целом

является реализация экономической цели – прибыльность, тогда как в рецензируемом труде главным является реализация социальной цели, а прибыльность рассматривается лишь как необходимое средство реализации этой цели.

Автор монографии ломает устоявшиеся взгляды по всем проблемам политической экономии. Особенно важен тот факт, что автором разработана и предложена здесь теория номинальной и реальной стоимости средств труда, в которой впервые научно обосновывается несостоятельность теории прибавочной стоимости Маркса и дается развернутая теория Кураташвили о новом реальном механизме создания прибавочной стоимости, прибыли в условиях научно-технического прогресса.

В целом изданная А. Кураташвили монография была новой политической экономией – социальной экономией истинно прогрессивного общества.”

После выхода в свет отмеченной монографии, профессор Альфред Кураташвили создал и множество других научных трудов, в которых также даются принципиально новые научные теории автора.

Особенно важно отметить научный доклад доктора наук, профессора, академика Альфреда Анзоровича Кураташвили по проблемам ориентации общества и государства, с которым он выступил 27 августа 2001

года в Минске на научно-практической конференции, посвященной 10-летию образования Содружества Независимых Государств.

К докладу профессора А. Кураташвили, построенному на созданных им новых научных направлениях, новых научных теориях и на обоснованной критике имеющихся общественно-государственных систем, был проявлен огромный интерес.

После выступления на отмеченной Конференции профессора Альфреда Кураташвили участники Конференции – видные общественные деятели, ученые и дипломаты, вручили автору следующие отзывы на его выступление:

“Я был свидетелем и участником дискуссии по поводу 10-летнего пути развития СНГ. Оригинальное, глубокое теоретическое обобщение проблем, вставших перед странами СНГ, которые замечательно, эмоционально изложил Академик Альфред Анзорович Кураташвили, произвело на участников Конференции неизгладимое впечатление.

Теоретическая мысль, помноженная на яркое, талантливое слово оратора, произвела сильное, неотразимое воздействие.

Это было большое научное слово большой социальной Правды.

Александр Яковлевич Сухарев
Бывший Генеральный прокурор СССР, доктор юридических наук, профессор, первый заместитель директора НИИ проблем укрепления законности и правопорядка при Генеральной прокуратуре РФ, член Научного совета Совета безопасности РФ, сопрезидент Всемирной Ассоциации “Юристы против ядерного оружия”, Главный редактор Российской юридической энциклопедии и т.д.

29/VIII-2001 г.”

“Уважаемый Альфред Анзорович!

Я очень приятно поражен Вашим выступлением на Научно-практической Конференции, посвященной 10-ой годовщине СНГ. Глубокие мысли, высказанные Вами в своем выступлении, свидетельствуют о незаурядности Вашей личности, как выдающегося философа и политолога, ученого с большой буквы.

**Я на 100% согласен со всеми положениями Вашего
высоконравственного выступления.**

С глубоким уважением,

Илья Вельджанович Вельджанов
*Чрезвычайный и Полномочный Посол
Туркменистана в Республике Беларусь,
Постоянный полномочный представитель
Туркменистана при уставных и других
органах СНГ, генерал-лейтенант Советских
вооруженных сил – в запасе, Профессор.*

28 августа 2001 г.”

**“С глубоким удовлетворением слушала 27 августа
2001 г. в г. Минске на научно-практической
конференции доклад Президента Международной
Академии социально-экономических наук,
ректора Тбилисского университета бизнеса и
социально-экономического управления Академика
Кураташвили Альфреда Анзоровича.**

**Рада, что во многом взгляды совпадают. Уверена,
что благодаря таким ученым победит здравый смысл
и воцарится не только в странах СНГ**

взаимопонимание, дружеские отношения между народами, уважение традиций, но и в других странах.

Тамара Владимировна Филиппович
Член Совета Республики Национального
Собрания Республики Беларусь.
28.08.2001, г. Минск”

“Уважаемый Альфред Анзорович!

В первую очередь хочу поблагодарить Вас за активное участие в научно-практической конференции, посвященной 10-летию СНГ.

Глубокое впечатление произвело Ваше выступление на конференции.

Осмысление законов развития, научный анализ и высказанные прогнозы дальнейшего движения наших стран – главное содержание выступления. Полностью разделяю Вашу позицию.

Искренне желаю Вам дальнейших творческих успехов. Выражаю надежду, что Вы сможете еще приехать к нам в Республику Беларусь.

Вячеслав Николаевич Кузнецов
Постоянный полномочный
представитель Республики Беларусь при
уставных и других органах Содружества
Независимых Государств.

29 августа, 2001 г.”

**“Альфреду Анзоровичу Кураташвили
На Ваше выступление на научно-
практической конференции СНГ 27 августа
2001 г.**

Мне глубоко импонировало Ваше выступление, особенно в части государственного строя, направленного прежде всего на благо человека, его социальную защиту.

Верно, мне кажется, что в любом строе, если решаются прежде всего интересы людей (общества), это государство имеет будущее.

Валерий Батаевич Темирбаев
*Полномочный представитель Республики
Казахстан в Комиссии по экономическим
вопросам Экономического совета СНГ.*
28 августа, 2001 г.”

Вышеприведенные отзывы известных ученых, общественных деятелей и дипломатов на научный доклад профессора Альфреда Анзоровича Кураташвили, с которым он выступил на отмеченной научно-практической конференции в Минске (основное содержание которого было опубликовано автором в Международном научном журнале

“Прогресс”, 2001, № 1-2, под заглавием “На грани необходимости радикальных перемен в ориентации общества и государства”, а также в журнале “Экономика”, 2001, № 8 – под заглавием “Ориентация общества и государства – центральная проблема современности” (на грузинском языке), и краткое содержание которого опубликовано также в Материалах Международной научно-практической конференции, посвященной 10-летию СНГ, под заглавием “Проблема ориентации общества и государства”. Москва: “ЗАО Финстатинформ”, 2001), являются еще одним подтверждением принципиальной значимости созданных им новых научных направлений и новых научных теорий.

Именно исходя из созданных им принципиально новых научных направлений и принципиально новых научных теорий, Альфред Кураташвили предлагает разработанные им же пути и механизмы кардинального изменения ориентации общества, государства и человечества в целом в сторону реализации социальной (гуманносоциальной) цели – в сторону реализации интересов народа, т. е. в сторону определяющей социальной целевой направленности, свойственной истинно человеческому обществу и государству.

Наряду с другими принципиально новыми научными направлениями и принципиально новыми научными теориями, созданными профессором Альфредом Кураташвили, необходимо обратить особое внимание на созданную им теорию верховенства интересов человека – на теорию верховенства интересов народа, которая вместе с тем представляет собой принципиально новое философское и политико-правовое научное направление, в соответствии с которым как в научных исследованиях, так и в управлении обществом и государством следует исходить из верховенства интересов человека, а не из верховенства закона, ибо не человек должен служить закону, а закон должен служить человеку. Законы же следует рассматривать лишь как необходимые средства – как необходимые инструменты реализации интересов народа.

Следовательно, законы и другие нормативно-правовые акты, без которых невозможно нормальное функционирование общества и государства, должны создаваться и должны они приниматься исходя из верховенства интересов народа, ибо верховенство интересов народа является единственно справедливым и верным методологическим, теоретическим, политическим и

прагматическим социально-экономическим подходом, способным эффективно служить реализации социальной цели – способным служить интересам народа.

В противном случае, под лозунгом верховенства закона и в будущем продолжится действие незаконно “узаконенных” законов, в результате чего ущемляются права и свободы человека и создаются качественно новые условия, в которых имеет место ограбление народа со стороны государственной власти или при ее прямой или завуалированной поддержке – имеет место ограбление народа, и без того лишенного средств существования в результате действия, бездействия или неспособности опять-таки государственной власти.

Таким образом, созданная Альфредом Кураташвили теория верховенства интересов человека – теория диктатуры интересов народа, как принципиально новое философское и политико-правовое научное направление, и, соответственно, как принципиально новый методологический подход, кардинально отличается от общепринятого в современном цивилизованном мире подхода, согласно которому верховенство в обществе и в государстве должно принадлежать

закону, что представляет собой явно ошибочный подход.

Хотя верховенство интересов народа вовсе не означает, что будто бы в обществе и в государстве допустимы противозаконные действия. Однако с учетом того, что законы должны служить интересам народа, т. е. с учетом того, что верховенство должно принадлежать интересам народа, а не законам, законы и другие нормативно-правовые акты, противоречащие интересам народа, не должны подлежать исполнению. А должностные лица, создавшие, принявшие и исполняющие эти законы и другие нормативно-правовые акты, должны за это привлекаться к строжайшей (в том числе и к уголовной) ответственности.

Вышеотмеченный ошибочный подход, согласно которому верховенство должно принадлежать закону, основывается на философии, названной автором монографии философией средств, тогда как в условиях истинно человеческого общества и государства в соответствии с созданным профессором Альфредом Кураташвили принципиально новым философским направлением – философией цели, и созданным им же принципиально новым научным направлением – философией социальной цели, как в научном исследовании проблем, так и в управлении обществом

и государством необходимо основываться на философии цели, на философии социальной цели, а не на философии средств.

Заслуживает также особого внимания созданная профессором Альфредом Кураташвили политико-правовая теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц, ибо без практической реализации этой теории невозможно эффективное функционирование истинно человеческого общества и государства.

Более того, если бы во всех странах мира была внедрена в управлении обществом и государством политико-правовая теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц, то человечество могло бы жить без войн, без внутригосударственных и межгосударственных конфликтов, без терроризма, без коррупции, без ущемления прав и свобод человека, без экономического и морально-психологического геноцида народа, без экономического изнасилования народа и т. д., имеющих место в современном мире.

В заключение, с учетом особой принципиальной значимости, необходимо еще раз привести разработанную профессором Альфредом Кураташвили и опубликованную им еще в 1980 году (Кураташвили А. А. Социально-экономический закон движения и проблемы

исходного и основного воспроизводственных отношений. Материалы Республиканской научной конференции: “Актуальные проблемы... теории” (15-16 мая 1980 г.). Тбилиси: “Мецნიერება”, 1980, с. 39) *формулу: Ч – Д – Ч'* (Человек – Деятельность – Человек¹), являющуюся концентрированным выражением созданного автором принципиально нового научного направления, принципиально нового методологического подхода и, соответственно, принципиально новой политической ориентации и принципиально новой внутренней (объективной) политической нацеленности общественно-государственной системы, т. е. являющуюся концентрированным выражением и теоретической моделью сущностной природы истинно человеческого общества и государства и социальной целевой направленности его функционирования.

Альфред Кураташвили

თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია*

პრინციპულად ახალი მიცნიერული
მიმართულება – ადამიანის ინტერესების
დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური
პროგრესის აუცილებელი მიცნიერული
საფუძველი

ადამიანის ინტერესების დაცვის, და აგრეთვე საბაზრო
ურთიერთობებისა და მთლიანად საზოგადოებისა და
სახელმწიფოს ეფექტიანი ფუნქციონირების ერთ-ერთ
ძირითად მეცნიერულ მიმართულებას და აუცილებელ
ინტელექტუალურ საფუძველს წარმოადგენს ჩემს მიერ
შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და
პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია.

მოცემული მონოგრაფიის ძირითადი შინაარსი გამოქვეყნებული
იქნა ავტორის მიერ ადრე: კურატაშვილი ალფრედ. „თანამდებობის
პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირება –
საზოგადოების ეფექტიანი ფუნქციონირების პოლიტიკურ-
სამართლებრივი თეორია“ (ქართულ და რუსულ ენებზე). თბილისი:
„მეცნიერება“, 1997.

ამასთანავე, თანამდებობის პირთა უფლებებისა და
პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის ძირითადი იდეები
შემუშავებული იქნა ავტორის მიერ ჯერ კიდევ XX საუკუნის
70-იანი წლების დასაწყისში და არაერთხელ იქნა გამოქვეყნებული
მის მიერ ჯერ კიდევ 1972 წლიდან.

თანამდებობის პირთა უფლებებთან დაბალანსებული იურიდიული პასუხისმგებლობის პოლიტიკურ-სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური საფუძვლების, და აგრეთვე სამართლებრივი მექანიზმების შექმნა სოციალური სამართლიანობის დამკვიდრებისა და საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ეფექტიანი ფუნქციონირების აუცილებელი პირობაა.

უფრო მეტიც, ჩემს მიერ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის გამოყენების აუცილებლობა და განსაკუთრებული მნიშვნელობა სულ უფრო აშკარა ხდება თანამედროვე მსოფლიოში.

ამასთან ერთად, ამ თეორიის მნიშვნელობა იზრდება არა მარტო საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ეფექტიანი ფუნქციონირების შიდა პრობლემების გადასაჭრელად, არამედ მთელი მსოფლიო საზოგადოების ნორმალური ცხოვრებისა და მოღვაწეობისათვის, რამეთუ რომ არსებულიყო მსოფლიო მასშტაბით თანამდებობის პირთა მკაცრი იურიდიული პასუხისმგებლობა (იგულისხმება როგორც უმაღლესი სახელმწიფოებრივი თანამდებობის პირების პასუხისმგებლობა, ისე ნებისმიერი დონისა და მასშტაბის ლიდერების პასუხისმგებლობა, რომლებსაც აქვთ გარკვეული უფლებები და მოვალეობები, მაგრამ რომლებიც იყენებენ ამ უფლებებსა და მოვალეობებს ხალხის ინტერესების საზიანოდ, ან რომლებიც იღებენ თავის თავზე ისეთ უფლებებს,

რომელთა პრაქტიკული რეალიზაცია ეწინააღმდეგება ცალკეული ადამიანების ინტერესებს, ხოლო ზოგჯერ საზოგადოებისა და მთლიანად კაცობრიობის ინტერესებსაც კი), რომელიც დაბალანსებული იქნებოდა მათ უფლებებთან, მაშინ, ალბათ, არ ექნებოდა ადგილი საშინელ ტერორისტულ აქტებს (მაგალითად, 2001 წლის 11 სექტემბერს აშშ-ში – ნიუ-იორკში და ვაშინგტონში, რომელსაც მე დავარქმევდი ტერორისტულ კატასტროფას, და აგრეთვე არ ექნებოდა ადგილი ტერიორისტულ აქტებს რუსეთში, ისრაელში, საქართველოში და ა. შ.) და კონფლიქტებს როგორც საერთაშორისო, ისე შიდასახელმწიფოებრივი მასშტაბით (მაგალითად, კონფლიქტს ისრაელსა და პალესტინას შორის, კონფლიქტს იუგოსლავიაში, შიდასახელმწიფოებრივ კონფლიქტებს საქართველოში – კონფლიქტს ცენტრსა და აფხაზეთის ფაქტობრივ ხელმძღვანელობას შორის, კონფლიქტს ცენტრსა და ეგრეთწოდებული სამხრეთ ოსეთის ფაქტობრივ ხელმძღვანელობას შორის, ჩეჩნურ კონფლიქტს რუსეთში და ა. შ.), თუმცა ზოგჯერ შიდასახელმწიფოებრივ კონფლიქტებზე გავლენას ახდენენ გარეშე ძალებიც, ხოლო ზოგიერთ ადგილას უშუალოდაც კი მონაწილეობენ ამ კონფლიქტებში.

მაშასადამე, იმისათვის, რომ მომავალში არ გახდეს აუცილებელი ახალი „ნიურნბერგის პროცესების“ ჩატარება, ყველა სახელმწიფოთა ლიდერებმა და ყველა

ინტერესების გათვალისწინებით არის სახელმწიფოს ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფუნქცია, რამეთუ ადამიანი ჭეშმარიტად ადამიანურ საზოგადოებაში და სახელმწიფოში არის (უნდა იყოს) სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის მთავარი მიზანი და მთავარი მამოძრავებელი ძალა.

ადამიანის პიროვნული პოტენციალის რეალიზაცია, მიმართული თვითონ ადამიანისა და მთლიანად საზოგადოების ინტერესების რეალიზაციაზე — სოციალური მიზნის რეალიზაციაზე, ობიექტური აუცილებლობით მოითხოვს მისი პრაქტიკული განხორციელების შესაბამისი თეორიულ-სამართლებრივი საფუძვლების შექმნას.

ამასთან დაკავშირებით, ჩემი ღრმა რწმენით, პრინციპული მნიშვნელობა აქვს, უპირველეს ყოვლისა, სახელმწიფოებრივი მოწყობის ფილოსოფიურ-სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური საფუძვლების გახსნას.

მაშასადამე, მოცემულ შემთხვევაში, ჩემს მიერ უპირველეს ყოვლისა იგულისხმება არა საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მართვის ორგანიზაციის ფორმა, არამედ სახელმწიფოებრივი მოწყობის შინაგანი მიზნობრივი მიმართულება — მიზანი, რომელსაც ის ემსახურება.

და თუ სახელმწიფო, მიუხედავად მისი მართვის ორგანიზაციის ფორმისა, ემსახურება ყოველი ადამიანის

სხვა შესაბამისმა თანამდებობის პირებმა უნდა გააცნობიერონ პასუხისმგებლობა მათ მიერ თავისი უფლებების გამოყენებაზე, უნდა გააცნობიერონ პასუხისმგებლობა თავიანთი ხალხებისა და მთლიანად კაცობრიობის წინაშე.

მაგრამ ეს ისევ მოითხოვს თანამდებობის პირთა უფლებებთან დაბალანსებული მკაცრი პასუხისმგებლობის სამართლებრივი მექანიზმების შექმნას, რამეთუ ასეთი პასუხისმგებლობის არსებობის გარეშე დადებითი პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიკური შედეგების მიღწევა უტოპიას წარმოადგენს.

ამასთანავე, ამა თუ იმ სახელმწიფოს თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობა საერთაშორისო მასშტაბით უნდა განისაზღვრებოდეს მხოლოდ ამ სახელმწიფოს კანონებით და საერთაშორისო სამართლის ნორმებით (საერთაშორისო ხელშეკრულებებით, საერთაშორისო შეთანხმებებით და ა. შ.).

ამასთან თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობა საერთაშორისო მასშტაბით უნდა განისაზღვრებოდეს მხოლოდ სამართლიანი და ადამიანური კანონებით და საერთაშორისო სამართლის ნორმებით, რომლებიც უნდა გამოდიოდეს ადამიანის, საზოგადოებისა და მთელი კაცობრიობის ინტერესებიდან, ყოველი პიროვნების — ყოველი ადამიანის — უფლებებისა და თავისუფლებების უზრუნველყოფის აუცილებლობის გათვალისწინებით.

და ამიტომ მით უფრო ყოვლად დაუშვებელია, რომ ამა თუ იმ სახელმწიფოს უმაღლესი თანამდებობის პირების პასუხისმგებლობა საერთაშორისო მასშტაბით განისაზღვრებოდეს რომელიმე სხვა სახელმწიფოს, ან სახელმწიფოთა ჯგუფის მიერ, მათი სუბიექტური ზრახვებიდან და ინტერესებიდან გამომდინარე.

აუცილებლად უნდა იქნეს გათვალისწინებული ის, რომ თანამდებობის პირთა უფლებებთან დაბალანსებული მათი პასუხისმგებლობა უნდა არსებობდეს უპირველეს ყოვლისა თავიანთი ხალხების წინაშე სახელმწიფოების შიგნით, რამეთუ საზოგადოების ყოველი წევრის და მთლიანად თავისი ხალხის უფლებების, თავისუფლებებისა და ინტერესების დაცვისას, თანამდებობის პირები პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამით ხელს უწყობენ მთელი კაცობრიობის უფლებების, თავისუფლებების და ინტერესების დაცვას, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც თანამდებობის პირები თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობენ არა ვიწრო ნაციონალური, არამედ ეროვნულ - ზოგადსაკაცობრიო ინტერესებით, ვინაიდან ზოგადსაკაცობრიო ინტერესების გათვალისწინების გარეშე ადამიანის ინტერესების — ხალხის ინტერესების სრულფასოვანი რეალიზაცია შეუძლებელია.

ამრიგად, ადამიანის და მთლიანად საზოგადოების ინტერესების დაცვა და რეალიზაცია ზოგადსაკაცობრიო

ინტერესების რეალიზაციას – თუ სახელმწიფო ემსახურება სოციალური მიზნის რეალიზაციას, და, მაშასადამე, თუ სახელმწიფო ქმნის ადამიანის პიროვნული პოტენციალის გახსნისა და რეალიზაციის პოლიტიკურ, სამართლებრივ, ორგანიზაციულ და სოციალურ-ეკონომიკურ საფუძვლებს და მექანიზმებს ყოველი ადამიანისა და მთლიანად საზოგადოების ინტერესებისათვის, მაშინ ასეთი სახელმწიფო არის ჭეშმარიტად ადამიანური სახელმწიფო – არის სახელმწიფო, რომლის თეორიაც ადრე იქნა შექმნილი ჩემს მიერ.

კერძოდ, ჩემს მიერ შექმნილი თეორიების – ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოების თეორიისა და ჭეშმარიტად ადამიანური სახელმწიფოს თეორიის – შესაბამისად: ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მშენებლობისა და ფუნქციონირების საქმეში ყველა გზა, ფორმა და მეთოდი გამართლებულია, თუ ისინი ემსახურებიან სოციალურ მიზანს – ადამიანის ინტერესებს (საზოგადოების ყველა წევრის ინტერესებს), და თუ ისინი გამორიცხავენ ამავე დროს ანტი სოციალურ, ანტიჰუმანურ, ანტიზნეობრივ მოვლენებს [1; 4].

ამრიგად, ჯერ კიდევ მაშინ (ჯერ კიდევ 1980 წლამდე, ხოლო უფრო ზუსტად – ჯერ კიდევ XX საუკუნის 70-იანი წლების დასაწყისში) ჩემს მიერ შემუშავებული და შემოთავაზებული იქნა მომავალი

— ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მშენებლობისა და ფუნქციონირების ფილოსოფიურ-მეთოდოლოგიური საფუძვლები, ანუ შემუშავებული იქნა იმ საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ფილოსოფიურ-მეთოდოლოგიური საფუძვლები, რომელიც ხალხის ინტერესებს — სოციალური მიზნის რეალიზაციას — ემსახურება.

ამასთან ერთად, აუცილებელია აღინიშნოს, რომ სოციალური მიზნის რეალიზაცია ავტომატურად — თავისთავად — არ ხდება. ის შეიძლება განხორციელდეს ცხოვრებაში მხოლოდ შესაბამისი სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური საფუძვლებისა და მექანიზმების შექმნის მეშვეობით, რაც ხელს შეუწყობს სოციალური მიზნის რეალიზაციას, და აგრეთვე ის შეიძლება განხორციელდეს ცხოვრებაში საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მართვის შესაბამისი ორგანიზაციის მეშვეობით.

ადამიანის — საზოგადოების ყველა წევრის — ინტერესების დაცვის აუცილებელ, თუმცა არასაკმარის, პირობას, ადამიანის პიროვნული პოტენციალის რეალიზაციისა და მთლიანად საზოგადოების ეფექტიანი ფუნქციონირების აუცილებელ პირობას წარმოადგენს თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირება.

მაგრამ, სამწუხაროდ, მოქმედ სამართლებრივ თეორიაში და პრაქტიკაში არ არსებობს თანამდებობის

პირთა პასუხისმგებლობა მათი მოღვაწეობის შედეგებზე — არ არსებობს თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობა, რომელიც დაბალანსებული იქნებოდა მათ უფლებებთან.

ზემოაღნიშნული, ჩემი ღრმა რწმენით, გამოწვეულია იმით, რომ, ჯერ-ერთი, ჩემს მიერ თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის შექმნამდე არ არსებობდა ასეთი ან ამის მსგავსი თეორია, და, მეორეც, მიუხედავად იმისა, რომ ამ თეორიას საფუძვლები ჩემს მიერ ჩაეყარა XX საუკუნის 70-იანი წლების დასაწყისში და გამოქვეყნდა ჯერ კიდევ 1972 წელს, 1976 წელს და ა. შ., ხოლო მოგვიანებით არაერთგზის იქნა გამოქვეყნებული უკვე როგორც ჩამოყალიბებული თეორია, მან ჯერ კიდევ ვერ ჰპოვა სათანადო პრაქტიკული გამოყენება.

და ეს გასაკვირიც არ არის, რადგან ჩემს მიერ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის საფუძველზე სათანადო პოლიტიკურ-სამართლებრივი მექანიზმების დაკანონება უნდა მოხდეს სახელმწიფოს უმაღლესი თანამდებობის პირების მიერ საჭირო ნორმატიული აქტების მიღების გზით, ხოლო მათ (ამ თანამდებობის პირებს), ალბათ, არ აწყობთ ასეთი პასუხისმგებლობის დაკანონება, რადგან ასეთ შემთხვევაში ზოგიერთ სახელმწიფოში ბევრი თანამდებობის პირი (თუ ყველა არა) დაკარგავს მათ მიერ დაკავებულ მაღალ თანამდებობებს.

თუმცა, ჩემი ღრმა რწმენით, გასათვალისწინებელია, რომ ლეონარდო და ვინჩის სიტყვებით თუ ვიტყვით: „თეორია – მხედართმთავარია, პრაქტიკა – ჯარისკაცები“ [14].

ამასთან ერთად, ნებისმიერი საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ეფექტიანი ფუნქციონირება, თუ ის ნამდვილად გამიზნულია ხალხის ინტერესების რეალიზაციაზე, ყოველი ადამიანის ინტერესების რეალიზაციაზე – ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოების მოძრაობის სოციალურ-ეკონომიკური კანონის სოციალური მიზნის რეალიზაციაზე, ანუ კანონის რეალიზაციაზე, რომლის თეორია შემუშავებული და გამოქვეყნებული იქნა ჩემს მიერ ჯერ კიდევ XX საუკუნის 70-იან წლებში [2; 3; 4], ობიექტური აუცილებლობით მოითხოვს შესაბამისი თეორიულ-სამართლებრივი საფუძვლებისა და შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზის – თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობის შესაბამისი სამართლებრივი მექანიზმების შექმნას, რომელიც (ე. ი. თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობა) დაბალანსებული იქნება მათ უფლებებთან, და რომელიც დაფუძნებული იქნება, თავის მხრივ, თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების ჩემს მიერ შექმნილ თეორიაზე.

სწორედ როგორც თანამდებობის პირთა უფლებებთან დაბალანსებული მათი პასუხისმგებლობის მექანიზმების

შექმნის თეორიულ-სამართლებრივი საფუძველი ჩემს მიერ ჯერ კიდევ XX საუკუნის 70-იანი წლების დასაწყისში შექმნილი და შემოთავაზებული იქნა თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია [5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; და სხვა], რომელიც, ამავე დროს, საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ეფექტიანი მართვის აუცილებელ მეცნიერულ საფუძველს წარმოადგენს.

უფრო მეტიც, ამით ფაქტობრივად შექმნილია თანამდებობის პირთა უფლებებთან დაბალანსებული მათი უშუალო პასუხისმგებლობის პოლიტიკურ-სამართლებრივი მექანიზმი.

კერძოდ, შემოთავაზებულია თანამდებობის პირთა კონკრეტული პასუხისმგებლობის მექანიზმი მათი მოღვაწეობის შედეგებისათვის, ანუ შემოთავაზებულია პასუხისმგებლობის მექანიზმი თანამდებობის პირთა მოღვაწეობის ისეთი შედეგებისათვის, რომლებიც ეწინააღმდეგება ხალხის ინტერესებს.

აქ იგულისხმება თანამდებობის პირთა არა ეგრეთწოდებული პოლიტიკური პასუხისმგებლობა, რომელიც მათთვის უარეს შემთხვევაში იწვევს მათ გადაყენებას და გადაადგილებას სხვა „თბილ ადგილზე“ ნომენკლატურული თანამდებობების ორბიტაზე, არამედ იგულისხმება ამ პირთა კომპლექსური იურიდიული — სისხლისსამართლებრივი და ა. შ. — პასუხისმგებლობა

იმ საკანონმდებლო ნორმების შესაბამისად, რომლებიც უნდა შეიქმნას და მიღებულ უნდა იქნეს ზემოაღნიშნული თეორიის საფუძველზე, როგორც ადამიანის ან მთლიანად ხალხის უფლებებისა და თავისუფლებების უშუალო შელაზვისათვის, ისე მათი კანონიერი უფლებებისა და თავისუფლებების შელაზვის პირობების შექმნისათვის, როდესაც თანამდებობის პირებს გააჩნიათ შესაბამისი თანამდებობრივი უფლებები და მოვალეობები, რათა ეს არ დაუშვან.

ზოგიერთი თანამდებობის პირის – „სახელმწიფო მოღვაწის“ – „მოღვაწეობის“ შედეგად ხომ არცთუ იშვიათად ფაქტობრივად ხდება ხალხის ძარცვა და გაღატაკება, რასაც „ხსნიან“ კრიზისული მოვლენებით, სირთულეებით, რომლებსაც ადგილი აქვს სახელმწიფოში, მესამე ძალის მოქმედებით, საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების მოთხოვნებით და ა. შ., მაგრამ თანამდებობის პირებს ხომ სწორედ იმიტომ უკავიათ სახელმწიფო თანამდებობები, რათა აღკვეთონ სახელმწიფოში კრიზისული მოვლენებიც, სხვა გართულებებიც, ეგრეთწოდებული მესამე ძალის უარყოფითი გავლენაც და ა. შ.

ხოლო თუ მათ არ ძალუძთ გააკეთონ ყველაფერი ეს, მაშინ მთავარი მიზეზი ყოველივე იმისა, რაც საზოგადოებაში და სახელმწიფოში ხდება უნდა ვეძებოთ თვითონ მათში – სახელმწიფოს უმაღლესი რანგის

თანამდებობის პირებში, და არა სადღაც — ქვეყნის ხელმძღვანელობის იქით და, მით უმეტეს, საზღვარგარეთ.

ამასთან, შესაბამისი თანამდებობის პირები თავისი მოღვაწეობის შედეგებზე სრულად უნდა აგებდნენ პასუხს, რაც დაბალანსებული უნდა იყოს მათ უფლებებთან, რაშიც მდგომარეობს ჩემს მიერ შექმნილი და შემოთავაზებული თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის არსი.

აღნიშნული თეორიის შესაბამისად, თუ გარკვეული თანამდებობის პირების „მოღვაწეობის“ შედეგად ფაქტობრივად გაიძარცვა, მაგალითად, სახელმწიფოს ხუთმილიონიანი ან ათმილიონიანი მოსახლეობა, მაშინ ეს თანამდებობის პირები უნდა იქნენ დასჯილნი — მათ პასუხი უნდა აგონ არა მხოლოდ დაკავებული პოსტებიდან წასვლით, არამედ როგორც მძარცველებმა, რომლებმაც გაძარცვეს, მოცემულ შემთხვევაში, ხუთი ან ათი მილიონი ადამიანი.

მაგრამ, სამწუხაროდ, მძარცველებად ითვლებიან მხოლოდ ისინი, ვინც უშუალოდ ფიზიკურად განახორციელა თავდასხმა ადამიანზე, დაწესებულებაზე, ორგანიზაციაზე ან საწარმოზე და მოახდინა მათი ძარცვა.

ხოლო ის თანამდებობის პირები, რომლებიც თავისი უცოდინარობით — არაკომპეტენტურობით, ან თავისი ანგარებითი ინტერესებიდან გამომდინარე, ან როგორც

სამშობლოს აშკარა მოღალატეები, ან თავისი (მასშტაბური – სახელმწიფოებრივი აზროვნების თვალსაზრისით) ჭკუასუსტობის გამო, უნდათ მათ ეს თუ არ უნდათ, არსებითად ქმნიან ხალხის ძარცვის სამართლებრივ და ეკონომიკურ მექანიზმებს ან ხელს უწყობენ ასეთი მექანიზმების შექმნას, რჩებიან თითქოსდა „უდანაშაულო ქალწულებად“, რომლებიც მათთვის უარეს შემთხვევაში სამუდამოდ უზრუნველყოფილნი მიდიან (გადადგებიან) დაკავებული თანამდებობებიდან.

როგორც ცნობილია, უფლებებთან ერთად, მიღებულია ლაპარაკი (და ისიც იშვიათად) ვალდებულებებზე, მაგრამ ფაქტობრივად არ არსებობს თანამდებობის პირთა სისხლისსამართლებრივი და ა. შ. პასუხისმგებლობა, თუ მათ აშკარად და უშუალოდ რაღაცა არ მოიპარეს, ვიღაცა არ გაძარცვეს, ვიღაცა არ მოკლეს და ა. შ.

თუმცა თავისი „მოღვაწეობით“, თავისი „ექსპერიმენტებით“, სხვა ქვეყნებისადმი ბრმა მიბადვით ან სხვა ქვეყნების დიქტატით მოქმედების შედეგად და ა. შ., მათ შეიძლება გაძარცვონ თავისი ხალხი ან ხელი შეუწყონ მის ძარცვას, შეიძლება მიიყვანონ ქვეყანა პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და სოციალურ ქაოსამდე, სისხლისღვრამდე, სიღატაკემდე და ა. შ., რაც უდავოდ მოითხოვს თანამდებობის პირთა მკაცრი იურიდიული პასუხისმგებლობის დანერგვას, რომელიც დაბალანსებული იქნება მათ უფლებებთან.

ამრიგად, ჩემს მიერ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების სოციალურ-სამართლებრივი და პოლიტიკურ-სამართლებრივი თეორია არის ადამიანის ინტერესების დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის აუცილებელი მეცნიერული საფუძველი.

თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია არის წინააღმდეგობის გადაჭრის საფუძველი, ერთი მხრივ, იმ უფლებებსა და მოვალეობებს შორის, რომლებიც სახელმწიფოს, და, მაშასადამე, იმ სახელმწიფოებრივ თანამდებობის პირებსაც გააჩნიათ, რომელთა მოღვაწეობითაც ხორციელდება საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ფუნქციონირება, და, მეორე მხრივ, ამ თანამდებობის პირთა მოღვაწეობის შედეგებზე მათი კონკრეტული თეორიული და პრაქტიკული იურიდიული პასუხისმგებლობის არარსებობას შორის, რამეთუ თანამდებობის პირები, ასრულებენ რა თავის უფლებებსა და მოვალეობებს, რაც საბოლოო ჯამში კონკრეტულად გამოიხატება იმაში, რომ ემსახურონ საზოგადოებას – ემსახურონ ხალხს, ზოგჯერ ისე „ემსახურებიან ხალხს“, რომ მათი „მოღვაწეობა“ იწვევს ხალხის ძარცვას და გადატაკებას, ხოლო შესაბამისი პასუხისმგებლობა ამისათვის არ არსებობს.

გარდა ამისა, თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია საშუალებას იძლევა გადალახულ იქნეს წინააღმდეგობა, ერთი მხრივ, რიგითი მოქალაქეების მოქმედებებზე არსებულ პასუხისმგებლობასა და, მეორე მხრივ, თანამდებობის პირთა მოღვაწეობის შედეგებზე მათი პასუხისმგებლობის არარსებობას შორის, რომელიც (თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობა) დაბალანსებული უნდა იყოს მათ უფლებებთან – მართონ ან უშუალო მონაწილეობა მიიღონ საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მართვაში, და ამით ეს თეორია გზას უჩვენებს პრაქტიკას თანამდებობის პირთა უფლებებთან დაბალანსებული იურიდიული პასუხისმგებლობის მექანიზმების შექმნისა და ამოქმედების ასპექტში.

მამასადამე, იურიდიულ პასუხისმგებლობაში, ჩემი ღრმა რწმენით, აუცილებლად უნდა იგულისხმებოდეს თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობა, რომელიც დაბალანსებული იქნება მათ უფლებებთან, და არა პასუხისმგებლობა მხოლოდ ამჟამად მოქმედი კანონმდებლობის ფარგლებში, რამეთუ მასში არ არსებობს მათ უფლებებთან დაბალანსებული თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობა.

ხოლო რაც შეეხება თანამდებობის პირთა სისხლისმამართლებრივი პასუხისმგებლობის არსებობას მათ მიერ სამსახურებრივი (თანამდებობრივი)

უფლებამოსილების გადამეტებისათვის, აუცილებელია აღინიშნოს, რომ, მაგალითად, თანამდებობის პირის მიერ (თანამდებობის პირების მიერ) ანტიკონსტიტუციური, უკანონო ნორმატიული აქტების მიღება, რომლებიც ლახავს მრავალი ადამიანის ინტერესებს, პრაქტიკულად არ იწვევს ამ თანამდებობის პირის (ამ თანამდებობის პირების) სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობას.

თუმცა აღნიშნული ფაქტები უდავოდ უნდა კვალიფიცირდებოდეს როგორც თანამდებობის პირთა მიერ მათი სამსახურებრივი (თანამდებობრივი) უფლებამოსილების გადამეტება, რაც აშკარად სისხლის სამართლის დანაშაულს წარმოადგენს.

ამიტომ თანამდებობის პირთა ჩემს მიერ შემოთავაზებულ იურიდიულ პასუხისმგებლობაში უნდა იგულისხმებოდეს მათი პასუხისმგებლობა იმ კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც უნდა შეიქმნას ჩემს მიერვე შემუშავებულ თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის საფუძველზე, რითაც კიდევ ერთხელ დასტურდება ამ თეორიის პრინციპული მნიშვნელობა, რომელიც წარმოადგენს ახალ პერსპექტიულ მიმართულებას იურიდიულ მეცნიერებაში, და აგრეთვე მეცნიერებაში სახელმწიფოს მართვის შესახებ.

ამასთან, თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის საფუძველში ძევს ჩემს მიერვე შექმნილი

სოციალურ-ეკონომიკური მართვის თეორია [12], რომელიც გამომდინარეობს სოციალურ-ეკონომიკური კანონების ჩემივე თეორიიდან [4; 12] და ჩემს მიერ შემუშავებული მიზნის ფილოსოფიიდან და სოციალური მიზნის ფილოსოფიიდან [3; 4; 13; 20].

ამრიგად, ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, კიდევ ერთხელ მივდივარ ლოგიკურ დასკვნამდე თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიისა და მისი პრაქტიკული რეალიზაციის პრინციპული მნიშვნელობის შესახებ, რამეთუ ყოველი ადამიანის უფლებები, თავისუფლებები და ინტერესები შეიძლება დაცული იქნეს მხოლოდ თანამდებობის პირთა იურიდიული პასუხისმგებლობის შემოღების გზით, რომელიც დაბალანსებული იქნება ამ თანამდებობის პირთა უფლებებთან. ზოლო ადამიანის უფლებების, თავისუფლებებისა და ინტერესების დაცვის გარეშე შეუძლებელია არსებობდეს სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესი.

საბაზრო ურთიერთობებისა და მთლიანად საზოგადოებრივ-სახელმწიფოებრივი სისტემის ეფექტიანი ფუნქციონირების ზოგადთეორიული ასპექტების განხილვისას განსაკუთრებული ყურადღება უნდა გამახვილდეს თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიაზე, რამეთუ საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ეფექტიანი

ფუნქციონირების ერთ-ერთ ძირითად მიმართულებას აღნიშნული თეორიის პრაქტიკული გამოყენება წარმოადგენს.

ამასთანავე, თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის პრაქტიკული რეალიზაციისათვის აუცილებელია შესაბამისი სამართლებრივი მექანიზმების შექმნა.

ზემოაღნიშნული თეორიის მოთხოვნები უნდა აისახოს, უპირველეს ყოვლისა, სახელმწიფოთა კონსტიტუციებში იმისათვის, რათა გადაიღახოს წინააღმდეგობა, მაგალითად, პარლამენტის წევრთა (საკანონმდებლო ხელისუფლების წევრთა) უფლებებსა – მიიღონ კანონები და სხვა ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტები, და მათი პასუხისმგებლობის მექანიზმის არარსებობას შორის ანტიკონსტიტუციური გადაწყვეტილებების – ანტიკონსტიტუციური ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტების ან მათი ანტიკონსტიტუციური ნაწილების მიღებაზე, რაც იწვევს ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების შელახვას, ხოლო ზოგჯერ იწვევს როგორც ცალკეული ადამიანების, ისე თითქმის მთელი ხალხის ძარცვასაც კი.

საკანონმდებლო ხელისუფლების მიმართ თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის პრაქტიკული რეალიზაციის სამართლებრივი მექანიზმი შეიძლება შემოთავაზებულ იქნეს საქართველოს

კონსტიტუციის მაგალითზე – თავი მესამე: საქართველოს პარლამენტი (თუმცა ეს მექანიზმი ანალოგიურად შეიძლება იქნეს გამოყენებული სხვა სახელმწიფოთა კონსტიტუციებშიც), რომელმაც (ე. ი. სამართლებრივმა მექანიზმმა), შესაბამისად, უნდა ჰპოვოს თავისი ასახვა კონსტიტუციის სხვა თავებშიც (რათა მოიცვას სახელმწიფო ხელისუფლების ყველა შტო), და აგრეთვე სხვა ნორმატიულ-სამართლებრივ აქტებში.

კერძოდ, საქართველოს კონსტიტუციის 48-ე მუხლში [15], მასში დაფიქსირებული იმ აბზაცის შემდეგ, სადაც ლაპარაკია საქართველოს პარლამენტის უფლებებზე და ძირითად ფუნქციებზე, უნდა დაემატოს მის პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებული ახალი აბზაცი, შემდეგი რედაქციით:

„ამასთანავე, საქართველოს პარლამენტი (და პარლამენტის ყოველი წევრი ცალ-ცალკე) პასუხს აგებს (მათ შორის სისხლისსამართლებრივადაც) თავისი მოღვაწეობის შედეგებზე – მის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც იწვევს ადამიანის უფლებების, თავისუფლებებისა და ინტერესების, და აგრეთვე მთლიანად საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ინტერესების შელახვას“.

პრინციპულად მნიშვნელოვანია საქართველოს კონსტიტუციის 54-ე მუხლი, პუნქტი 2 [15], სადაც ჩამოთვლილია ქვეპუნქტები, რომელთა საფუძველზე

ხდება პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტა.

ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით, ჩემი ღრმა რწმენით, არსებულ ქვეპუნქტ „ა“-ს უნდა ეწოდოს ქვეპუნქტი „ბ“ და ა. შ., ხოლო ახალ ქვეპუნქტ „ა“-ში (ანუ სიტყვების: „პარლამენტის წევრს უფლებამოსილება ვადამდე შეუწყდება, თუ:“, შემდეგ) უნდა ჩაიწეროს:

„ა) ხმა მისცა ანტიკონსტიტუციური კანონის ან სხვა ანტიკონსტიტუციური ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტის ან მისი ანტიკონსტიტუციური ნაწილის მიღებას, რაც იწვევს ადამიანის და მოქალაქის უფლებებისა და თავისუფლებების შელახვას;“

ამასთანავე, აუცილებლად მიმაჩნია, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 54-ე მუხლის პირველი პუნქტი [15] მოცემული იყოს შემდეგი რედაქციით:

„1. პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან ვადამდე შეწყვეტის საკითხს წყვეტს პარლამენტი, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც პარლამენტის წევრს ავტომატურად უწყდება თავისი უფლებამოსილება მის მიერ ანტიკონსტიტუციური სამართლებრივი აქტის ან მისი ანტიკონსტიტუციური ნაწილის მხარდასაჭერად ხმის მიცემის შედეგად, და აგრეთვე ნებისმიერი სამართლებრივი აქტის ან მისი ნაწილის მხარდასაჭერად ხმის მიცემის შედეგად, რომლებიც იწვევს ადამიანისა და მოქალაქის საყოველთაოდ აღიარებული უფლებებისა

და თავისუფლებების შელახვას, და რომლებიც თუმცა საქართველოს კონსტიტუციაში უშუალოდ არ არის მოხსენიებული, მაგრამ თავისთავად გამომდინარეობენ ამ კონსტიტუციის პრინციპებიდან.

პარლამენტის ეს გადაწყვეტილება, გარდა აქ აღნიშნული შემთხვევისა, რომელიც არ ექვემდებარება პარლამენტში განხილვას, როდესაც პარლამენტის წევრს ავტომატურად უწყდება თავისი უფლებამოსილება, შეიძლება გასაჩივრდეს საკონსტიტუციო სასამართლოში.

საკონსტიტუციო სასამართლოში შეიძლება გასაჩივრდეს აგრეთვე სამართლებრივი აქტის ან მისი ნაწილის კონსტიტუციურობის საკითხი (თუ ჯერ კიდევ მანამდე თვითონ — თავისი ინიციატივით — საკონსტიტუციო სასამართლომ არ მიიღო ასეთი გადაწყვეტილება, რაც მის მოვალეობას წარმოადგენს — მის მოვალეობას უნდა წარმოადგენდეს).

და თუ დადასტურდა აღნიშნული სამართლებრივი აქტის ან მისი ნაწილის ანტიკონსტიტუციურობა, მაშინ ძალაში რჩება იმ პარლამენტის წევრისათვის (პარლამენტის წევრებისათვის) მისი (მათი) უფლებამოსილების ავტომატურად შეწყვეტა, რომელმაც (რომლებმაც) ხმა მისცა (ხმა მისცეს) ანტიკონსტიტუციური სამართლებრივი აქტის ან მისი ანტიკონსტიტუციური ნაწილის მიღებას“.

ამრიგად, საკანონმდებლო ხელისუფლების – პარლამენტის წევრების, მათ უფლებებთან დაბალანსებული პასუხისმგებლობის სამართლებრივი მექანიზმი, რომელიც შემოთავაზებულია ჩემს მიერ საქართველოს კონსტიტუციის 54-ე მუხლში შესატანად, ავტომატურად წყვეტს საკითხს, რომელიც დაკავშირებულია პარლამენტის წევრების სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემის შეზღუდვებთან [15, მუხლი 52, პუნქტი 2,4], რადგან საქართველოს კონსტიტუციის 54-ე მუხლში ჩემს მიერ შემოთავაზებული ცვლილებების შეტანით პარლამენტის წევრი კარგავს თავის უფლებამოსილებებს მისი ანტიკონსტიტუციური და საერთოდ ანტიადამიანური ქმედებების გამო, რის შემდეგაც საქართველოს კონსტიტუციის 52-ე მუხლი უკვე ვეღარ იქნება დაბრკოლება პარლამენტის წევრის მისაცემად სისხლის სამართლის პასუხისგებაში, რამეთუ ის იქნება მიცემული სისხლის სამართლის პასუხისგებაში უკვე როგორც პარლამენტის ყოფილი წევრი, რისთვისაც საჭირო არ არის საკანონმდებლო ხელისუფლების რაიმე გადაწყვეტილება.

უფრო მეტიც, პარლამენტის ყოფილმა წევრმა, რომელმაც დაკარგა პარლამენტის წევრის უფლებამოსილება მისი ანტიკონსტიტუციური და საერთოდ ანტიადამიანური ქმედებების გამო, ამავე დროს ავტომატურად უნდა დაკარგოს ყოველგვარი

პრივილეგიები და შეღავათები, რომლებიც გათვალისწინებულია პარლამენტის ყოფილი წევრებისათვის.

და კიდევ. იმის გათვალისწინებით, რომ არცთუ იშვიათად ფუნქციონირებს მრავალი ანტიკონსტიტუციური კანონი ან კანონის ანტიკონსტიტუციური ნაწილი, და აგრეთვე ფუნქციონირებს მრავალი სხვა ანტიკონსტიტუციური სამართლებრივი აქტი, ჩემი ღრმა რწმენით, აუცილებელია, რომ პარლამენტის წევრობის, მინისტრობის და ა. შ. ყველა კანდიდატმა – კანდიდატობის პრეტენდენტმა, ჩააბაროს გამოცდები სახელმწიფოს კონსტიტუციაში და საერთაშორისო დოკუმენტებში (საერთაშორისო ხელშეკრულებებში, საერთაშორისო შეთანხმებებში და ა. შ.), რომლებიც ადამიანის უფლებებს და თავისუფლებებს ეხება, იმისათვის, რათა სახელმწიფო ხელისუფლებაში არ მოვიდნენ სრულიად არაკომპეტენტური ადამიანები (?!).

თუმცა სახელმწიფოს კონსტიტუციის და აგრეთვე საერთაშორისო დოკუმენტების ცოდნა, რომლებიც ადამიანის უფლებებს და თავისუფლებებს ეხება, უნდა განიხილებოდეს მხოლოდ როგორც აუცილებელი პირობა, მაგრამ, ამავე დროს, მათი ცოდნა უნდა განიხილებოდეს, როგორც სრულიად არასაკმარისი პირობა სახელმწიფო ხელისუფლებაში მოსასვლელად.

ამასთანავე, გასათვალისწინებელია, რომ ადამიანმა შეიძლება ისწავლოს სახელმწიფოს კონსტიტუცია, მაგრამ სახელმწიფოებრივ-სამართლებრივი აზროვნება (სახელმწიფოებრივ-სამართლებრივი ცნობიერება) — ჰუმანოსოციალური სახელმწიფოებრივ-სამართლებრივი აზროვნება (ჰუმანოსოციალური სახელმწიფოებრივ-სამართლებრივი ცნობიერება) ადამიანს თავისთავად უნდა ჩამოუყალიბდეს, რასაც სპეციალური ნიჭი სჭირდება (მით უმეტეს, რომ ამას არსად არ ასწავლიან), რამეთუ, როგორც ნობელის პრემიის ლაურეატი, აკადემიკოსი პეტრე ლეონიდეს ძე კაპიცა წერდა: „კოჭლს ვერ ასწავლი სირბილს, რამდენი ფულიც არ უნდა ხარჯო ამაზე. იგივეა მეცნიერებაშიც“ [19]. და მე აქ დავუმატებდი, რომ იგივეა პოლიტიკაშიც.

განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს აგრეთვე ის გარემოება, რომ „პარლამენტის წევრი, — საქართველოს კონსტიტუციის [15] 52-ე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად, — არ მიეცემა სისხლის სამართლის პასუხისგებაში თავისი მოვალეობის შესრულებისას პარლამენტში თუ მის ფარგლებს გარეთ გამოთქმული აზრებისა და შეხედულებებისათვის“.

მაგრამ, პარლამენტის წევრთა მიერ მათი აზრებისა და შეხედულებებისათვის პასუხისმგებლობის გაზრდის აუცილებლობისა და განსაკუთრებული მნიშვნელობის გათვალისწინებით, საქართველოს კონსტიტუციის 52-ე მუხლის აღნიშნული პუნქტის შემდეგ, ჩემი ღრმა

რწმენით, უნდა დაისვას მძიმე და მერე ამ პუნქტს უნდა დაემატოს შემდეგი სიტყვები: „თუ არ ხდება მათი (ამ აზრებისა და შეხედულებების) განხორციელება კანონებში ან სხვა ნორმატიულ-სამართლებრივ აქტებში და თუ ეს აზრები და შეხედულებები მათი პრაქტიკაში დანერგვის შედეგად არ იწვევს ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების შელახვას“.

საქართველოს კონსტიტუციის [15] 52-ე მუხლის, მე-4 პუნქტის ჩემს მიერ აქ შემოთავაზებული დამატება შეესაბამება საქართველოს კონსტიტუციის [15] მე-19-ე მუხლის მესამე პუნქტის მოთხოვნებსაც, რომელთა (ანუ ამ მოთხოვნების) თანახმად დაუშვებელია სიტყვის, აზრის და ა. შ. თავისუფლებათა შეზღუდვა, „თუ მათი გამოვლინება არ ლახავს სხვათა უფლებებს“, ანუ დაუშვებელია ისეთი სიტყვის, აზრის და ა. შ. თავისუფლებათა არსებობა, რომელთა გამოვლინება ლახავს სხვათა უფლებებს.

თუმცა აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ პარლამენტის ყოველი წევრის და საერთოდ სახელმწიფო ხელისუფლების უმთავრესი მოვალეობაა — ემსახუროს ხალხის ინტერესებს, რამეთუ სწორედ ამისთვის არსებობს სახელმწიფო ხელისუფლება.

მაშასადამე, პარლამენტის წევრის (ისევე როგორც სახელმწიფო ხელისუფლების ნებისმიერი წარმომადგენლის) მიერ თავისი მოვალეობის შესრულებისას გამოთქმული აზრები და შეხედულებები

არ შეიძლება ეწინააღმდეგებოდეს (არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს) ხალხის ინტერესებს და, შესაბამისად, ნორმალურ პირობებში – ნორმალურ საზოგადოებაში და სახელმწიფოში – მართლაც არ უნდა დგებოდეს საკითხი პარლამენტის წევრის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემის შესახებ მისი აზრებისა და შეხედულებების ცხოვრებაში დანერგვის შედეგების გამო.

მაგრამ თუ პარლამენტის წევრის მიერ გამოთქმული აზრები და შეხედულებები ეწინააღმდეგება ხალხის ინტერესებს, მაშინ ის (პარლამენტის წევრი) ვერ ასრულებს ან არ ასრულებს თავის მოვალეობას.

კერძოდ, პარლამენტის ასეთი წევრი ან ვერ ერკვევა ხალხის ინტერესებში, რის გამოც მას არ უნდა ჰქონდეს ადგილი სახელმწიფო ხელისუფლებაში, ან კიდევ ის ბოროტად იყენებს თავის თანამდებობრივ მდგომარეობას – ბოროტად იყენებს თავის სამსახურებრივ (თანამდებობრივ) უფლებამოსილებას და ცდილობს განახორციელოს ცხოვრებაში ხალხის ინტერესების საწინააღმდეგო იდეები, რისთვისაც ის უმკაცრესად უნდა აგებდეს პასუხს.

ამრიგად, მთავარი აქ ის არის, რომ ამ შემთხვევაში ადგილი აქვს პარლამენტის წევრის მიერ სამსახურებრივი (თანამდებობრივი) უფლებამოსილების გადამეტებას, რისთვისაც მას არა მარტო უნდა შეუწყდეს თავისი სამსახურებრივი უფლებამოსილება,

არამედ ის უმკაცრესად უნდა იქნეს დასჯილი – მას უნდა დაეკისროს უმკაცრესი სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა, რამეთუ ეს ეხება ხალხის ინტერესების შელახვას, ხოლო ზოგჯერ მოსახლეობის უმრავლესობის ძარცვასაც კი.

ამასთან ერთად, პარლამენტის წევრის პირადი „წვლილის“ განსაზღვრისათვის ანტიკონსტიტუციური, ანტიადამიანური, ანტისაზოგადოებრივი, ანტისახელმწიფოებრივი გადაწყვეტილებების მიღებაში, და აგრეთვე ცალ-ცალკე პარლამენტის ყოველი წევრის პასუხისმგებლობის განსაზღვრისათვის პარლამენტის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებზე, აუცილებლად შეტანილი უნდა იქნეს შესაბამისი შესწორება საქართველოს კონსტიტუციის მე-60 მუხლის მესამე პუნქტში, სადაც ლაპარაკია იმაზე, რომ: „კენჭისყრა ყოველთვის არის ღია ან სახელობითი, გარდა კონსტიტუციითა და კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა“, და მოცემული პუნქტი უნდა ჩაიწეროს შემდეგი რედაქციით:

„3. კენჭისყრა ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტების მიღებასთან დაკავშირებით ყოველთვის არის სახელობითი. უფრო მეტიც, პარლამენტის წევრი, რომელიც არ ესწრება კენჭისყრას ვალდებულია დამატებით დააფიქსიროს თავისი აზრი პარლამენტის მიერ მისაღებ ან უკვე მიღებულ გადაწყვეტილებაზე

იმისათვის, რომ თავი არ აარიდოს პასუხისმგებლობას მათზე“.

ყურადღება უნდა გამახვილდეს აგრეთვე იმაზე, რომ 1995 წლის 24 აგვისტოს მიღებული საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად (მუხლი 106, პუნქტი 1): „კონსტიტუციის ძალაში შესვლის შემდეგ მოქმედებს მხოლოდ ის სამართლებრივი აქტი ან აქტის ნაწილი, რომელიც კონსტიტუციას არ ეწინააღმდეგება“ [15].

ამასთანავე, ზოგიერთი ანტიკონსტიტუციური სამართლებრივი აქტები ან მათი ანტიკონსტიტუციური ნაწილები ფაქტობრივად უკანონოდ მოქმედებს აქამდეც კი, რამეთუ საკანონმდებლო ხელისუფლებამ ფაქტობრივად დაადასტურა ყველა არსებული ნორმატიული აქტის თითქოსდა კანონიერება, ხოლო აღმასრულებელი ხელისუფლება მოითხოვს როგორც ფიზიკური, ისე იურიდიული პირებისგან მათ აღსრულებას, ღახავს რა ამით – ანტიკონსტიტუციური სამართლებრივი აქტების ან მათი ანტიკონსტიტუციური ნაწილების არსებობის შემთხვევაში – ადამიანისა და მოქალაქის უფლებებსა და თავისუფლებებს, რისთვისაც არავის არ ეკისრება არავითარი პასუხისმგებლობა.

და ეს ხდება მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს კონსტიტუციის (მუხლი 106, პუნქტი 2) თანახმად, კონსტიტუციის ძალაში შესვლიდან ორი წლის განმავლობაში აუცილებელი იყო ყველა სამართლებრივი

აქტის მოყვანა კონსტიტუციასთან და კანონებთან შესაბამისობაში [15].

თუმცა, სამწუხაროდ, არა მარტო საქართველოს კონსტიტუციის ზემოაღნიშნული მოთხოვნა არ იქნა შესრულებული, არამედ ამ კონსტიტუციის მიღების შემდეგაც კი მრავალი ახალი ანტიკონსტიტუციური სამართლებრივი აქტი იქნა მიღებული (?!).

მაშასადამე, თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის შესაბამისად, უნდა დაეკისროთ იურიდიული პასუხისმგებლობა თანამდებობის პირებს, რომლებიც უშუალოდ არიან დამნაშავენი საქმის ზემოაღნიშნულ ვითარებაზე, როგორც მინიმუმში თანამდებობრივი უფლებამოსილების შეწყვეტით, ხოლო შემდეგ ამ თანამდებობის პირთა მიცემით პასუხისგებაში, მათი „მოღვაწეობის“ შედეგად ფიზიკური და იურიდიული პირებისათვის, საზოგადოებისათვის და სახელმწიფოსათვის მიყენებული მატერიალური და მორალური ზიანის თანაზომიერად.

რაც შეეხება აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებს, ისინიც სრულად უნდა აგებდნენ პასუხს თავისი მოღვაწეობის შედეგებზე, რომლებიც დაბალანსებული უნდა იყოს მათ უფლებებთან და მოვალეობებთან.

კერძოდ, აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლები პასუხს უნდა აგებდნენ – ისინი ავტომატურად უნდა თავისუფლდებოდნენ დაკავებული

თანამდებობებიდან მათ მიერ ანტიკონსტიტუციური ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტების ან მათში ანტიკონსტიტუციური ნაწილების პროექტების წარდგენისათვის, რადგან თუ სახელმწიფოებრივი თანამდებობის პირები ვერ ერკვევიან ამ აქტების კონსტიტუციურობის საკითხებში, მაშინ მათ არაფერი ესაქმებათ სახელმწიფო ხელისუფლებაში. ისინი ასეთ შემთხვევაში ცხვრებს უნდა მწყემსავდნენ (თუმცა ესეც კი მოითხოვს შესაბამის კომპეტენტურობას, მაგრამ საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მართვასთან შედარებით პასუხისმგებლობა აქ ბევრად უფრო ნაკლებია), და არა სახელმწიფოებრივი თანამდებობები ეკავოთ (?!).

ასეთივე, ხოლო ზოგჯერ სისხლისსამართლებრივი, პასუხისმგებლობაც კი უნდა დაეკისროთ თანამდებობის პირებს — აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებს — მათ მიერ ანტიკონსტიტუციური ნორმატიული აქტების ან მათი ანტიკონსტიტუციური ნაწილების როგორც მიღებისათვის (გამოცემისათვის) და მიღების (გამოცემის) მხარდაჭერისათვის, ისე აღსრულებისათვის ან აღსრულების მხარდაჭერისათვის, აღსრულების დაშვებისათვის, ე. ი. მათი ბრმად აღსრულებისათვის, ყოველი ადამიანის და მთლიანად ხალხის უფლებების, თავისუფლებებისა და ინტერესების დაცვის მიმართ შედეგების გაუთვალისწინებლად, რამეთუ აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლები,

ისევე როგორც ხელისუფლება საერთოდ, ვალდებულნი არიან ემსახურონ ხალხის ინტერესებს, რომლის წარმომადგენლებიც ისინი არიან, და რომელიც (ე. ი. ხალხი) მათ ინახავს, რადგან საყოველთაოდ ცნობილია, რომ ვინც ფულს იხდის, მუსიკასაც ის უკვეთავს.

და საერთოდ: „ყველა საჯარო თანამდებობის პირი, — იაპონიის კონსტიტუციის თანახმად (თავი 3, მუხლი 15), — არის მთელი საზოგადოების, და არა მისი რომელიმე ნაწილის მსახური“ [18, გვ. 329].

ამასთან — ეს, ბუნებრივია, იაპონელების აღმოჩენა კი არ არის, არამედ საყოველთაოდ ცნობილი ჭეშმარიტებაა, რამეთუ სახელმწიფოებრივი თანამდებობის პირები ნებისმიერ ქვეყანაში უნდა იყვნენ თავისი ხალხის მსახურნი, თუმცა ყოველთვის არ ხდება ამის განხორციელება პრაქტიკაში.

განსაკუთრებით უნდა მიექცეს აქ ყურადღება იმას, რომ თანამდებობის პირთა მიერ თავისი უფლებების აღსრულება არ ეწინააღმდეგებოდეს მათ მოვალეობებს — ემსახურონ ხალხის ინტერესებს, რამეთუ სწორედ ამ წინააღმდეგობის შედეგები იწვევს თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობაში მიცემის აუცილებლობას, რაც (პასუხისმგებლობა) დაბალანსებული უნდა იყოს მათ უფლებებთან.

ამასთან დაკავშირებით განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ, ჩემი ღრმა რწმენით, უფლებები

თანამდებობის პირებს ეძლევათ მათ მიერ ხალხის ინტერესების რეალიზაციაზე გამიზნული თავისი მოვალებების აღსრულებისათვის, და არა ამ უფლებების გამოსაყენებლად თავისი პირადი ანგარებითი ინტერესებისათვის.

სამართლიანობისა და ხალხის ინტერესების უზენაესობის დამკვიდრებაში განსაკუთრებული როლი უნდა ითამაშოს სასამართლო ხელისუფლებამ, რომელსაც ასევე უნდა ეკისრებოდეს პასუხისმგებლობა მის მიერ თავისი უფლებების გამოყენებაზე – პასუხს უნდა აგებდეს თავისი მოღვაწეობის შედეგებზე, რაც დაბალანსებული უნდა იყოს მის უფლებებთან და მოვალეობებთან.

ამასთან ერთად, სამართლიანობისა და ხალხის ინტერესების უზენაესობის დამკვიდრებაში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი როლი უნდა ითამაშოს საკონსტიტუციო სასამართლომ, რომელსაც, ჩემი აზრით, უნდა გამოეცვალოს სახელი და ეწოდოს კონსტიტუციური კონტროლის სასამართლო, და შესაბამისად უნდა შეიცვალოს (გაფართოვდეს) მისი უფლებები და მოვალეობები, და შემოღებული უნდა იქნეს პასუხისმგებლობა საკონსტიტუციო სასამართლოს მოღვაწეობის შედეგებზე, რომელიც დაბალანსებული იქნება მის ახალ უფლებებთან და მოვალეობებთან, რომლებიც დაკანონდება მომავალში.

კერძოდ, კონსტიტუციური კონტროლის სასამართლო ვალდებული უნდა იყოს თვითონ უშუალოდ, საკონსტიტუციო სარჩელის ან საკონსტიტუციო წარდგინების დალოდინების გარეშე, აკონტროლოს როგორც ამჟამად მიღებული, ასევე ის ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტები, რომლებიც დიდი ხანია მოქმედებს, რაც (ე. ი. კონსტიტუციური კონტროლის სასამართლოს აღნიშნული მოვალეობა) ასახული უნდა იქნეს საქართველოს კონსტიტუციაში, და საერთოდ სახელმწიფოთა კონსტიტუციებში, და აგრეთვე სხვა ნორმატიულ-სამართლებრივ აქტებში.

ამასთანავე, საკონსტიტუციო სასამართლო — კონსტიტუციური კონტროლის სასამართლო — პასუხს უნდა აგებდეს სახელმწიფოში ანტიკონსტიტუციური კანონების ან სხვა ანტიკონსტიტუციური ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტების ან მათი ანტიკონსტიტუციური ნაწილების მოქმედებაზე, რომლებიც ვერ შენიშნა (ვერ აღმოაჩინა) და არ დააფიქსირა მან კონსტიტუციური კონტროლის სასამართლოს გადაწყვეტილების სახით, ე. ი. საკონსტიტუციო სასამართლო უნდა აგებდეს პასუხს, რომელიც (ე. ი. პასუხისმგებლობა) დაბალანსებული იქნება მის უფლებებთან და მოვალეობებთან — არ დაუშვას ანტიკონსტიტუციური კანონების და სხვა ანტიკონსტიტუციური ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტების ან მათი ანტიკონსტიტუციური ნაწილების მოქმედება, რაც

აგრეთვე დაფიქსირებული უნდა იყოს კონსტიტუციაში – სახელმწიფოთა კონსტიტუციებში.

აუცილებლად მიმაჩნია აგრეთვე ყურადღების გამახვილება მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების პრობლემაზე – ეგრეთწოდებული „მეოთხე ხელისუფლების“ პრობლემაზე („მეოთხე ხელისუფლების“ ბრჭყალებში, რამეთუ სინამდვილეში მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები არ წარმოადგენს ხელისუფლებას, თუმცა ზოგჯერ აქტიურ გავლენას ახდენს ხელისუფლებაზე), რომელსაც, ისევე როგორც საზოგადოების ნებისმიერ წევრს, უნდა ჰქონდეს და აქვს უფლებები სიტყვის თავისუფლებაზე, ბეჭდვითი სიტყვის თავისუფლებაზე და ა. შ.

მაგრამ თუ ის – „მეოთხე ხელისუფლების“ თავისუფლება – ზღუდავს სხვა პირთა კანონიერ ან საერთოდ ჭეშმარიტად ადამიანურ უფლებებსა და თავისუფლებებს, თუ ის ლახავს სხვა მოქალაქეთა უფლებებსა და თავისუფლებებს, შეურაცხყოფას აყენებს ან თუნდაც არაკორექტულად და უსამართლოდ ეხება ადამიანს, რომელიც არ არის დამნაშავე არც სხვა ადამიანების, არც საზოგადოებისა და სახელმწიფოს წინაშე, რითაც არღვევს კონსტიტუციურ მოთხოვნას ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების მიმართ, მაშინ ასეთ „ხელისუფლებას“ თავის მოქმედებებზე უნდა ეკისრებოდეს სრული იურიდიული პასუხისმგებლობა.

სიტყვის თავისუფლების და ა. შ. დაუშვებლობა ადამიანთა ერთი კატეგორიისათვის, როდესაც მას (სიტყვის თავისუფლებას) მოაქვს ზიანი სხვა ადამიანებისათვის, დასტურდება მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის კონსტიტუციებით.

კერძოდ, მაგალითად, როგორც უკვე აღინიშნა, საქართველოს კონსტიტუციით დაუშვებელია სიტყვის, აზრის და ა. შ. თავისუფლების შეზღუდვა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, „თუ მათი გამოვლინება არ ლახავს სხვათა უფლებებს“ [15, მუხლი 19, პუნქტი 3].

ზოლო რუსეთის ფედერაციის კონსტიტუციის შესაბამისად: „ადამიანის და მოქალაქის უფლებებისა და თავისუფლებების განხორციელება არ უნდა არღვევდეს სხვა პირთა უფლებებსა და თავისუფლებებს“ [16, მუხლი 17, პუნქტი 3]. „პირის კერძო ცხოვრების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება, შენახვა, გამოყენება და გავრცელება, – ისევ რუსეთის ფედერაციის კონსტიტუციის თანახმად, – დაუშვებელია მისი თანხმობის გარეშე“ [16, მუხლი 24, პუნქტი 1].

პოლონეთის რესპუბლიკის კონსტიტუციის შესაბამისად (განყოფილება II, მუხლი 31, პუნქტი 3): „შეზღუდვები კონსტიტუციური თავისუფლებებისა და უფლებების სფეროში შეიძლება დადგინდეს... მხოლოდ მაშინ, როდესაც ისინი აუცილებელია... სხვა პირთა თავისუფლებებისა და უფლებების... დასაცავად“ [18, გვ. 293].

ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის კონსტიტუციის შესაბამისად კი (თავი 2, მუხლი 38): „აკრძალულია რამენაირი გზით მოქალაქეების შეურაცხყოფა, ცილისწამება, ყალბი დადანაშაულება და დევნა“ [18, გვ. 343].

„თავისუფლება, – ადამიანის და მოქალაქის უფლებათა დეკლარაციის (1789 წ.) მე-4 მუხლის შესაბამისად, რომელიც საფრანგეთის რესპუბლიკის კონსტიტუციურ აქტს წარმოადგენს, – მდგომარეობს შესაძლებლობაში აკეთო ყველაფერი, რაც ზიანს არ აყენებს სხვას...“ [18, გვ. 33].

მაშასადამე, ეგრეთწოდებულ „მეოთხე ხელისუფლებას“ თუმცა კი უნდა ჰქონდეს უფლება (ისევე როგორც ნებისმიერ ადამიანს და მოქალაქეს) სიტყვის თავისუფლებაზე, მაგრამ ეს „ხელისუფლება“ შეზღუდული უნდა იყოს ყოველი ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვის უზრუნველყოფის აუცილებლობით, რაც არ მისცემს მას უფლებას შემოსავლის მიღებისათვის და ა. შ. აკეთოს „სენსაციური აღმოჩენები“ ადამიანის შეურაცხყოფისა და ამით მისი უფლებებისა და თავისუფლებების შელახვის გზით, მიუხედავად მისი თანამდებობრივი მდგომარეობისა.

„მეოთხე ხელისუფლებას“, ერთი მხრივ, უნდა ჰქონდეს მოვალეობები და უფლებები, ხოლო, მეორე

მხრივ, ის პასუხს უნდა აგებდეს თავისი პუბლიკაციების ფორმაზე და შინაარსზე.

„მეოთხე ხელისუფლების“ (მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების საერთოდ) მოვალეობაა – თავისი ზეპირი, წერილობითი (ბეჭდვითი), თვალსაჩინო, ელექტრონული და ა. შ. პუბლიკაციებით ხელი შეუწყოს ყოველი ადამიანის კონსტიტუციური და საერთოდ ჭეშმარიტად ადამიანური უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვას და საზოგადოებისა და სახელმწიფოს სოციალურ-ეკონომიკურ პროგრესს, ე. ი. „მეოთხე ხელისუფლების“ მოვალეობაა – ხელი შეუწყოს სამართლიანობისა და ადამიანის ინტერესების (ადამიანის ჭეშმარიტად ადამიანური – სამართლიანი, ჰუმანური, ზნეობრივი – ინტერესების) უზენაესობის დამკვიდრებას და დაცვას, ხელი შეუწყოს ხალხის ინტერესების უზენაესობის დამკვიდრებას და დაცვას (რომლის თეორიაც ჩემს მიერ ადრე იყო შექმნილი და გამოქვეყნებული [1; 2; 3; 4; 12; 17]), ამავე დროს ანტისოციალური, ანტიჰუმანური, ანტიზნეობრივი მოვლენების გამორიცხვით, რომლებიც (აღნიშნული მოვლენები) შეიძლებოდა გამოწვეული ყოფილიყო „მეოთხე ხელისუფლების“ მოქმედებებით და პუბლიკაციებით.

„მეოთხე ხელისუფლების“ უფლებები და მისი თავისუფლებები უნდა განისაზღვრებოდეს არა მისთვის ყველაფრის ნების დართვით და სიტყვის სრული თავისუფლებით, არამედ იმ პუბლიკაციებით, რომლებიც

საჭიროა და აუცილებელია ამ „ხელისუფლების“ მიერ თავისი მოვალეობების აღსასრულებლად, რომლებიც ზემოთ იქნა ჩამოყალიბებული.

„მეოთხე ხელისუფლების“ (მათი წარმომადგენლების) იურიდიული (მათ შორის სისხლისსამართლებრივი) პასუხისმგებლობა უნდა დაინერგოს მის მიერ თავისი მოვალეობებისა და უფლებების დარღვევისა და გადამეტებისათვის, რომლებიც იწვევს ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების შელახვას.

კერძოდ, ჟურნალისტს შეუძლია და უნდა გადმოსცემდეს თავისუფლად თავის აზრებს და მისთვის ცნობილ ფაქტებს, რომლებიც ხელს უწყობს მისი მოვალეობების შესრულებას, რომლებიც ზემოთ იქნა ჩამოყალიბებული.

მაგრამ ჟურნალისტი (ისევე როგორც ნებისმიერი ადამიანი) უნდა მიეცეს პასუხისგებაში (მათ შორის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში), თუ მისი მოქმედებები ეხება და ლახავს ადამიანის კონსტიტუციურ უფლებებს და თავისუფლებებს, მის პირად ცხოვრებას (გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ადამიანის პირადი ცხოვრების ფაქტები ფარავს მის მიერ ჩადენილ დანაშაულს), ჟურნალისტი უნდა მიეცეს პასუხისგებაში, თუ მისი მოქმედება ეხება და ლახავს საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ინტერესებს.

თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიიდან

გამომდინარე, ჩემი ღრმა რწმენით, ყველა ამჟამინდელ და ყოფილ თანამდებობის პირს, რომლებიც მონაწილეობდნენ ანტიკონსტიტუციური კანონების და სხვა ანტიკონსტიტუციური ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტების ან მათი ანტიკონსტიტუციური ნაწილების მიღებაში და აღსრულებაში, რომლებიც (ე. ი. აღნიშნული სამართლებრივი აქტები) ლახავს ადამიანის უფლებებს, თავისუფლებებს და ინტერესებს, უნდა აეკრძალოთ მომავალში თანამდებობების დაკავება სახელმწიფო ხელისუფლებაში, რაც სათანადოდ ასახული უნდა იქნეს სახელმწიფოს კონსტიტუციაში (სახელმწიფოთა კონსტიტუციებში) და სხვა ნორმატიულ-სამართლებრივ აქტებში.

აუცილებელია ყურადღების გამახვილება იმაზეც, რომ ჩემს მიერ შექმნილმა თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პუსხისმგებლობის ბალანსირების თეორიამ თავისი პრაქტიკული ასახვა უნდა ჰპოვოს არა მარტო ხელისუფლების უმაღლეს ეშელონებში (თუმცა უპირველეს ყოვლისა მისი რეალიზება უნდა ხდებოდეს სწორედ უმაღლესი სახელმწიფო ხელისუფლების დონეზე), არამედ შედარებით მცირე კალიბრის სახელმწიფოებრივი თანამდებობის პირების დონეზეც (შედარებით მცირე კალიბრის — მათ მიერ დაკავებული თანამდებობის დონის მიხედვით), რომლებიც არაიშვიათად თავისი ძალაუფლების ისეთ მონოპოლიზაციას ახდენენ და ისეთ გადაწყვეტილებებს

ღებულობენ – ისე ბატონობენ ადამიანებზე, რომ უხეშად ღაზავენ ადამიანის უფლებებსა და თავისუფლებებს, ზოგჯერ მათი ინიციატივით „დაკანონებული“ ან მათ მიერვე „დაკანონებული“ უკანონობის საფუძველზე, არ აგებენ რა ამავე დროს არავითარ პასუხს თავისი „მოღვაწეობის“ შედეგებზე.

ამასთან ერთად, განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს იმის მხედველობაში მიღების აუცილებლობა, რომ თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია ითვალისწინებს არა მარტო თანამდებობის პირთა უფლებებთან მათი პასუხისმგებლობის ბალანსირებას, არამედ თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობასთან მათი უფლებების ბალანსირებასაც.

თუმცა მიუხედავად იმისა, რომ თანამდებობის პირებს აქვთ უფლებები, მაგრამ, როგორც წესი, არ არის გათვალისწინებული მათი ამ უფლებებთან – ამ უფლებების გამოყენების შედეგებთან – დაბალანსებული პასუხისმგებლობა, აღნიშნული პრობლემის გადაჭრასთან ერთად განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს აგრეთვე თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობასთან მათი უფლებების დაბალანსებას.

ამრიგად, ყოველივე ზემოაღნიშნული კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ ჩემს მიერ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია და ამ თეორიის საფუძველზე

სახელმწიფოებრივ თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ურთიერთდაბალანსება არის სოციალური სამართლიანობისა და ხალხის ინტერესების უზენაესობის რეალიზაციის აუცილებელი პოლიტიკურ-სამართლებრივი საფუძველი.

აღნიშნული მეცნიერული თეორია არის ამავე დროს პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულება, რომელიც საზოგადოების, სახელმწიფოსა და მთლიანად კაცობრიობის ეფექტიანი ფუნქციონირების აუცილებელ პოლიტიკურ-სამართლებრივ საფუძველს წარმოადგენს.

ციტირებული ლიტერატურა

1. Кураташвили Альфред А. Философско-политэкономические миниатюры. Материалы республиканской научной конференции: “Актуальные проблемы... теории” (15-16 мая 1980 г.). Тбилиси: “Мецниереба”, 1980, с. 93.

2. Кураташвили Альфред А. Хозрасчет и совершенствование экономического стимулирования в условиях хозяйственной реформы. Тбилиси, 1974 (Рукопись депонирована в Груз-НИИНТИ 9 марта 1978 г., № 16). Библиографический указатель ИНИОН АН СССР “Новая советская литература по общественным наукам”, “Экономика”. М.: 1978, № 10, с. 112, поряд. № 1299. Деп. 2086.

3. Кураташвили Альфред А. К вопросу о характере экономических законов. Материалы научной сессии Тбил. гос. консерватории (15-16 сентября 1977 г.). Тбилиси, 1977.

4. Кураташвили Альфред А. Объективные основы преимуществ социализма. Теория социально-экономических законов. Тбилиси: “Сабчота Сакартвело”, 1982.

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა გამახვილდეს აქ იმაზე, რომ აღნიშნული მონოგრაფიის სახელწოდებაში – სოციალიზმში და მის ობიექტურ უპირატესობებში – იგულისხმება არა მარქსისტული განუხორციელებადი სოციალიზმი, ან სოციალიზმი ტრადიციული გაგებით, არამედ იგულისხმება სოციალიზმი ჩემი – კურატაშვილისეული – გაგებით.

კერძოდ, სოციალიზმში ჩემს მიერ იგულისხმება საზოგადოება, რომლის კრიტერიუმი (ე. ი. სოციალისტურობის კრიტერიუმი) არის არა კერძო საკუთრებისა და საბაზრო ურთიერთობების არარსებობა, არა ეგრეთწოდებული საზოგადოებრივი საკუთრება წარმოების საშუალებებზე, არა გეგმაზომიერება და ა. შ. (რამეთუ ასეთი მიდგომა ეფუძნება ფილოსოფიას, რომელსაც მე საშუალებათა ფილოსოფიას ვუწოდებ და, ჩემი რწმენით, სიღრმისეულად მცდარ მიდგომას წარმოადგენს), არამედ სოციალური მიზნის – ხალხის ინტერესების რეალიზაცია, რაც ეფუძნება ჩემს მიერ შექმნილ სოციალური მიზნის ფილოსოფიას, და რაც ფაქტობრივად ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოებისა და სახელმწიფოს კრიტერიუმს წარმოადგენს.

5. Кураташвили Альфред А. И поощрение, и ответственность! Журнал “Общественное питание”, 1972, № 8. Москва: Издательство “Экономика”, 1972.

6. Кураташвили Альфред А. Централизованный план и хозрасчет. Вопросы экономической теории и хозяйственной практики. Тбилиси: “Сабчота Сакартвело”, 1976.

7. Кураташвили Альфред А. Хозрасчет и необходимость усиления материальной ответственности. Сообщения Академии наук Грузинской ССР, 1976, Том 81, Февраль, № 2.

8. კურატაშვილი ალფრედ. თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირება – საზოგადოების ეფექტიანი ფუნქციონირების პოლიტიკურ-სამართლებრივი თეორია (ქართულ და რუსულ ენებზე). თბილისი: „მეცნიერება“, 1997.

9. Кураташвили Альфред А. Сбалансированность ответственности должностных лиц с их правами – необходимое условие эффективного социально-экономического управления обществом. Тезисы докладов Международного симпозиума (4-6.11.1998 г.). Тбилиси: “Технический университет”, 1998.

10. Кураташвили Альфред А. Сбалансированность прав и ответственности должностных лиц – социально-правовая теория истинно человеческого общества и государства. Труды Грузинского Технического университета, 1999, № 1 (425). Тбилиси: “Технический университет”, 1999.

11. Кураташвили Альфред А. Теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц и проблемы ее реализации. Журнал “Интеллект”, 1999, № 1 (4). Тбилиси, 1999.

12. Кураташвили Альфред А. Теория социально-экономических законов и соответствующая ей теория социально-экономического управления всеми сферами общественной жизни. Материалы научно-теоретической конференции: “Ускорение социально-экономического развития... общества...” (12 мая 1986 г.). Тбилиси: “Мецниереба”, 1986.

13. კურატაშვილი ალფრედ. მიზნის ფილოსოფია – საშუალებათა ფილოსოფიის ალტერნატივა (ქართულ და რუსულ ენებზე). თბილისი: „მეცნიერება“, 1997.

14. Кураташвили Альфред А. Проблемы научного творчества. Материалы научной конференции:

“Наука и общество” (13-14 декабря 1984 г.). Тбилиси: “Мецნიერება”, 1984, с.6.

15. საქართველოს კონსტიტუცია. მიღებულია 1995 წლის 24 აგვისტოს. თბილისი, 1995.

16. Конституция Российской Федерации. Принята всенародным голосованием 12 декабря 1993 года. М.: “Проспект”, 1999.

17. კურატაშვილი ალფრედ. ხალხის ინტერესების დიქტატურის თეორია. ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოებისა და სახელმწიფოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების განმსაზღვრელი მეცნიერული მიმართულება (ქართულ და რუსულ ენებზე). თბილისი: „მეცნიერება“, 1997.

ადამიანის ინტერესების უზენაესობის – ხალხის ინტერესების უზენაესობის თეორიის საფუძვლები ავტორის მიერ შემუშავებული იქნა ჯერ კიდევ 1969 წელს და შემდეგ ისინი (ამ თეორიის საფუძვლები) და თვითონ თეორია არაერთხელ იქნა გამოქვეყნებული.

18. Конституции зарубежных стран. Сборник. М.: ООО Издательство “Юрлитинформ”, 2000.

19. Капица П. Л. Эксперимент. Теория. Практика. Серия: “Наука. Мировоззрение. Жизнь”. Изд. третье, дополн. Москва: “Наука”, 1981, с. 198.

20. Кураташвили Альфред А. Философия социальной цели – исходная научная основа формирования и функционирования истинно человеческого общества и государства. Международный научный журнал “Прогресс”, 2000, № 1-2. Тбилиси: Международное издательство “Прогресс”, 2000.

THEORY OF BALANCE OF RIGHTS AND RESPONSIBILITY OF OFFICIALS*

FUNDAMENTALLY NEW SCIENTIFIC TREND – ESSENTIAL SCIENTIFIC BASIS OF PROTECTION OF INTERESTS OF A PERSON AND SOCIAL-ECONOMIC PROGRESS

One of the main scientific trends and necessary intellectual basis of protection of interests of a person as well as necessary basis of effective functioning of market relations and the society and the state as a whole is the created by me theory of the balance of rights and responsibility of officials.

Creation of the political-legal and social-economic bases, as well as legal mechanisms of the juridical responsibility of officials that should be balanced with their rights is a

* The main content of the present monograph was published by the author earlier: Kuratashvili Alfred. "Balance of rights and responsibility of officials – political-legal theory of effective functioning of the society" (In the Georgian and Russian languages). Tbilisi: "Metsniereba" (Science), 1997.

At the same time, basic ideas of the theory of the balance of rights and responsibility of officials were elaborated by the author as far back as 70-ties of XX century and more than once published since 1972.

necessary condition for establishment of social justice and effective functioning of the society and the state.

Moreover, necessity and special significance of using of the created by me theory of the balance of rights and responsibility of officials is becoming more obvious in the modern world.

Besides, the significance of this theory increases not only for the resolution of internal problems of effective functioning of the society and the state, but also for the normal life and activity of the world community as a whole, since if on the world scale there were strict juridical responsibility of officials (*there are implied both the responsibility of high state officials and the responsibility of the leaders of any level and scope, who have certain rights and obligations, but who use these rights and obligations to the detriment of interests of people, or who assume such rights, the practical realization of which is at variance with interests of separate persons and at times even with interests of the society and the mankind as a whole*), that should have been balanced with their rights, then, evidently, there would be neither dreadful acts of terrorism (for instance, those of September 11, 2001 in the USA – in New York and in Washington, which I would call a terrorist catastrophe,

neither there would be acts of terrorism in Russia, Israel, Georgia and so on) nor conflicts both of international and intrastate scale (for example, conflict between Israel and Palestine, conflict in Yugoslavia, intrastate conflicts in Georgia – conflict between the Centre and the de facto leadership of Abkhazia, conflict between the Centre and the de facto leadership of the so-called South Ossetia, the Chechen conflict in Russia and so on), though sometimes outside forces influence the intrastate conflicts, and in some places even take immediate participation in these conflicts.

Consequently, in order to avoid the necessity of holding new “Nuremberg processes” in the future, the leaders of all states and all other respective officials should become aware of the responsibility for using by them of their own rights, should become aware of the responsibility before their own peoples and before the mankind as a whole.

However, this again requires the creation of legal mechanisms of the strict responsibility of officials that should have been balanced with their rights, since without existence of such responsibility the achievement of positive political and social-economic results is the utopia.

At the same time, the responsibility of officials of this or that state on the international scale should be determined only by the laws of this state and norms of the international law (international treaties, international agreements and so on).

Furthermore, the responsibility of officials on the international scale should be determined only by fair and humane laws and norms of international law, which should proceed from the interests of a person, society and the mankind as a whole, with due regard for necessity of insuring rights and freedoms of each individual – rights and freedoms of each person.

Therefore, it cannot be allowed that the responsibility of high officials of this or that state on the international scale to be determined by any other state, or a group of states, proceeding from their subjective intentions and interests.

It is particularly necessary to have in mind that the responsibility of officials that should be balanced with their rights should, first of all, exist towards their own peoples within the state, since protecting rights, freedoms and interests

of every member of the society and their own people as a whole, officials directly or indirectly promote, through this, the protection of rights, freedoms and interests of the whole mankind, but only in case, when officials in their activity are guided not by the narrow national, but by the national-common to all mankind interests, since without the regard to the interests common to all mankind, the full-fledged realization of interests of a person – realization of interests of people is impossible.

Thus, protection and realization of interests of a person and the society as a whole with regard to the interests common to all mankind represent one of the most important functions of the state, since a person in the true human society and state is (should be) the main goal and the main motive power of the social-economic progress.

Realization of individual potential of a person directed towards the realization of interests of a person himself and the society as a whole – towards the realization of the social goal, with the objective necessity requires the creation of the corresponding theoretic-legal bases of its practical implementation.

In this connection, in my deep belief, of fundamental importance is, first of all, the disclosure of the philosophical-legal and social-economic bases of the state order.

Consequently, in this case, I, first of all, imply not the form of the organization of management of the society and the state, but internal substance, internal purposeful direction of the state order – the goal which it serves.

And if the state, irrespective of the form of organization of its management, serves the realization of interests of each person – if the state serves the realization of the social goal, and, consequently, if the state creates political, legal, organizational and social-economic bases and mechanisms of disclosure and realization of individual potential of a person in the interests of every person and the society as a whole, then this state is the true human state – is the state, the theory of which was created by me earlier.

In particular, according to the created by me theories – according to the theory of the true human society and the theory of the true human state: in the cause of building and functioning of the true human society and state all ways, forms and methods are justified provided

that they serve the social goal – provided that they serve the interests of a Person (interests of all members of the society) and provided that they at the same time exclude antisocial, antihuman, immoral phenomena [1; 4].

Thus, as early as that time (already before the year of 1980 and more exactly – even at the beginning of the 70-ties of XX century) I elaborated and proposed the philosophical-methodological bases of building and functioning of the future – the true human society and state, i.e. I elaborated the philosophical-methodological bases of the society and the state serving the interests of a person – serving the realization of the social goal.

At the same time, it is necessary to note that the social goal is not realized automatically – by itself. It may be put into practice only through the creation of the relevant legal and social-economic bases and mechanisms, concretely contributing to the realization of the social goal and it also may be put into practice through the corresponding organization of management of the society and the state as well.

The balance of rights and responsibility of officials represents the necessary, but insufficient condition of protection of interests of a person – protection of interests

of all members of the society, necessary condition of realization of individual potential of a person and effective functioning of the society as a whole.

However, unfortunately, the acting legal theory and practice lack the responsibility of officials for the results of their activity – lack the responsibility of officials that should have been balanced with their rights.

The aforesaid, in my deep belief, is caused by the fact that, first of all, before the creation by me of the theory of the balance of rights and responsibility of officials, there did not exist such or similar to it theory, and, the second, despite the fact that the bases of this theory were laid by me early in the 70-ties of XX century and published as early as 1972, 1976 and so on, and later on the already formed theory was more than once published, it was not yet properly used in practice.

And it is not astonishing, since the legitimization of the corresponding political-legal mechanisms on the basis of the created by me theory of the balance of rights and responsibility of officials should be carried out through adoption of necessary normative acts by high officials of the state, but the legitimization of such responsibility, evidently, does not suit them (these

officials), since in this case in some states a great number of officials (if not all) will lose high posts held by them.

Though, in my deep belief, one should take note of the words said by Leonardo da Vinci: "Theory is the commander and practice is the soldiers" [14].

At the same time, the effective functioning of any society and state, if it is really aimed at realization of interests of people, if it is aimed at realization of interests of every person – at realization of the social goal of the social-economic law of motion of the true human society, i.e. if it is aimed at realization of the law, the theory of which was created and published by me as far back as the 70-ties of XX century [2; 3; 4], with the objective necessity requires the creation of the theoretical-legal bases and the relevant legislative basis – relevant legal mechanisms of responsibility of officials, which (i.e. responsibility of officials) will be balanced with their rights, and which will be based, in its turn, on the created by me theory of the balance of rights and responsibility of officials.

Exactly as the theoretical-legal basis of the creation of mechanisms of responsibility of officials that should have been balanced with their rights already in the early 70-ties of XX century,

there was created and proposed by me the theory of the balance of rights and responsibility of officials [5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; and so on], which, at the same time, represents the necessary scientific basis of the effective management of the society and the state.

Moreover, through this, the political-legal mechanism of immediate responsibility of officials that should be balanced with their rights was actually created.

In particular, there is proposed the concrete mechanism of responsibility of officials for the results of their activity, i.e. there is proposed the mechanism of responsibility of officials for such results of their activity, which contradict interests of people.

Here it is meant not the so-called political responsibility of officials, which in the worst for them case leads only to their dismissal and transference to other “cushy jobs” on the orbit of nomenclature posts, but it is meant the complex juridical – criminal and so on – responsibility of these persons in compliance with those legislative norms, which should be created and should be adopted on the basis of the above-mentioned theory, both for the direct infringement of rights and freedoms of a person or people as a whole and for the creation of

conditions for infringement of their lawful rights and freedoms, when officials have the relevant official rights and obligations not to allow it.

After all as a result of “activity” of some officials – “state figures”, quite often, in fact, the robbery and impoverishment of people take place, “explainable” by crisis phenomena, complications existing in the state, “explainable” by activities of the third power, requirements of international financial organizations and so on, but still officials hold the state posts exactly for prevention of crisis phenomena and other complications in the state, and negative influence of the so-called third power and so on.

And if they are not able to do this, then the main reason of all that takes place in the society and the state should be sought in them themselves – in state officials of high rank and not somewhere – outside of the leadership of the country and, all the more, abroad.

Besides, relevant officials for the results of their activity should bear full responsibility that should be balanced with their rights, exactly this lies in the essence of the created and proposed by me theory.

In compliance with the given theory, if, as a result of “activity” of certain officials, in fact, there are robbed, for instance, five million or ten million inhabitants of the state, these officials should be imposed a penalty – they should bear responsibility not only through relieving the posts held by them, but as the robbers, who robbed, in this case, five or ten million people.

However, unfortunately, robbers are considered only those, who directly physically attacked a person, an institution, an organization or enterprise and carried out their robbery.

And those officials, who either on account of ignorance – on account of incompetence, either proceeding from their selfish interests, either as evident traitors to the Motherland or on account of their (from the point of view of a large-scale – state thinking) weak-mindedness, whether they want it or not, in essence, propose and create legal and economic mechanisms of robbery of people or promote the creation of such mechanisms, remaining as if “innocent ladies”, who, in the worst for them case, retire from the held by them posts being lifelong prosperous.

As it is known, along with the rights, it is accepted to speak of (and even sometimes) obligations, but in fact the criminal and so on responsibility of officials do not exist, if they have not evidently and directly stolen something, robbed someone, killed someone and so on.

Though, through their “activity”, their “experiments” and their blind imitation to other countries or as a result of influence under dictates of other countries and so on, they could rob their people or promote their robbery, could bring the country to the political, economic and social chaos, bloodshed, poverty and so on, that, undoubtedly, requires introduction of strict juridical responsibility of officials that should be balanced with their rights.

Therefore, the created by me social-legal and political-legal theory of the balance of rights and responsibility of officials represents the necessary scientific basis of protection of interests of a person and social-economic progress.

The theory of the balance of rights and responsibility of officials is the basis of overcoming of contradiction between the availability of rights and obligations of the state, and, consequently, of the state officials, through the activity of whose the functioning of the society and the

state is carried out, on the one hand, and the lack of concrete theoretical and practical juridical responsibility of these officials for the results of their activity, on the other one, since officials executing their rights and obligations, expressing in the end concretely in serving the society – serving people, sometimes “serve people” so that their “activity” leads to the robbery and impoverishment of people, but the relevant responsibility for this does not exist.

Besides, the theory of the balance of rights and responsibility of officials allows to overcome contradiction between the availability of responsibility of common citizens for their acts, on the one hand, and the lack of responsibility of officials for the results of their activity that (responsibility) should have been balanced with their rights – to manage or directly participate in management of the society and the state, on the other one, and through this, the theory points the way to the practice in the aspect of creating and equipping the mechanisms of juridical responsibility of officials that should have been balanced with their rights.

Therefore, under the juridical responsibility, in my deep belief, it is necessary to understand the responsibility of officials that should be balanced with their rights, but

not the responsibility only in frames of legislation currently in force, since, in fact, it lacks the juridical responsibility of officials that should have been balanced with their rights.

As for the existence of criminal responsibility of officials for exceeding their service (official) powers, it is necessary to note, that, for instance, adoption by an official (officials) of anti-constitutional, illegal normative acts, infringing interests of numerous people, practically does not result in the criminal responsibility of this official (these officials).

Though the mentioned facts, unconditionally, should be qualified as exceeding by officials of their service (official) powers that evidently represents a criminal offence.

Therefore under the proposed by me juridical responsibility of officials it is necessary to understand their responsibility on the basis of that legislation, which must be created in compliance with the created by me again the theory of the balance of rights and responsibility of officials, which once more confirms the fundamental significance of the given theory that represents new perspective trend in jurisprudence, as well as in the science of management of the state.

Besides, the created again by me the theory of the social-economic management [12], coming from again my theory of the social-economic laws [4; 12] and created by me philosophy of the goal and philosophy of the social goal [3; 4; 13; 20] lies in the basis of the theory of the balance of rights and responsibility of officials.

Thus, proceeding from all the aforesaid, I once more come to the logical conclusion about the fundamental social-economic and political significance of the theory of the balance of rights and responsibility of officials and about the necessity of its practical realization, since rights, freedoms and interests of every person can be protected only through the introduction of juridical responsibility of officials that should be balanced with the rights of these officials.

And without protection of rights, freedoms and interests of a person it cannot be the social-economic progress.

While considering the general theoretic aspects of effective functioning of market relations and social-state system as a whole the special attention should be paid to the theory of the balance of rights and responsibility of officials, since one of the basic directions of effective

functioning of the society and the state is practical use of this theory.

At the same time, for practical realization of the theory of the balance of rights and responsibility of officials, creation of corresponding legal mechanisms is necessary.

Requirements of the above-mentioned theory should be reflected, first of all, in Constitutions of the states in order to overcome the contradiction, for example, between the rights of members of Parliament (members of the legislative power) – to pass laws and other normative-legal acts and lack of the mechanism of their responsibility for taking of anti-constitutional decisions – anti-constitutional normative-legal acts or their anti-constitutional parts leading to infringement of rights and freedoms of a person, and at times even leading both to robbery of separate persons and almost of all people.

In relation to the legislative power, the legal mechanism of practical realization of the theory of the balance of rights and responsibility of officials can be offered as an example of the Constitution of Georgia – Chapter III: Parliament of Georgia (though this mechanism can be analogously used also in the Constitutions of other states), which (i.e. the legal

mechanism), accordingly, should find its reflection also in other chapters of the Constitution (to cover all branches of the state power) and in other normative-legal acts as well.

In particular, in Article 48 of the Constitution of Georgia [15] after the fixed in it paragraph, which speaks of the rights and basic functions of the Parliament of Georgia, it is necessary to add a new paragraph, concerning its responsibility, in following edition:

“At the same time, the Parliament of Georgia (and each member of Parliament separately) bears the responsibility (including criminal as well) for results of his/her activity – for decisions made by him/her, which lead to infringement of rights, freedoms and interests of a person and also to infringement of interests of the society and the state as a whole”.

Fundamentally important is Article 54, paragraph 2 of the Constitution of Georgia [15] where the subparagraphs are listed, on the basis of which powers of a Member of Parliament are terminated ahead of the schedule.

In connection with the aforesaid, in my deep belief, the existing subparagraph “a” should be named the

subparagraph “b” and so on, and as the new subparagraph “a” (i. e. after words: “powers of a member of Parliament are terminated ahead of schedule: “) it is necessary to write down:

“a) in case of voting for adoption of the anti-constitutional law or other anti-constitutional normative-legal act or its anti-constitutional part, causing infringement of rights and freedoms of a person and a citizen;”

At the same time, I consider it necessary to give Paragraph 1 of Article 54 of the Constitution of Georgia [15] in the following edition:

“1.The question of the recognition or the prescheduled termination of powers of a member of Parliament is resolved by the Parliament, except for the case, when a member of Parliament automatically loses his/her powers as a result of voting by him/her in support of the anti-constitutional legal act or its anti-constitutional part, as well as also as a result of voting in support of any legal act or its part, which infringe the universally recognized rights and freedoms of a person and a citizen and which, though indirectly not mentioned in the

Constitution of Georgia, arise by themselves from the principles of this Constitution.

This decision of the Parliament, except for the mentioned here case that is not subject to discussion at the Parliament, when a member of Parliament automatically loses his/her powers, can be appealed against in the Constitutional Court.

In the Constitutional Court the question on Constitutionality of the legal act or its part (if the Constitutional Court has not yet by itself – on its initiative – made such a decision that represents its obligation – that should be its obligation) can be appealed against also.

And if anti-constitutionality of the mentioned legal act or its part is confirmed, then the automatic termination of powers of that (those) member (members) of Parliament, who voted for adoption of the anti-constitutional legal act or its anti-constitutional part will remain in force”.

Thus, the legal mechanism of responsibility of the legislative power – members of Parliament, that (responsibility) should be balanced with their rights, offered by me for introduction into Article 54 of the Constitution of Georgia, automatically

resolves the issue, connected with restrictions in instituting criminal proceedings against members of Parliament [15, Article 52, Paragraph 2,4], since, with introduction of the offered by me changes into Article 54 of the Constitution of Georgia, a member of Parliament loses his/her powers for his/her anti-constitutional and generally antihuman acts, after which Article 52 of the Constitution of Georgia can no longer be a barrier for instituting criminal proceedings against a member of Parliament, since criminal proceedings may be instituted against him/her already as a former member of Parliament, for which no decisions of the legislative power are required.

Moreover, the former member of Parliament who was deprived of powers of a member of Parliament as a result of his/her anti-constitutional and generally antihuman acts, at the same time, should be automatically deprived of any privileges and advantages, which are stipulated for former members of Parliament.

And some more. In view of the fact that quite often there is functioning a great number of anti-constitutional laws or anti-constitutional parts of laws, and also there is functioning a great number of other anti-constitutional

legal acts, in my deep belief, it is necessary for all candidates – applicants to candidacy – for members of Parliament, all applicants to the posts of ministers and so on, should have been obliged to pass examinations under the Constitution of the state and under the international documents (under the international contracts, under the international agreements and so on) related to rights and freedoms of a person, in order that absolutely incompetent people cannot be able to come to power (?!).

Though, the knowledge of the Constitution of the state, and also the knowledge of international documents related to rights and freedoms of a person should be considered only as a necessary condition, but, at the same time, their knowledge should be considered as a quite insufficient condition for coming to the state power.

At the same time, it is necessary to take into consideration, that a person can learn the Constitution of the state, but state-legal thinking (state-legal consciousness) – humanosocial state-legal thinking (humanosocial state-legal consciousness) in a person should be formed by itself, that requires special talent (all the more, it is not taught anywhere), since, as the

Nobel prize winner, academician Peter L. Kapitsa wrote: “You cannot teach a lame person to run, however much money you spend on it. The same is in the science too” [19]. And I would add here that the same is in the policy too.

Special attention should be also drawn to the circumstance that “Member of Parliament, – in conformity with Article 52, paragraph 4 of the Constitution of Georgia [15], – does not bear the criminal responsibility for opinions and views expressed by him/her while executing his/her obligations at the Parliament or outside the Parliament”.

However, in view of the special importance and necessity of increase of the responsibility of members of Parliament for their opinions and views, after the mentioned paragraph of Article 52 of the Constitution of Georgia, in my deep belief, a comma should be put and then this paragraph should be added by the following words: “if they (these opinions and views) are not embodied in laws or in other normative-legal acts and if these opinions and views, as a result of their introducing into practice, do not lead to infringement of rights and freedoms of a person”.

The offered here by me addition to paragraph 4, Articles 52 of the Constitution of Georgia [15] corresponds also to requirements of paragraph 3, Article 19 of the Constitution of Georgia [15], according to which (i.e. according to these requirements) restriction of freedom of speech, opinion and so on is prohibited “unless their exercise infringes upon rights and freedoms of other people”, i. å. existence of freedom of speech, opinion and so on, the exercise of which infringes rights and freedoms of other people, is inadmissible.

Though it is necessary to note here that the most important obligation of each member of Parliament and generally of the state power consists in – serving interests of people, since the state power exists exactly for this purpose.

Consequently, opinions and views expressed by a member of Parliament (as well as opinions and views expressed by any representative of the state power) cannot (should not) contradict interests of people and, therefore, under normal conditions – in the normal society and state – really there should not arise a question about instituting criminal proceedings against a member of Parliament

for results of introducing his/her opinions and views into life.

However, if the expressed by a member of Parliament opinions and views contradict interests of people, he/she (a member of Parliament) cannot carry out or does not carry out his/her obligations.

In particular, such member of Parliament either does not understand interests of people, on account of which he/she should not hold a post at the state power or he/she abuses his/her official position – abuses his/her service (official) powers, and tries to put into practice the ideas contradicting interests of people, for which he/she must bear the strict responsibility.

Thus, the main thing here is that in this case exceeding of service (official) powers from a member of Parliament takes place, for which not only his/her service powers should be terminated, but he/she should incur the strict punishment – the strict criminal responsibility should be imposed on him/her, if it concerns the infringement of interests of people and sometimes even robbery of most of the population of the country.

At the same time, for defining the personal “contribution” of each member of Parliament into

adoption of anti-constitutional, antihuman, antisocial, anti-state decisions, and also for defining the responsibility of each member of Parliament separately for the decisions being adopted by the Parliament, it is necessary to make the corresponding amendment to Article 60, paragraph 3 of the Constitution of Georgia, in which it is said that “voting is always open or by call, except for the cases stipulated by the Constitution and the Law”, and it is necessary to write down the given paragraph in the following edition:

“3.Voting on adoption of normative-legal acts is always by call. Moreover, a member of Parliament even absent from voting is obliged to additionally fix his/her opinion on the decisions being adopted or already adopted by the Parliament in order not to avoid the responsibility for them”.

It is necessary also to pay attention to the fact that according to the Constitution of Georgia adopted on August 24, 1995 (Article 106, paragraph 1): “After the Constitution enters into force, only those legal acts or their parts have legal force, which are not in contradiction to this Constitution” [15].

At the same time, some anti-constitutional legal acts or their anti-constitutional parts actually illegally operate even so far, since the legislative power has in fact confirmed the alleged lawfulness of all existing normative acts, and the executive power demands their execution both from physical and juridical persons, thus infringing – in case of existence of anti-constitutional legal acts or their anti-constitutional parts – rights and freedoms of a person and a citizen, for which nobody bears any responsibility.

And this is taking place despite the fact that in compliance with the Constitution of Georgia (Article 106, paragraph 2), within two years after the entering of the Constitution into force all legal acts should be brought into accord with the Constitution and laws [15].

Though, unfortunately, not only the above-mentioned requirements of the Constitution of Georgia has not been fulfilled, but even after adoption of this Constitution a great number of anti-constitutional legal acts was adopted (?!).

Hence, according to the theory of the balance of rights and responsibility of officials, it is necessary to institute criminal proceedings against officials, directly guilty of

the above-mentioned condition of affairs, at least with the termination of their powers, and then with making these officials answerable, in proportion to the caused as a result of their “activity” material and moral damage to physical and juridical persons, the society and the state.

As to representatives of the executive power, they also should bear the full responsibility for results of their activity that (responsibility) should be balanced with their rights and obligations.

In particular, representatives of the executive power should bear the responsibility – they should be automatically relieved from the held posts for presenting by them the projects of anti-constitutional normative-legal acts or anti-constitutional parts in them, since, if state officials do not understand questions of constitutionality of these acts, they have nothing to do at this state power. In that case they should shepherd sheep (though even this requires relevant competence, though in comparison with the management of the society and the state the responsibility here is much smaller) and not hold the state post (?!).

The same and sometimes even criminal responsibility should be born by officials – representatives of the executive power – both for adoption (for issue) and

support of adoption (issue) and for fulfillment by them or support of fulfillment, for admission of fulfillment of anti-constitutional normative acts or their anti-constitutional parts, i.e. for their blind fulfillment, in disregard for the results towards protection of rights, freedoms and interests of each person and people as a whole, since representatives of the executive power, as well as the power in general, are obliged to serve interests of people, the representatives of whose they are, and who (i.e. people) maintain them, since it is generally known that one who pays, orders the music.

And in general: “All public officials, – in compliance with the Constitution of Japan (Chapter 3, Article 15), – are servants of all the society and not its any one part” [18, p. 329].

Moreover – this is, naturally, not the Japanese’s discovery, but the generally known truth, since state officials in any country should be servants of people, though this is not always put into practice.

It is especially necessary to pay attention to the fact that using by officials of their rights should not contradict their obligations – to serve interests of people, since exactly the results of this contradiction cause the

necessity of making officials responsible that should be balanced with their rights.

In this connection it is necessary to especially note, that, in my deep belief, rights are given to officials for fulfillment by them of their obligations, aimed at realization of interests of people and not for using these rights in the personal selfish interests.

Special role in establishment of justice and supremacy of interests of people should be played by the judicial power, which also should bear responsibility for use by it of its rights – should bear responsibility for the results of its activity that should be balanced with its rights and obligations.

Besides, especially important role in establishment of social justice and supremacy of interests of people should be played by the Constitutional Court which, in my opinion, should be renamed and called the Constitutional Control Court, consequently its rights and obligations should be changed (expanded), and the responsibility of the Constitutional Court should be introduced for results of its activity that should be balanced with its new rights and obligations, which will be legalized in the future.

In particular, the Constitutional Control Court should be obliged directly by itself, without waiting for the Constitutional suit or the Constitutional representation, to control the constitutionality of normative-legal acts adopted nowadays, as well as those that have been acting for a long time, that (i. å. the mentioned obligation of the Constitutional Control Court) should find its reflection in the Constitution of Georgia and generally in Constitutions of the states and in other normative-legal acts as well.

At the same time, the Constitutional Court – the Constitutional Control Court – should bear the responsibility for action in the state of anti-constitutional laws or other anti-constitutional normative-legal acts or their anti-constitutional parts, not noticed (not revealed) and not fixed by it as the decision of the Constitutional Control Court, i.e. the Constitutional Court should bear the responsibility that should be balanced with its rights and -obligations – not to admit action of anti-constitutional laws and other anti-constitutional normative-legal acts or their anti-constitutional parts, that also should be fixed in the Constitution – in the Constitutions of the states.

I also consider it necessary to pay attention to the problem of mass media – to the problem of the so-called “fourth power” (the “fourth power” in inverted commas, since in reality mass media do not represent the power, though sometimes actively influence the power), which, like any member of the society, should have and have the rights to freedom of speech, freedom of the press and so on.

However, if it – freedom of the “fourth power” – restricts lawful or simply true human rights and freedoms of other persons, if it infringes rights and freedoms of other citizens, offends or even tactlessly and unfairly hurts a person, not guilty either towards other people or towards the society and the state, thus violating constitutional requirements with respect to rights and freedoms of a person, then such “power” should bear the full juridical responsibility for its actions.

Inadmissibility of freedom of speech and so on for one category of people, when it (freedom of speech) harms other people, is confirmed by the Constitutions of many countries of the world.

In particular, for example, as it was already mentioned, the Constitution of Georgia prohibits restriction of

freedom of speech, opinion and so on only in case, “unless their exercise infringes upon rights and freedoms of other persons” [15, Article 19, paragraph 3].

And in compliance with the Constitution of the Russian Federation: “Exercise of rights and freedoms of a person and a citizen may not violate rights and freedoms of other persons” [16, Article 17, paragraph 3]. “It shall be forbidden to gather, store, use and disseminate information on the private life of a person – again in compliance with the Constitution of the Russian Federation, – without his/her consent” [16, Article 24, paragraph 1].

According to the Constitution of the Republic of Poland (Section II, Article 31, paragraph 3): “Limitations upon the exercise of constitutional freedoms and rights may be imposed . . . only when necessary . . . for the protection . . . freedoms and rights of other persons” [18, p. 293].

In conformity with the Constitution of the People’s Republic of China (Chapter 2, Article 38): “Insult, libel, false charge or frame-up directed against citizens by any means is prohibited” [18, p. 343].

“Liberty, – in conformity with Article 4 of the Declaration of the Rights of Man and of the Citizen (1789), that is the Constitutional act of the French Republic – consists in the freedom to do everything which injures no one else “ [18, p. 33].

Consequently, the so-called “fourth power” though should have the right (as well as any person and citizen) of freedom of speech, still the given “power” should be limited by necessity of maintenance of protection of rights and freedoms of each person that will not allow it to make “sensational discoveries” through insulting and infringing rights and freedoms of a person, irrespective of his/her official position in order to receive income and so on.

The “fourth power”, on the one hand, should have obligations and rights, and, on the other one, it should bear the responsibility for the form and contents of its publications.

The obligation of the “fourth power” (mass media in general) – through its verbal, written (printed), visual, electronic and so on publications to promote the protection of constitutional and in general true human

rights and freedoms of each person and the social-economic progress of the society and the state, i.e. the obligation of the “fourth power” – to promote the establishment and protection of justice and supremacy of interests of a person (supremacy of the true human – fair, humane, moral interests of a person) to promote the establishment and protection of supremacy of interests of people (the theory of which was created and published by me earlier [1; 2; 3; 4; 12; 17]), with exception, at the same time, of the antisocial, inhumane, immoral phenomena, which (the mentioned phenomena) could be caused by actions and publications of the “fourth power”.

The rights of the “fourth power” and its freedoms should be defined not by permissiveness and full freedom of speech, but by those publications, which are necessary and essential for fulfillment by this “power” of its obligations, stated above.

Juridical (including criminal) responsibility of the “fourth power” (its representatives) should be introduced for infringement and excess by it of its obligations and rights leading to infringement of rights and freedoms of a person.

In particular, a journalist can and should freely state his/her ideas and available to him/her facts, which promote fulfillment of his/her obligations, stated above.

However, a journalist (as well as any person) should be made answerable (including criminal responsibility) if his/her actions affect and infringe upon interests, constitutional laws and freedoms of a person, his/her private life (except for those cases, when the facts of private life of a person conceal the committed by him/her crimes), the journalist should be made answerable, if his/her actions affect and infringe upon interests of the society and the state.

Proceeding from the theory of the balance of rights and responsibility of officials, in my deep belief, all present and former officials, who participated in adoption and execution of anti-constitutional laws and other anti-constitutional normative-legal acts or their anti-constitutional parts, which (i. å. the mentioned legal acts) infringe rights, freedoms and interests of a person, should be prohibited to hold in the future the posts at the state power, that should be accordingly reflected in the Constitution of the state (in the constitutions of the states) and in other normative-legal acts.

It is necessary to pay attention also to the fact, that the created by me theory of the balance of rights and responsibility of officials should be practically reflected not only at the high echelons of power (though, first of all, it should be constantly realized exactly at the level of the high state power), but also at the level of the state officials of relatively small calibre (relatively small calibre – according to the level of the held by them posts), who quite often monopolize their power in such a way and make such decisions – rule over people in such a way, that roughly infringe rights and freedoms of a person, sometimes on the basis of the “legalized” on their initiative or the “legalized” by them lawlessness, bearing thus no responsibility for the results of their “activity”.

At the same time, of the special attention is the necessity of taking into account the fact that the theory of the balance of rights and responsibility of officials provides not only the balance of responsibility of officials with their rights, but also the balance of rights of officials with their responsibility.

Though, despite the fact that officials have rights, but, as a rule, there is not provided their responsibility that should have been balanced with these rights – that should have been balanced with the results of

use of these rights, together with the resolution of the mentioned problem, of special value is also the balance of rights of officials with their responsibility.

Thus, all the above-mentioned reconfirms that the created by me theory of the balance of rights and responsibility of officials and mutual balance on the basis of this theory of rights and responsibility of state officials represents the necessary political-legal basis of the social justice and realization of supremacy of interests of people.

The mentioned scientific theory at the same time is the fundamentally new scientific trend representing the essential political-legal basis of effective functioning of the society, the state and mankind as a whole.

CITED LITERATURE

1. Alfred A. Kuratashvili. Philosophic and political-economic miniatures. (In the Russian language). Materials of the Republican Scientific Conference: "Topical problems... of theories" (May 15-16, 1980). Tbilisi: "Metsniereba", 1980, p.93.

2. Alfred A. Kuratashvili. Self-financing and perfection of the economic stimulation under the conditions of the economic reforms. (In the Russian language). Tbilisi, 1974 (The manuscript is deposited with the Georgian Scientific-Research Institute of Scientific-Technical Information on March 9, 1978, №16) Bibliographic index of the Institute of Scientific Information of Social Sciences of the Academy of Sciences of the USSR "New soviet literature of social sciences", "Economics". Moscow: 1978, № 10, p.112, Number №1299. Deposition 2086.

3. Alfred A. Kuratashvili. On the issue of the nature of economic laws. (In the Russian language). Materials of the scientific session of the Tbilisi State Conservatoire (September 15-16, 1977). Tbilisi, 1977.

4. Alfred A. Kuratashvili. Objective principles of advantages of the socialism. Theory of social-economic laws. (In the Russian language) Tbilisi: "Sabchota Sakartvelo", 1982.

It is necessary to focus on the fact that in the title of the given monograph – under the socialism and its economic advantages – I mean not the Marxists unrealizable socialism or socialism in its traditional meaning, but the socialism in my – Kuratashvili's – interpretation of the latter.

In particular, under the socialism I imply the society, the criterion of which (i.e. the criterion of the socialistness) is not the lack of the private property and market relations, not the so-called public property for the means of production, not the balanced development to plan and so on (since such approach is based upon the philosophy, called by me the philosophy of the means and in my op deep belief representing the profoundly erroneous approach), but the realization of a social goal – the realization of interests of people based upon the created by me philosophy of a social goal that in fact represents the criterion of the true human society and state.

5. Alfred A. Kuratashvili. Both encouragement and responsibility! (In the Russian language). Magazine "Social nutrition", 1972, №8. Moscow: Publishing house "Economics", 1972.

6. Alfred A. Kuratashvili. Centralized plan and self-financing. (In the Russian language). Issues of the economic theory and economic practice. Tbilisi: "Sabchota Sakartvelo", 1976.

7. Alfred A. Kuratashvili. Self-financing and necessity of strengthening of material responsibility. (In the Russian language). Bulletin of the Academy of Sciences of the Georgian SSR, 1976, Volume 81, February, №2.

8. Alfred A. Kuratashvili. Balance of rights and responsibility of officials – political-legal theory of effective functioning of the society. (In the Georgian and Russian languages). Tbilisi: "Metsniereba", 1997.

9. Alfred A. Kuratashvili. Balance of responsibility of officials with their rights – necessary condition of the effective social-economic administration of the society. (In the Russian language). Thesis of reports of

the international symposium (4-6.11.1998). Tbilisi: "Technical University", 1998.

10. Alfred A. Kuratashvili. Balance of rights and responsibility of officials – social-legal theory of the true human society and state. (In the Russian language). Works of the Georgian technical University, 1999, №1 (425). Tbilisi: "Technical University", 1999.

11. Alfred A. Kuratashvili. Theory of the balance of rights and responsibility of officials and problems of its realization. (In the Russian language). Journal "Intellect", 1999, №1 (4). Tbilisi, 1999.

12. Alfred A. Kuratashvili. Theory of social-economic laws and the corresponding to it theory of social-economic management of all spheres of public life. (In the Russian language) Materials of scientific-theoretical conference: "Acceleration of social-economic development ... of the society ... " (May 12, 1986). Tbilisi: "Metsniereba", 1986.

13. Alfred A. Kuratashvili. Philosophy of the goal – alternative of philosophy of the means (in the Georgian and Russian languages). Tbilisi: "Metsniereba", 1997.

14. Alfred A. Kuratashvili. Problems of the scientific creative work. (In the Russian language).

Materials of the scientific conference: “Science and the society” (December 13-14, 1984). Tbilisi: “Metsniereba”, 1984, p.6.

15. Constitution of Georgia. (In the Russian language). Adopted on August 24, 1995. Legal and Publishing Company NORMA LTD. Tbilisi, 1996.

16. Constitution of the Russian Federation. (In the Russian language). Adopted by the national-wide voting on December 12, 1993. Moscow: “Prospect”, 1999.

17. Alfred A. Kuratashvili. Theory of dictatorship of interests of people. Determinative scientific trend of social-economic development of the true human society and state. (In the Georgian and Russian languages). Tbilisi: “Metsniereba”, 1997.

Bases of the Theory of supremacy of interests of a person – Theory of supremacy of interests of people are elaborated by the author in 1969 and then they (bases of this theory) and the theory itself have been repeatedly published.

18. Constitutions of foreign countries. (In the Russian language). Collection. Moscow: Publishing House “Yurlitinform” LTD, 2000.

19. P. L. Kapitsa. Experiment. Theory. Practice. (In the Russian language). Series: "Science. Outlook. Life". The third edition, supplemented. Moscow: "Nauka" (Science), 1981, p. 198.

20. Alfred A. Kuratashvili. Philosophy of the social goal – an initial scientific basis of formation and functioning of the true human society and state. (In the Russian language). International scientific journal "Progress", 2000, №1-2. Tbilisi: International Publishing House "Progress", 2000.

ТЕОРИЯ СБАЛАНСИРОВАННОСТИ ПРАВ И ОТВЕТСТВЕННОСТИ ДОЛЖНОСТНЫХ ЛИЦ *

**ПРИНЦИПИАЛЬНО НОВОЕ НАУЧНОЕ
НАПРАВЛЕНИЕ – НЕОБХОДИМАЯ НАУЧНАЯ
ОСНОВА ЗАЩИТЫ ИНТЕРЕСОВ ЧЕЛОВЕКА И
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПРОГРЕССА**

**Одним из основных научных направлений и
необходимой интеллектуальной основой защиты
интересов человека, а также необходимой основой
эффективного функционирования рыночных
отношений и общества и государства в целом
является созданная мной теория сбалансированности
прав и ответственности должностных лиц.**

**Создание политико-правовых и социально-
экономических основ, а также правовых механизмов**

*** Основное содержание данной монографии было опубликовано
автором ранее: Кураташвили Альфред. “Сбалансированность прав и
ответственности должностных лиц – политико-правовая теория
эффективного функционирования общества” (на грузинском и русском
языках). Тбилиси: “Мецниереба”, 1997.**

**Вместе с тем, основные идеи теории сбалансированности прав и
ответственности должностных лиц были разработаны автором еще в
начале 70-х годов XX века и неоднократно были опубликованы им еще с
1972 года.**

юридической ответственности должностных лиц, которая должна быть сбалансирована с их правами является необходимым условием утверждения социальной справедливости и эффективного функционирования общества и государства.

Более того, необходимость и особая значимость использования созданной мной теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц становится все более очевидной в современном мире.

Притом, значимость этой теории возрастает не только для решения внутренних проблем эффективного функционирования общества и государства, но и для нормальной жизни и деятельности всего мирового сообщества, ибо если бы во всемирном масштабе существовала жесткая юридическая ответственность должностных лиц (*имеется в виду ответственность как высших государственных должностных лиц, так и ответственность лидеров любого уровня и масштаба, которые имеют определенные права и обязанности, но которые используют эти права и обязанности в ущерб интересам народа, или которые берут на себя такие права, практическая реализация которых*

противоречит интересам отдельных людей, а порой даже интересам общества и человечества в целом), которая была бы сбалансирована с их правами, то, видимо, не имели бы место страшные террористические акты (например, 11 сентября 2001 года в США – в Нью-Йорке и в Вашингтоне, которые я бы назвал террористической катастрофой, а также не имели бы место террористические акты в России, в Израиле, в Грузии и т. д.) и конфликты как международного, так и внутригосударственного масштаба (например, конфликт между Израилем и Палестиной, конфликт в Югославии, внутригосударственные конфликты в Грузии – конфликт между Центром и фактическим руководством Абхазии, конфликт между Центром и фактическим руководством так называемой Южной Осетии, Чеченский конфликт в России и т. д.), хотя порой на внутригосударственные конфликты влияют и внешние силы, а кое-где даже непосредственно участвуют в этих конфликтах.

Следовательно, для того, чтобы в будущем не стало необходимостью проведение новых “Нюрнбергских процессов”, лидеры всех государств и все другие соответствующие должностные лица должны осознать ответственность за использование ими своих

прав, должны осознать ответственность перед своими народами и перед человечеством в целом.

Однако это опять-таки требует создания правовых механизмов жесткой ответственности должностных лиц, которая была бы сбалансирована с их правами, ибо без наличия такой ответственности достижение положительных политических и социально-экономических результатов является утопией.

Вместе с тем, ответственность должностных лиц того или иного государства в международном масштабе должна определяться только законами этого государства и нормами международного права (международными договорами, международными соглашениями и т. д.).

Притом ответственность должностных лиц в международном масштабе должна определяться только справедливыми и человечными законами и нормами международного права, которые должны исходить из интересов человека, общества и человечества в целом, с учетом необходимости обеспечения прав и свобод каждой личности – прав и свобод каждого человека.

И потому тем более никак нельзя допустить, чтобы ответственность высших должностных лиц того или иного государства в международном масштабе определялась каким-либо другим государством, или группой государств, исходя из их субъективных намерений и интересов.

Необходимо особо иметь в виду то, что ответственность должностных лиц, которая должна быть сбалансирована с их правами, должна существовать прежде всего перед своими народами внутри государств, ибо защищая права, свободы и интересы каждого члена общества и своего народа в целом, должностные лица прямо или опосредованно способствуют, тем самым, защите прав, свобод и интересов всего человечества, но только в том случае, когда должностные лица в своей деятельности руководствуются не узконациональными, а национально-общечеловеческими интересами, так как без учета общечеловеческих интересов полноценная реализация интересов человека — реализация интересов народа невозможна.

Таким образом, защита и реализация интересов человека и общества в целом с учетом общечеловеческих интересов является одной из

важнейших функций государства, ибо человек в истинно человеческом обществе и государстве является (должен быть) главной целью и главной движущей силой социально-экономического прогресса.

Реализация личностного потенциала человека, направленная на реализацию интересов самого человека и общества в целом – на реализацию социальной цели, с объективной необходимостью требует создания соответствующих теоретико-правовых основ ее практического осуществления.

В связи с этим, по моему глубокому убеждению, принципиальное значение имеет, прежде всего, раскрытие философско-правовых и социально-экономических основ государственного устройства.

Следовательно, в данном случае, мной прежде всего подразумевается не форма организации управления обществом и государством, а внутреннее содержание, внутренняя целевая направленность государственного устройства – цель, которой оно служит.

И если государство, независимо от формы организации его управления, служит реализации интересов каждого человека – если государство

служит реализации социальной цели, а, следовательно, если государство создает политические, правовые, организационные и социально-экономические основы и механизмы раскрытия и реализации личностного потенциала человека в интересах каждого человека и общества в целом, то такое государство является истинно человеческим государством – является государством, теория которого была создана мной ранее.

В частности, в соответствии с созданными мной теориями – в соответствии с теорией истинно человеческого общества и теорией истинно человеческого государства: в деле строительства и функционирования истинно человеческого общества и государства все пути, формы и методы оправданы, если они служат социальной цели – если они служат интересам Человека (интересам всех членов общества), и если они исключают при этом антисоциальные, антигуманные, антинравственные явления [1;4].

Таким образом, еще тогда (еще до 1980 года, а более точно – даже в начале 70-х годов XX века) мной были разработаны и предложены философско-методологические основы

строительства и функционирования будущего – истинно человеческого общества и государства, т. е. были разработаны философско-методологические основы общества и государства, служащего интересам человека – служащего реализации социальной цели.

Вместе с тем, необходимо отметить, что социальная цель автоматически – сама собой – не реализуется. Она может быть претворена в жизнь лишь через создание соответствующих правовых и социально-экономических основ и механизмов, конкретно способствующих реализации социальной цели, а также она может быть претворена в жизнь через соответствующую организацию управления обществом и государством.

Необходимым, хотя и недостаточным, условием защиты интересов человека – защиты интересов всех членов общества, необходимым условием реализации личностного потенциала человека и эффективного функционирования общества в целом является сбалансированность прав и ответственности должностных лиц.

Однако, к сожалению, в действующей правовой теории и в практике отсутствует ответственность должностных лиц за результаты их деятельности –

отсутствует ответственность должностных лиц, которая была бы сбалансирована с их правами.

Вышеотмеченное, по моему глубокому убеждению, вызвано тем, что, во-первых, до создания мной теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц, не существовала такая или подобная ей теория, и, во-вторых, несмотря на то, что основы этой теории мной были заложены в начале 70-х годов XX века и опубликованы еще в 1972 году, в 1976 году и т. д., а позже неоднократно была опубликована уже сформировавшаяся теория, она пока не нашла должного практического применения.

Это и не удивительно, ибо узаконение соответствующих политико-правовых механизмов на основе созданной мной теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц должно произойти путем принятия нужных нормативных актов высшими должностными лицами государства, а их (этих должностных лиц), видимо, не устраивает узаконение такой ответственности, ибо в таком случае в некоторых государствах многие должностные лица (если не все) потеряют занимаемые ими высокие должности.

Хотя, по моему глубокому убеждению, следовало бы учесть, что говоря словами Леонардо да Винчи: “Теория – полководец, практика – солдаты” [14].

Вместе с тем, эффективное функционирование любого общества и государства, если оно действительно нацелено на реализацию интересов народа, если нацелено на реализацию интересов каждого человека – на реализацию социальной цели социально-экономического закона движения истинно человеческого общества, т. е. если оно нацелено на реализацию закона, теория которого была создана и опубликована мной еще в 70-х годах XX века [2; 3; 4], с объективной необходимостью требует создания теоретико-правовых основ и соответствующей законодательной базы – соответствующих правовых механизмов ответственности должностных лиц, которая (т. е. ответственность должностных лиц) будет сбалансирована с их правами, и которая будет основана, в свою очередь, на созданной мной теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц.

Именно как теоретико-правовая основа создания механизмов ответственности должностных лиц,

которая была бы сбалансирована с их правами
мною еще в начале 70-х годов XX века
была разработана и предложена теория
сбалансированности прав и ответственности
должностных лиц [5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; и др.], которая
в то же время, представляет собой необходимую
научную основу эффективного управления обществом
и государством.

Более того, тем самым фактически создан
политико-правовой механизм непосредственной
ответственности должностных лиц, которая должна
быть сбалансирована с их правами.

В частности, предлагается конкретный механизм
ответственности должностных лиц за результаты их
деятельности, т. е. предлагается механизм
ответственности должностных лиц за такие
результаты их деятельности, которые противоречат
интересам народа.

Здесь имеется в виду не так называемая
политическая ответственность должностных лиц,
которая в худшем для них случае приводит лишь к их
отставке и к перемещению в другое “теплое место”
на орбите номенклатурных должностей, а имеется в
виду комплексная юридическая – уголовная и т. д. –

ответственность этих лиц в соответствии с теми законодательными нормами, которые должны быть созданы и должны быть приняты на основе вышеотмеченной теории, как за непосредственное ущемление прав и свобод человека или народа в целом, так и за создание условий ущемления их законных прав и свобод, когда должностные лица имеют соответствующие должностные права и обязанности, чтобы не допустить это.

Ведь в результате “деятельности” некоторых должностных лиц – “государственных деятелей”, нередко фактически происходит ограбление и обнищание народа, “объясняемое” кризисными явлениями, сложностями, имеющимися в государстве, “объясняемое” действиями третьей силы, требованиями международных финансовых организаций и т. д., но ведь должностные лица именно потому занимают государственные должности, чтобы предотвратить и кризисные явления, и другие осложнения в государстве, и отрицательное влияние так называемой третьей силы и т. д.

Если же они не в силах сделать все это, то главную причину всего происходящего в обществе и в государстве необходимо искать в них самих – в

государственных должностных лицах высшего ранга, а не где-то – вне руководства страны и, тем более, за рубежом.

Притом, соответствующие должностные лица за результаты своей деятельности должны нести полную ответственность, которая должна быть сбалансирована с их правами, в чем и заключается сущность созданной и предложенной мной теории.

В соответствии с данной теорией, если в результате “деятельности” определенных должностных лиц фактически ограблено, к примеру, пятимиллионное или десятимиллионное население государства, то эти должностные лица должны понести наказание – они должны нести ответственность не лишь путем ухода с занимаемых постов, а как грабители, ограбившие, в данном случае, пять или десять миллионов человек.

Однако, к сожалению, грабителями считаются только те, кто непосредственно физически осуществил нападение на человека, на учреждение, на организацию или на предприятие и совершил их ограбление.

А те должностные лица, которые либо по незнанию – по некомпетентности, либо исходя из своих корыстных интересов, либо как явные предатели

Родины, либо по-своему (с точки зрения масштабного – государственного мышления) слабоумию, хотят они того или не хотят, по существу предлагают и создают правовые и экономические механизмы ограбления народа или способствуют созданию таких механизмов, остаются как бы “невинными девицами”, которые в самом худшем для них случае пожизненно обеспеченными уходят с занимаемых должностей в отставку.

Как известно, наряду с правами, принято говорить (и то иногда) об обязанностях, но фактически отсутствует уголовная и т. д. ответственность должностных лиц, если они явно и непосредственно что-то не украли, кого-то не ограбили, кого-то не убили и т. д.

Хотя своей “деятельностью”, своими “экспериментами”, своим слепым подражанием другим странам или в результате действия под диктатом других стран и т. д., они могут ограбить свой народ или способствовать его ограблению, могут привести страну к политическому, экономическому и социальному хаосу, к кровопролитиям, к нищете и т. д., что, безусловно, требует внедрения жесткой

юридической ответственности должностных лиц, которая должна быть сбалансирована с их правами.

Таким образом, созданная мной социально-правовая и политико-правовая теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц является необходимой научной основой защиты интересов человека и социально-экономического прогресса.

Теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц является основой разрешения противоречия между наличием прав и обязанностей у государства, а, стало быть, и у государственных должностных лиц, через деятельность которых осуществляется функционирование общества и государства, с одной стороны, и между отсутствием конкретной теоретической и практической юридической ответственности этих должностных лиц за результаты их деятельности, с другой стороны, ибо должностные лица, выполняя свои права и обязанности, выражающиеся в конечном счете конкретно в том, чтобы служить обществу – служить народу, порой так “служат народу”, что их “деятельность” приводит к ограблению и к обнищанию народа, а соответствующая ответственность за это отсутствует.

Кроме того, теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц позволяет разрешить противоречие между наличием ответственности рядовых граждан за свои деяния, с одной стороны, и отсутствием ответственности должностных лиц за результаты их деятельности, которая (ответственность) была бы сбалансирована с их правами – управлять или непосредственно участвовать в управлении обществом и государством, с другой стороны, и тем самым эта теория указывает путь практике в аспекте создания и задействия механизмов юридической ответственности должностных лиц, которая была бы сбалансирована с их правами.

Следовательно, под юридической ответственностью, по моему глубокому убеждению, необходимо понимать ответственность должностных лиц, которая должна быть сбалансирована с их правами, а не ответственность лишь в рамках ныне действующего законодательства, ибо в нем юридическая ответственность должностных лиц, которая была бы сбалансирована с их правами, фактически отсутствует.

Что же касается наличия уголовной ответственности должностных лиц за превышение

ими своих служебных (должностных) полномочий, то необходимо отметить, что, например, принятие должностным лицом (должностными лицами) антиконституционных, незаконных нормативных актов, ущемляющих интересы многих людей, практически не приводит к уголовной ответственности этого должностного лица (этих должностных лиц).

Хотя отмеченные факты безусловно должны квалифицироваться как превышение должностными лицами своих служебных (должностных) полномочий, что явно представляет собой уголовное преступление.

Поэтому под предлагаемой мной юридической ответственностью должностных лиц нужно понимать их ответственность на основе того законодательства, которое должно быть создано в соответствии с созданной мной же теорией сбалансированности прав и ответственности должностных лиц, чем и подтверждается еще раз принципиальная значимость данной теории, представляющей собой новое перспективное направление в юридической науке, а также в науке управления государством.

Притом, в основе теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц лежит созданная мной же теория социально-экономического управления [12], исходящая из моей же теории социально-экономических законов [4; 12] и из созданных мной философии цели и философии социальной цели [3; 4; 13; 20].

Итак, исходя из всего вышеизложенного, еще раз прихожу к логическому выводу о принципиальной социально-экономической и политической значимости теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц и о необходимости ее практической реализации, ибо права, свободы и интересы каждого человека могут быть защищены лишь путем введения юридической ответственности должностных лиц, которая должна быть сбалансирована с правами этих должностных лиц.

А без защиты прав, свобод и интересов человека не может быть социально-экономического прогресса.

При рассмотрении общетеоретических аспектов эффективного функционирования рыночных отношений и общественно-государственной системы в целом особое внимание должно быть обращено на теорию сбалансированности прав и ответственности

должностных лиц, ибо одним из основных направлений эффективного функционирования общества и государства является практическое использование этой теории.

Вместе с тем, для практической реализации теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц необходимо создание соответствующих правовых механизмов.

Требования вышеотмеченной теории необходимо отразить, прежде всего, в Конституциях государств с тем, чтобы преодолеть противоречие, например, между правами членов Парламента (членов законодательной власти) – принимать законы и другие нормативно-правовые акты, и отсутствием механизма их ответственности за принятие антиконституционных решений – антиконституционных нормативно-правовых актов или их антиконституционных частей, приводящих к ущемлению прав и свобод человека, а порой даже приводящих к ограблению как отдельных людей, так и почти всего народа.

По отношению к законодательной власти правовой механизм практической реализации теории сбалансированности прав и ответственности

должностных лиц можно предложить на примере Конституции Грузии – Глава третья: Парламент Грузии (хотя этот механизм аналогично может быть использован и в Конституциях других государств), который (т.е. правовой механизм), соответственно, должен найти свое отражение и в других главах Конституции (чтобы охватить все ветви государственной власти), а также в других нормативно-правовых актах.

В частности, в Статье 48 Конституции Грузии [15] после зафиксированного в ней абзаца, где говорится о правах и основных функциях Парламента Грузии, необходимо добавить новый абзац, касающийся его ответственности, в следующей редакции:

“Вместе с тем, Парламент Грузии (и каждый член Парламента в отдельности) несет ответственность (в том числе и уголовную) за результаты своей деятельности – за принимаемые им решения, которые приводят к ущемлению прав, свобод и интересов человека, а также к ущемлению интересов общества и государства в целом”.

Принципиально важным является Статья 54, пункт 2 Конституции Грузии [15], где перечислены подпункты, на основании которых досрочно прекращаются полномочия члена Парламента.

В связи с вышеотмеченным, по моему глубокому убеждению, имеющийся подпункт “а” следует назвать подпунктом “б” и т.д., а в качестве нового подпункта “а” (т. е. после слов: “полномочия члена Парламента досрочно прекращаются: ”) необходимо записать:

“а) в случае голосования за принятие антиконституционного закона или другого антиконституционного нормативно-правового акта или его антиконституционной части, вызывающего ущемление прав и свобод человека и гражданина;”

Вместе с тем, пункт 1 Статьи 54 Конституции Грузии [15] считаю необходимым дать в следующей редакции:

“1. Вопрос о признании или досрочном прекращении полномочий члена Парламента решает Парламент, за исключением того случая, когда член Парламента автоматически лишается своих полномочий в результате голосования им в поддержку антиконституционного правового акта или его антиконституционной части, а также в результате голосования в поддержку любого правового акта или его части, которые ущемляют общепризнанные права и свободы человека и гражданина, и которые хотя непосредственно и не

упомянуты в Конституции Грузии, но сами по себе вытекают из принципов этой Конституции.

Это решение Парламента, за исключением отмеченного здесь случая, не подлежащего обсуждению в Парламенте, когда член Парламента автоматически лишается своих полномочий, может быть обжаловано в Конституционном Суде.

В Конституционном Суде может быть обжалован также вопрос о Конституционности правового акта или его части (если Конституционный Суд еще до того сам – по своей инициативе – не принял такое решение, что является его обязанностью – что должно быть его обязанностью).

И е с л и б у д е т п о д т в е р ж д е н а антиконституционность отмеченного правового акта или его части, тогда остается в силе автоматическое прекращение полномочий того (тех) члена (членов) Парламента, который (которые) голосовал (голосовали) за принятие антиконституционного правового акта или его антиконституционной части”.

Таким образом, правовой механизм ответственности законодательной власти – членов Парламента, которая (ответственность) должна быть сбалансирована с их правами, предложенный мной для внесения в Статью 54

Конституции Грузии, автоматически решает вопрос, связанный с ограничениями в привлечении членов Парламента к уголовной ответственности [15, Статья 52, пункт 2,4], так как с внесением предложенных мной изменений в Статью 54 Конституции Грузии член Парламента лишается своих полномочий за его антиконституционные и вообще античеловечные деяния, после чего Статья 52 Конституции Грузии уже не может быть помехой для привлечения члена Парламента к уголовной ответственности, ибо он может быть привлечен к уголовной ответственности уже как бывший член Парламента, на что не требуется никаких решений законодательной власти.

Более того , бывший член Парламента, который был лишен полномочий члена Парламента в результате его антиконституционных и вообще античеловечных деяний, в то же время, автоматически должен быть лишен всяких привилегий и льгот, которые предусмотрены для бывших членов Парламента.

И еще. С учетом того, что нередко функционирует множество антиконституционных законов или антиконституционных частей законов, а также

функционирует множество других антиконституционных правовых актов, по моему глубокому убеждению, необходимо, чтобы все кандидаты – претенденты в кандидаты – в члены Парламента, все претенденты на должности министров и т. д., обязаны были бы сдать экзамены по Конституции государства и по международным документам (по международным договорам, по международным соглашениям и т. д.), касающимся прав и свобод человека, для того, чтобы в государственную власть не пришли бы совсем некомпетентные люди (?!).

Хотя знание Конституции государства, а также знание международных документов, касающихся прав и свобод человека, должно рассматриваться лишь как необходимое условие, но, вместе с тем, их знание должно рассматриваться как вовсе недостаточное условие для прихода в государственную власть.

Вместе с тем, необходимо учесть, что человек может выучить Конституцию государства, но государственно-правовое мышление (государственно-правовое сознание) – гуманносоциальное государственно-правовое мышление (гуманносоциальное государственно-

правовое сознание) у человека должно формироваться само собой, что требует специального таланта (тем более, что этому нигде не учат), ибо, как писал лауреат Нобелевской премии, академик Петр Леонидович Капица: “Хромого не научишь бегать, сколько денег на это ни трать. То же самое и в науке” [19]. И я бы здесь добавил, что то же самое и в политике.

Заслуживает особого внимания также то обстоятельство, что “Член Парламента, – в соответствии со Статьей 52, пунктом 4 Конституции Грузии [15], – не несет уголовной ответственности за мнения и взгляды, высказанные им при исполнении своих обязанностей в Парламенте или за ее пределами”.

Однако, с учетом особой значимости и необходимости повышения ответственности членов Парламента за их мнения и взгляды, после отмеченного пункта Статьи 52 Конституции Грузии, по моему глубокому убеждению, должна быть поставлена запятая и затем этот пункт должен быть дополнен следующими словами: “если они (эти мнения и взгляды) не воплощаются в законы или в другие нормативно-правовые акты и если эти

мнения и взгляды в результате их внедрения в практику не приводят к ущемлению прав и свобод человека”.

Предложенное здесь мной дополнение к пункту 4, Статьи 52 Конституции Грузии [15] соответствует и требованиям пункта 3, Статьи 19 Конституции Грузии [15], согласно которым (т. е. согласно этим требованиям) запрещается ограничение свободы слова, мнения и т. д. “если их проявление не ущемляет прав и свобод других людей”, т. е. недопустимо существование свободы слова, мнения и т. д., проявление которых ущемляет права и свободы других людей.

Хотя следует здесь же отметить, что главнейшая обязанность каждого члена Парламента и вообще государственной власти – служить интересам народа, ибо именно для этого существует государственная власть.

Следовательно, мнения и взгляды, высказанные членом Парламента (так же как и мнения и взгляды, высказанные любым представителем государственной власти) не могут (не должны) противоречить интересам народа и, соответственно, в нормальных условиях – в нормальном обществе и

государстве – действительно не должен возникать вопрос о привлечении члена Парламента к уголовной ответственности за результаты внедрения его мнений и взглядов в жизнь.

Однако, если высказанные членом Парламента мнения и взгляды противоречат интересам народа, то он (член Парламента) не может выполнять или не выполняет свои обязанности.

В частности, такой член Парламента или не разбирается в интересах народа, ввиду чего он не должен иметь место в государственной власти, или же он злоупотребляет своим должностным положением – злоупотребляет своими служебными (должностными) полномочиями, и пытается претворить в жизнь идеи, противоречащие интересам народа, за что он должен нести строжайшую ответственность.

Таким образом, главное здесь то, что в данном случае имеет место превышение служебных (должностных) полномочий со стороны члена Парламента, за что ему не только должны быть прекращены его служебные полномочия, но он должен понести строжайшее наказание – на него должна быть возложена строжайшая уголовная

ответственность, ибо это касается ущемления интересов народа, а порой даже ограбления большинства населения страны.

Вместе с тем, для определения личного “вклада” каждого члена Парламента в принятии антиконституционных, античеловечных, антиобщественных, антигосударственных решений, а также для определения ответственности каждого члена Парламента в отдельности за принимаемые Парламентом решения, необходимо внести соответствующую поправку в Статью 60, пункт 3 Конституции Грузии, где говорится о том, что “голосование всегда открытое или поименное, кроме случаев, предусмотренных Конституцией и Законом”, и надо записать данный пункт в следующей редакции:

“3. Голосование по принятию нормативно-правовых актов всегда поименное. Более того, даже отсутствующий при голосовании член Парламента обязан дополнительно зафиксировать свое мнение по принимаемым или уже принятым Парламентом решениям с тем, чтобы не уйти от ответственности по ним”.

Необходимо обратить также внимание на то, что в соответствии с Конституцией Грузии, принятой 24

августа 1995 года (Статья 106, пункт 1): “После вступления Конституции в силу действуют только правовые акты или их части, не противоречащие Конституции” [15].

Вместе с тем, некоторые антиконституционные правовые акты или их антиконституционные части фактически незаконно действуют и до сих пор, ибо законодательная власть фактически подтвердила будто бы законность всех существующих нормативных актов, а исполнительная власть требует как у физических, так и у юридических лиц их исполнения, ущемляя тем самым – в случае наличия антиконституционных правовых актов или их антиконституционных частей – права и свободы человека и гражданина, за что никто не несет никакой ответственности.

И это происходит несмотря на то, что в соответствии с Конституцией Грузии (Статья 106, пункт 2), в течение двух лет после вступления Конституции в силу необходимо было привести все правовые акты в соответствие с Конституцией и законами [15].

Хотя, к сожалению, не только не было выполнено вышеотмеченное требование Конституции Грузии, но

даже после принятия этой Конституции было принято множество антиконституционных правовых актов (?!).

Следовательно, в соответствии с теорией сбалансированности прав и ответственности должностных лиц, необходимо привлечь к юридической ответственности должностных лиц, непосредственно виновных за вышеотмеченное состояние дел, как минимум с прекращением им полномочий, а затем и с привлечением этих должностных лиц к ответственности, соразмерно с причиненным в результате их “деятельности” материальным и моральным ущербом физическим и юридическим лицам, обществу и государству.

Что касается представителей исполнительной власти, то и они также должны нести полную ответственность за результаты своей деятельности, которая (ответственность) должна быть сбалансирована с их правами и обязанностями.

В частности, представители исполнительной власти должны нести ответственность — они должны автоматически освобождаться от занимаемых должностей за представление ими проектов антиконституционных нормативно-правовых актов или антиконституционных частей в них, ибо если

государственные должностные лица не разбираются в вопросах конституционности этих актов, то им нечего делать в государственной власти. Они в таком случае скорее должны нести овец (хотя даже это требует соответствующей компетенции, однако по сравнению с управлением обществом и государством ответственность здесь намного меньше) а не занимать государственные должности (?!).

Такую же, а порой даже уголовную, ответственность должны нести должностные лица – представители исполнительной власти – как за принятие (за издание) и за поддержку принятия (издания), так и за исполнение ими или за поддержку исполнения, за допущение исполнения антиконституционных нормативных актов или их антиконституционных частей, т.е. за их слепое исполнение, без учета результатов в отношении защиты прав, свобод и интересов каждого человека и народа в целом, ибо представители исполнительной власти, так же как и власть вообще, обязаны служить интересам народа, представителями которого они являются, и который (т.е. народ) их содержит, так как общеизвестно, что кто платит, тот и заказывает музыку.

И вообще: “Все публичные должностные лица, – согласно Конституции Японии (Глава 3, Статья 15), – являются слугами всего общества, а не какой-либо одной его части” [18, с. 329].

Притом – это, естественно, не открытие японцев, а общеизвестная истина, ибо государственные должностные лица в любой стране должны быть слугами своего народа, хотя не всегда осуществляется это на практике.

Необходимо особо обратить здесь внимание на то, чтобы использование должностными лицами своих прав не противоречило их обязанностям – служить интересам народа, ибо именно результаты этого противоречия вызывают необходимость привлечения к ответственности должностных лиц, которая должна быть сбалансирована с их правами.

В связи с этим необходимо особо отметить, что, по моему глубокому убеждению, права даются должностным лицам для исполнения ими своих обязанностей, нацеленных на реализацию интересов народа, а не для использования этих прав в своих личных корыстных интересах.

Особую роль в утверждении справедливости и верховенства интересов народа должна играть

судебная власть, которая также должна нести ответственность за использование ею своих прав – должна нести ответственность за результаты своей деятельности, которая (ответственность) должна быть сбалансирована с ее правами и обязанностями.

Притом, в утверждении социальной справедливости и верховенства интересов народа особо важную роль должен играть Конституционный Суд, который, по моему мнению, должен быть переименован и назван Судом Конституционного Контроля, а соответственно должны быть изменены (расширены) его права и обязанности, и должна быть введена ответственность Конституционного Суда за результаты его деятельности, которая (ответственность) должна быть сбалансирована с его новыми правами и обязанностями, которые будут узаконены в будущем.

В частности, Суд Конституционного Контроля должен быть обязан сам непосредственно, без дожидания на то Конституционного иска или Конституционного представления, контролировать конституционность как принятых ныне, также и действующих давно нормативно-правовых актов, что (т. е. отмеченная обязанность Суда Конституционного Контроля) должно найти свое отражение в

Конституции Грузии, и вообще в Конституциях государств, а также в других нормативно-правовых актах.

Вместе с тем, Конституционный Суд – Суд Конституционного Контроля – должен нести ответственность за действие в государстве антиконституционных законов или других антиконституционных нормативно-правовых актов или их антиконституционных частей, не замеченных (не обнаруженных) и не зафиксированных им в качестве решения Суда Конституционного Контроля, т.е. Конституционный Суд должен нести ответственность, которая будет сбалансирована с его правами и обязанностями – не допустить действие антиконституционных законов и других антиконституционных нормативно-правовых актов или их антиконституционных частей, что также должно быть зафиксировано в Конституции – в Конституциях государств.

Считаю также необходимым обратить внимание на проблему средств массовой информации – на проблему так называемой “четвертой власти” (“четвертой власти” в кавычках, ибо в действительности средства массовой информации не

являются властью, хотя порой активно влияют на власть), которая, как и любой член общества, должна иметь и имеет права на свободу слова, свободу печати и т. д.

Однако если она – свобода “четвертой власти” – ограничивает законные или просто истинно человеческие права и свободы других лиц, если она ущемляет права и свободы других граждан, оскорбляет или даже некорректно и несправедливо задевает человека, невинного ни перед другими людьми, ни перед обществом и государством, нарушая тем самым конституционные требования в отношении прав и свобод человека, то такая “власть” должна нести полную юридическую ответственность за свои деяния.

Недопустимость свободы слова и т.д. для одной категории людей, когда она (свобода слова) наносит вред другим людям, подтверждается Конституциями многих стран мира.

В частности, например, как уже отмечалось, Конституцией Грузии запрещается ограничение свободы слова, мнения и т.д. лишь в том случае, “если их проявление не ущемляет прав и свобод других лиц” [15, Статья 19, пункт 3].

А в соответствии с Конституцией Российской Федерации: “Осуществление прав и свобод человека и гражданина не должно нарушать права и свободы других лиц” [16, Статья 17, пункт 3]. “Сбор, хранение, использование и распространение информации о частной жизни лица, – опять-таки в соответствии с Конституцией Российской Федерации, – без его согласия не допускается” [16, Статья 24, пункт 1].

В соответствии с Конституцией Республики Польша (Раздел II, Статья 31, пункт 3): “Ограничения в области пользования конституционными свободами и правами могут быть установлены... только тогда, когда они необходимы... для охраны... свобод и прав других лиц” [18, с. 293].

В соответствии же с Конституцией Китайской Народной Республики (Глава 2, Статья 38): “Запрещается каким бы то ни было способом подвергать граждан оскорблениям, клевете, ложным обвинениям и травле” [18, с. 343].

“Свобода, – в соответствии со Статьей 4 Декларации прав человека и гражданина (1789 г.), являющейся Конституционным актом Французской

Республики, «состоит в возможности делать все, что не наносит вреда другому...» [18, с. 33].

Следовательно, так называемая «четвертая власть» хотя и должна иметь право (как и любой человек и гражданин) на свободу слова, однако данная «власть» должна быть ограничена необходимостью обеспечения защиты прав и свобод каждого человека, что не позволит ей ради получения дохода и т.д. делать «сенсационные открытия» путем оскорбления и ущемления тем самым прав и свобод человека, независимо от его должностного положения.

«Четвертая власть», с одной стороны, должна иметь обязанности и права, а, с другой стороны, она должна нести ответственность за форму и содержание своих публикаций.

Обязанность «четвертой власти» (средств массовой информации вообще) – своими устными, письменными (печатными), наглядными, электронными и т. д. публикациями способствовать защите конституционных и вообще истинно человеческих прав и свобод каждого человека и социально-экономическому прогрессу общества и

государства, т.е. обязанность “четвертой власти” – способствовать утверждению и защите справедливости и верховенства интересов человека (верховенства истинно человеческих – справедливых, гуманных, нравственных интересов человека), способствовать утверждению и защите верховенства интересов народа (теория которого была создана и опубликована мной ранее [1; 2; 3; 4; 12; 17]), с исключением при этом антисоциальных, антигуманных, антинравственных явлений, которые (отмеченные явления) могли бы быть вызваны действиями и публикациями “четвертой власти”.

Права “четвертой власти” и ее свободы должны определяться не вседозволенностью и полной свободой слова, а теми публикациями, которые нужны и необходимы для исполнения этой “властью” своих обязанностей, изложенных выше.

Юридическая (в том числе и уголовная) ответственность “четвертой власти” (их представителей) должна быть внедрена за нарушение и превышение ею своих обязанностей и прав, приводящих к ущемлению прав и свобод человека.

В частности, журналист может и должен излагать свободно свои мысли и имеющиеся у него факты, которые способствуют исполнению его обязанностей, изложенных выше.

Однако журналист (так же как и любой человек) должен привлекаться к ответственности (в том числе и к уголовной ответственности), если его действия задевают и ущемляют интересы, конституционные права и свободы человека, его личную жизнь (кроме тех случаев, когда факты личной жизни человека скрывают содеянные им преступления), журналист должен привлекаться к ответственности, если его действия задевают и ущемляют интересы общества и государства.

Исходя из теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц, по моему глубокому убеждению, всем нынешним и бывшим должностным лицам, которые участвовали в принятии и в исполнении антиконституционных законов и других антиконституционных нормативно-правовых актов или их антиконституционных частей, которые (т. е. отмеченные правовые акты) ущемляют права,

свободы и интересы человека, должно быть запрещено занимать в будущем должности в государственной власти, что должно быть соответственно отражено в Конституции государства (в конституциях государств) и в других нормативно-правовых актах.

Необходимо обратить внимание и на то, что созданная мной теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц должна найти свое практическое отражение не только в высших эшелонах власти (хотя прежде всего она должна постоянно реализовываться именно на уровне высшей государственной власти), но и на уровне государственных должностных лиц относительно малого калибра (относительно малого калибра – по уровню занимаемых им должностей), которые нередко так монополизируют свою власть и принимают такие решения – так властвуют над людьми, что грубо ущемляют права и свободы человека, порой на основе “узаконенного” по их инициативе или “узаконенного” ими же беззакония,

не неся при этом никакой ответственности за результаты своей “деятельности”.

Вместе с тем, особого внимания заслуживает необходимость учета того, что теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц предусматривает не только сбалансированность ответственности должностных лиц с их правами, но и сбалансированность прав должностных лиц с их ответственностью.

Хотя, несмотря на то, что должностные лица имеют права, но, как правило, не предусмотрена их ответственность, которая была бы сбалансирована с этими правами – которая была бы сбалансирована с результатами использования этих прав, вместе с решением отмеченной проблемы особое значение имеет также сбалансированность прав должностных лиц с их ответственностью.

Таким образом, все отмеченное еще раз подтверждает, что созданная мной теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц и взаимная сбалансированность на основе этой теории прав и ответственности государственных должностных лиц является

необходимой политико-правовой основой социальной справедливости и реализации верховенства интересов народа.

Отмеченная научная теория в то же время является принципиально новым научным направлением, представляющим собой необходимую политико-правовую основу эффективного функционирования общества, государства и человечества в целом.

ЦИТИРОВАННАЯ ЛИТЕРАТУРА

1. Кураташвили Альфред А. Философско-политэкономические миниатюры. Материалы республиканской научной конференции: “Актуальные проблемы... теории” (15-16 мая 1980 г.). Тбилиси: “Мецნიერება”, 1980, с. 93.

2. Кураташвили Альфред А. Хозрасчет и совершенствование экономического стимулирования в условиях хозяйственной реформы. Тбилиси, 1974 (Рукопись депонирована в Груз-НИИНТИ 9 марта 1978 г., № 16). Библиографический указатель ИНИОН АН СССР “Новая советская литература по общественным наукам”, “Экономика”. М.: 1978, № 10, с. 112, под. № 1299. Деп. 2086.

3. Кураташвили Альфред А. К вопросу о характере экономических законов. Материалы научной сессии Тбил. гос. консерватории (15-16 сентября 1977 г.). Тбилиси, 1977.

4. Кураташвили Альфред А. Объективные основы преимуществ социализма. Теория

социально-экономических законов. Тбилиси: “Сабчота Сакартвело”, 1982.

Необходимо обратить здесь особое внимание на то, что в названии указанной монографии – под социализмом и его объективными преимуществами – подразумевается не марксистский неосуществимый социализм, или социализм в традиционном понимании, а подразумевается социализм в моем – Кураташвилиевском – понимании последнего.

В частности, под социализмом подразумевается мной общество, критерием которого (т. е. критерием социалистичности) является не отсутствие частной собственности и рыночных отношений, не так называемая общественная собственность на средства производства, не планомерность и т. д. (ибо такой подход основывается на философии, называемой мной философией средств и, по моему убеждению, представляет собой глубоко ошибочный подход), а реализация социальной цели – реализация интересов народа, что основывается на созданной мной философии социальной цели, и что фактически представляет собой критерий истинно человеческого общества и государства.

5. Кураташвили Альфред А. И поощрение, и ответственность! Журнал “Общественное питание”, 1972, № 8. Москва: Издательство “Экономика”, 1972.

6. Кураташвили Альфред А. Централизованный план и хозрасчет. Вопросы экономической теории и хозяйственной практики. Тбилиси: “Сაბჭოთა საქართველო”, 1976.

7. Кураташвили Альфред А. Хозрасчет и необходимость усиления материальной ответственности. Сообщения Академии наук Грузинской ССР, 1976, Том 81, Февраль, № 2.

8. Кураташвили Альфред А. Сбалансированность прав и ответственности должностных лиц – политико-правовая теория эффективного функционирования общества (на грузинском и русском языках). Тбилиси: “მეცნიერება”, 1997.

9. Кураташвили Альфред А. Сбалансированность ответственности должностных лиц с их правами – необходимое условие эффективного социально-экономического управления обществом. Тезисы докладов Международного симпозиума (4-6.11.1998 г.). Тбилиси: “Технический университет”, 1998.

10. Кураташвили Альфред А. Сбалансированность прав и ответственности должностных лиц – социально-правовая теория истинно человеческого общества и государства. Труды Грузинского Технического университета, 1999, № 1 (425). Тбилиси: “Технический университет”, 1999.

11. Кураташвили Альфред А. Теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц и проблемы ее реализации. Журнал “Интеллект”, 1999, № 1 (4). Тбилиси, 1999.

12. Кураташвили Альфред А. Теория социально-экономических законов и соответствующая ей теория социально-экономического управления всеми сферами общественной жизни. Материалы научно-теоретической конференции: “Ускорение социально-экономического развития... общества...” (12 мая 1986 г.). Тбилиси: “Мецниереба”, 1986.

13. Кураташвили Альфред А. Философия цели – альтернатива философии средств (на грузинском и русском языках). Тбилиси: “Мецниереба”, 1997.

14. Кураташвили Альфред А. Проблемы научного творчества. Материалы научной конференции:

“Наука и общество” (13-14 декабря 1984 г.). Тбилиси: “Мецნიереба”, 1984, с.6.

15. Конституция Грузии. Принята 24 августа 1995 года. Юридическая и издательская компания НОРМА ООО. Тбилиси, 1996.

16. Конституция Российской Федерации. Принята всенародным голосованием 12 декабря 1993 года. М.: “Проспект”, 1999.

17. Кураташвили Альфред А. Теория диктатуры интересов народа. Определяющее научное направление социально-экономического развития истинно человеческого общества и государства (на грузинском и русском языках). Тбилиси: “Мецნიереба”, 1997.

Основы Теории верховенства интересов человека – Теории верховенства интересов народа разработаны автором еще в 1969 году и затем они (основы этой теории) и сама эта теория неоднократно были опубликованы.

18. Конституции зарубежных стран. Сборник. М.: ООО Издательство “Юрлитинформ”, 2000.

19. Капица П. Л. Эксперимент. Теория. Практика. Серия: “Наука. Мировоззрение. Жизнь”. Изд. третье, дополн. Москва: “Наука”, 1981, с. 198.

20. Кураташвили Альфред А. Философия социальной цели – исходная научная основа формирования и функционирования истинно человеческого общества и государства. Международный научный журнал “Прогресс”, 2000, № 1-2. Тбилиси: Международное издательство “Прогресс”, 2000.

ს ა რ ჩ ე ვ ი

ავტორის მემნიერული
შემოქმედების შესახებ7

თანამდებობის პირთა
უფლებებისა და
პასუხისმგებლობის
ბალანსირების თეორია.
პრინციპულად ახალი მემნიერული
მიმართულება – ადამიანის
ინტერესების დაცვისა და
სოციალურ-ეკონომიკური
პროგრესის აუცილებელი
მემნიერული საფუძველი113

ციტირებული ლიტერატურა155

C O N T E N T S

**ABOUT THE SCIENTIFIC CREATIVE
WORK OF THE AUTHOR 45**

**THEORY OF BALANCE OF
RIGHTS AND RESPONSIBILITY
OF OFFICIALS. FUNDAMENTALLY
NEW SCIENTIFIC TREND – ESSENTIAL
SCIENTIFIC BASIS OF PROTECTION
OF INTERESTS OF A PERSON AND
SOCIAL-ECONOMIC PROGRESS 161**

CITED LITERATURE 199

О Г Л А В Л Е Н И Е

О НАУЧНОМ ТВОРЧЕСТВЕ АВТОРА77

ТЕОРИЯ СБАЛАНСИРОВАННОСТИ
ПРАВ И ОТВЕТСТВЕННОСТИ
ДОЛЖНОСТНЫХ ЛИЦ.
ПРИНЦИПИАЛЬНО НОВОЕ НАУЧНОЕ
НАПРАВЛЕНИЕ – НЕОБХОДИМАЯ
НАУЧНАЯ ОСНОВА ЗАЩИТЫ
ИНТЕРЕСОВ ЧЕЛОВЕКА И
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО
ПРОГРЕССА 205

ЦИТИРОВАННАЯ ЛИТЕРАТУРА247

ალფრედ ანზორის ძე კურატაშვილი
თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის
ბალანსირების თეორია.
პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულება – ადამიანის
ინტერესების დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის
აუცილებელი მეცნიერული საფუძველი.

Alfred A. Kuratashvili

Theory of balance of rights and responsibility of officials.
Fundamentally New Scientific Trend – Essential Scientific Basis Of
Protection Of Interests Of A Person And Social-Economic Progress.

Альфред Анзорович Кураташвили

Теория сбалансированности прав и ответственности
должностных лиц.

Принципиально новое научное направление – необходимая научная
основа защиты интересов человека и социально-экономического
прогресса.

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 10.06.2003. ფორმატი 60X84 1/16
Authorized for publication 10.06.2003. Format 60X84 1/16
Подписано в печать 10.06.2003. Формат 60X84 1/16

ნაბეჭდი თაბაზი 16,0
Printed Papers 16,0
Печатных листов 16,0

ტირაჟი 300 ეკზ.
Edition 300 copies
Тираж 300 экз.

ფასი სახელშეკრულებო
Contractual price
Цена договорная

საერთაშორისო გამომცემლობა "პროგრესი", საქართველო, 0108, თბილისი, ჩიტაძის ქ. № 9.
International Publishing House "Progress", 9 Chitadze St., Tbilisi, 0108, Georgia
Международное издательство "Прогресс", Грузия, 0108, Тбилиси, ул. Читадзе 9.

E-mail: alfredkurat@yahoo.com